Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės „LEADER programa“ veiklos srities „Parengiamoji parama“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų projektams, skirtiems 2023–2027 metų vietos plėtros strategijoms parengti, 3 priedas

VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA

Vietos veiklos grupės pavadinimas:	Vilniaus rajono vietos veiklos grupė
Vietos plėtros strategijos pavadinimas:	Vilniaus rajono vietos veiklos grupės 2023-2028 metų vietos plėtros strategija
Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo laikotarpis:	2023-2028
Ar keičiasi VPS įgyvendinimo teritorija lyginant su 2014-2020 m.?	☐ Taip ☒ Ne
Teminė VPS	☒ Taip ☐ Ne
VPS tema	Darni plėtra Vilniaus rajone (kompleksinius aspektu: socialiniu, ekonominiu ir aplinkos požiūriu)

VPS data:	2023-04-11
VPS versija:	1 versija, patvirtinta visuotinio narių susirinkimo Nr. 1 sprendimu

VILNIAUS RAJONO VIETOS VEIKLOS GRUPĖ

LEADER

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

TURINYS

I SKYRIUS: KAS MES ESAME? (VVG TERITORIJOS SITUACIJOS ANALIZĖ IR POREIKIAI) 4

1. VVG TERITORIJOS SITUACIJOS IR POREIKIŲ ANALIZĖ 4
1.1. Trumpas VVG pristatymas 4
1.2. Pagrindiniai VVG teritorijos duomenys 5
1.3. VVG teritorijos išskirtinumas ir identitetas 6
1.5. VVG teritorijos socialinė situacija (įskaitant informaciją apie skurdo riziką ir socialinę atskirtį patiriančius asmenis ir (arba) jų grupes) 8
1.6. VVG teritorijos ekonominė situacija 11
1.7. VVG teritorijos socialinė infrastruktūra ir kultūros ištekliai 15
1.8. VVG teritorijos gamtos išteklių analizė 17
2. VVG TERITORIJOS STIPRYBĖS, SILPNYBĖS, GALIMYBĖS IR GRĖSMĖS (SSGG) 19
3. VVG TERITORIJOS POREIKIAI IR JŲ PAGRINDIMAS 22
3.1. VVG teritorijos poreikių sąrašas 22
3.2. VVG teritorijos poreikių pagrindimas 22
4. VPS TEMOS PAGRINDIMAS (PILDOMA TEMINĖMS VPS) 29
5. VVG PRISTATYMAS IR VERTYBĖS, VVG TERITORIJOS VIZIJA IKI 2030 M. IR VVG MISIJA 31
5.1. Apibendrinta informacija apie VVG 31
5.2. Apibendrinta informacija apie VVG kolegialaus valdymo organo sudėtį 31
5.3. Informacija apie VVG kolegialaus valdymo organo kompetencijų įvairovės užtikrinimą 32
5.4. VVG vertybės 33
5.5. VVG teritorijos vizija iki 2030 m. 33
5.6. VVG misija 34

II SKYRIUS: KO MES SIEKIAME? (VPS TIKSLAI, RODIKLIAI IR SIEKIAMI POKYČIAI) 35

6. VVG TERITORIJAI AKTUALŪS BŽŪP TIKSLAI 35
7. KIEKYBINIAI VPS TIKSLAI 36
7.1. VPS produkto ir rezultato rodikliai iki 2029 m. 36
7.2. Metinės rodiklių reikšmės 37
8. POKYČIAI, KURIŲ SIEKIAMA VVG TERITORIJOJE (KIEKYBINE IŠRAIŠKA) 38
9. APIBENDRINTA INFORMACIJA APIE VPS 43

III SKYRIUS: KAIP MES PASIEKSIME UŽSIBRĖŽTUS TIKSLUS? (VPS PRIEMONĖS, FINANSINIS PLANAS, ĮGYVENDINIMO ORGANIZAVIMAS IR VALDYMAS) 44

10. VPS PRIEMONĖS 44
10.1. VPS priemonių sąrašas 44
10.2. VPS priemonių sąsajos su BŽŪP tikslais 45
10.3. VPS priemonių sąsajos su VVG teritorijos poreikiais 45
10.4. VPS priemonių aprašymas 47
10.5. VPS sąsaja su VVG teritorijos strateginiais dokumentais ir Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS) 79
10.6. VPS priemonių rezultato rodikliai 79
11. KVIETIMŲ TEIKTI PARAIŠKAS SKELBIMO GRAFIKAS 79
12. VPS FINANSINIS PLANAS 80
12.1. VPS išlaidos pagal išlaidų kategorijas ir priemonių rūšis 80
12.2. Metinis VPS išlaidų planas 81
13. ES IR NACIONALINIŲ HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ IR PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMAS 83
13.1. Subregioninės vietovės principas 83
13.2. „Iš apačios į viršų“ principas 84
13.3. Partnerystės principas 85
13.4. Bendradarbiavimo principas 86
13.5. Inovacijų principas 86
13.6. Jaunimas 87
13.7. Lyčių lygybė ir nediskriminavimas 88
14. VPS VIEŠINIMO IR VVG TERITORIJOS GYVENTOJŲ AKTYVUMO SKATINIMO VEIKSMAI 88
14.1. Informacija apie VPS viešinimą ir derinimą su visuomene VPS rengimo metu 88
14.2. VPS viešinimo ir VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo strategija VPS įgyvendinimo metu 88
15. VPS ĮGYVENDINIMO VIDAUS VALDYMO, STEBĖSENOS IR VERTINIMO SISTEMA 90

15.1. VPS įgyvendinimo vidaus valdymo, stebėsenos ir vertinimo sistemos apibūdinimas 90
15.2. VPS įgyvendinimo vidaus valdymo, stebėsenos ir vertinimo funkcijos pagal subjektus 91

IV DALIS: VPS PRIEDAI 93

I skyrius: Kas mes esame? (VVG teritorijos situacijos analizė ir poreikiai)

1. VVG teritorijos situacijos ir poreikių analizė

1.1.Trumpas VVG pristatymas

VVG steigimasis. Vilniaus rajono vietos veiklos grupė (VVG) buvo įregistruota 2004 m. rugsėjo 24 d., kuri užsiėmė VVG formavimo veikla, pritraukdama visas aktyvias, su kaimo plėtra susijusias vietos organizacijas.

Vilniaus rajono VVG įsikūrė atsižvelgiant į visus LEADER priemonės metodinius reikalavimus ir principus: teritorinio vientisumo, „iš apačios į viršų“, lygiavertiškumo, viešumo, įtraukimo ir partnerystės. Vilniaus rajone susiformavo iniciatyvinė grupė, kurią sudarė aktyviausi įvairių kaimo plėtra suinteresuotų grupių nariai, tai Zujūnų ir Nemėžio bendruomenių nariai, Vilniaus rajono savivaldybės atstovai, verslo atstovai ir Vilniaus rajono Tarybos nariai.

Šiuo metu Vilniaus rajono VVG sudaro 54 nariai (žr. priedą. Nr. 1), kurie atstovauja įvairias organizacijas, įstaigas ir įmones, veikiančias Vilniaus rajono VVG teritorijoje.

Vilniaus rajono VVG valdybą sudaro 15 narių, kurių atstovavimas visiškai atitinka Lietuvos kaimo plėtros 2023-2027 metų programos priemonės „Parama LEADER programos vietos plėtrai (bendruomenės inicijuota vietos plėtra (BIVP)“ įgyvendinimui keliamus reikalavimus: 46,67 % valdybos narių (7 valdybos nariai) atstovauja pilietinės visuomenės sektorių; 33,33. % valdybos narių (5 valdybos nariai) atstovauja verslo sektorių ir 20 % valdybos narių (3 valdybos nariai) atstovauja vietos valdžios sektorių. VVG valdyboje taip pat išlaikyta lyčių pusiausvyra: 40% valdybos sudaro vyrai (6 valdybos nariai) ir 60 % moterys (9 valdybos nariai). Valdyboje dirba 1 asmuo iki 29 metų.

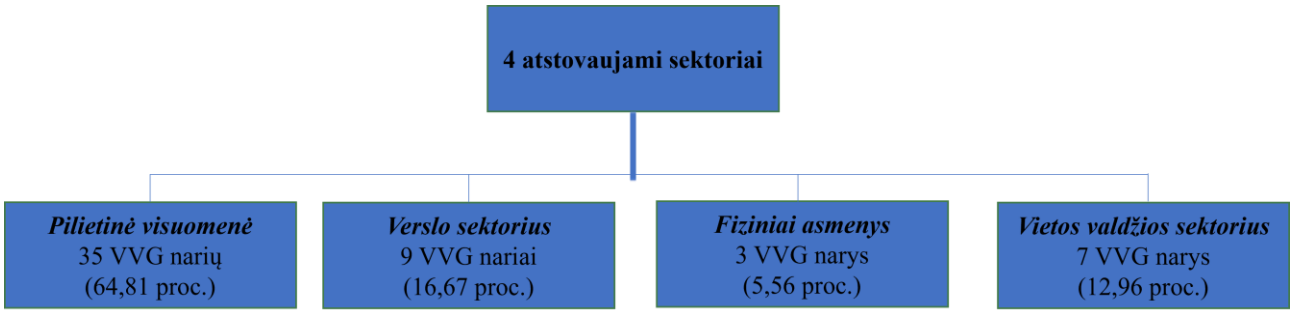

1.1.1. pav. VVG narių pasiskirstymas pagal atstovaujamą sektorių

Efektyvų Vilniaus rajono VVG strategijos rengimą ir valdymą užtikrina VVG nariai, valdyba, pirmininkas ir administracijos darbuotojai. Vilniaus rajono VVG valdymo organai:

- visuotinis narių susirinkimas,
- vienasmenis valdymo organas – VVG pirmininkas,
- kolegialus valdymo organas – valdyba,
- valdybos pirmininkas.

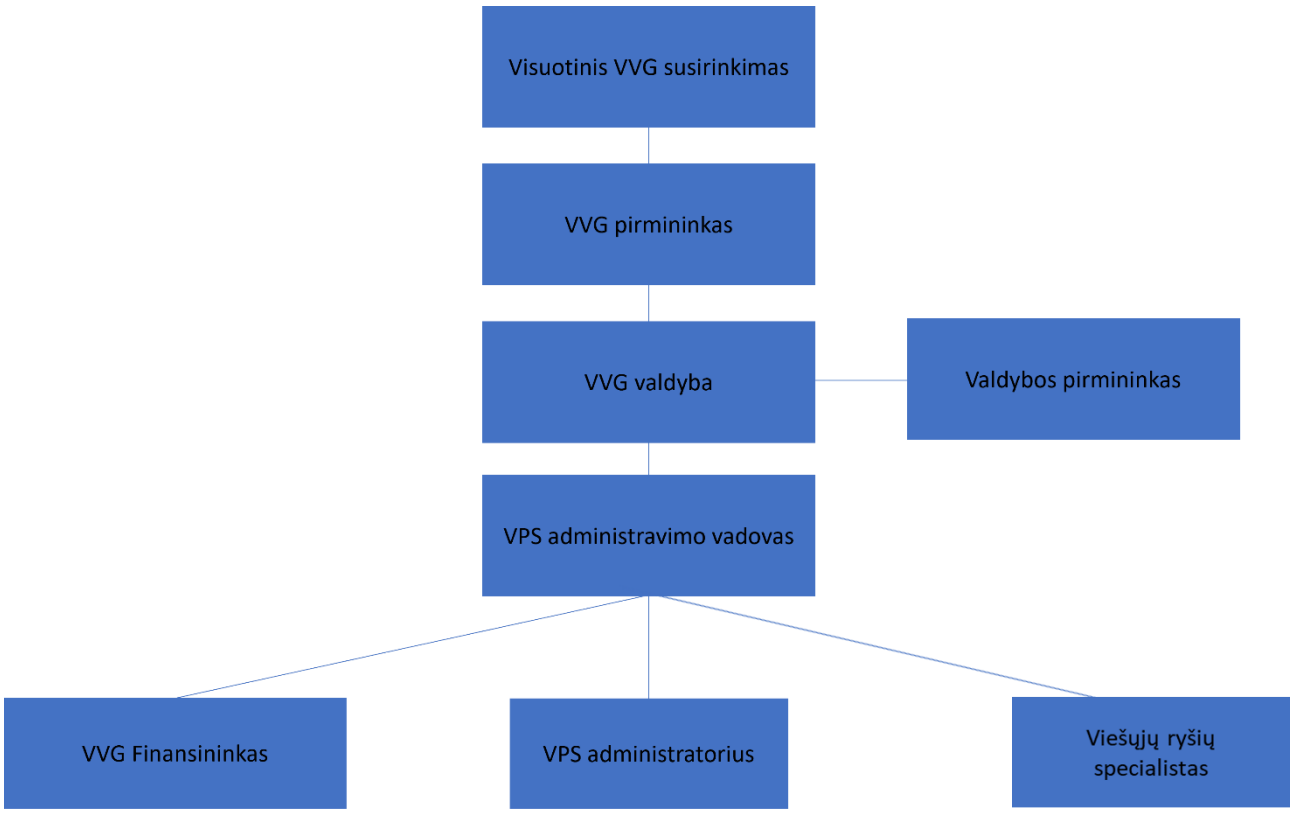

1.1.2. pav. VVG hierarchija

1.2.Pagrindiniai VVG teritorijos duomenys

Vilniaus rajono savivaldybė yra Lietuvos pietrytinėje dalyje. Rajonas ribojasi su Švenčionių, Molėtų, Širvintų, Elektrėnų, Trakų bei Šalčininkų rajonų savivaldybėmis. Rytuose rajono ribos sutampa su Lietuvos–Baltarusijos valstybine siena, kuri kartu yra ir rytinės Europos Sąjungos teritorijos sienos dalis. Tai vienas didžiausių rajonų Lietuvoje, jo plotas – 2 129 km^2, tai sudaro 3,3 proc. Lietuvos Respublikos teritorijos bei 21,9 proc. [2] Vilniaus apskrities teritorijos. Savivaldybė yra žiedinė, tai yra ji apsupa Lietuvos sostinę – Vilnių. Dėl savo artimo atstumo iki sostinės, Vilniaus rajonas yra tarsi Vilniaus miesto priemiestis, tai suteikia susisiekimo, ekonominių bei turizmo požiūriu (R1). Vilnius yra Vilniaus miesto savivaldybės administracinis centras, tačiau jis nepatenka į Vilniaus rajono VVG ribas. Pažymėtina, jog dėl bendros sienos su Baltarusija, Vilniaus rajonas labai stipriai jaučia karo grėsmę (R2).

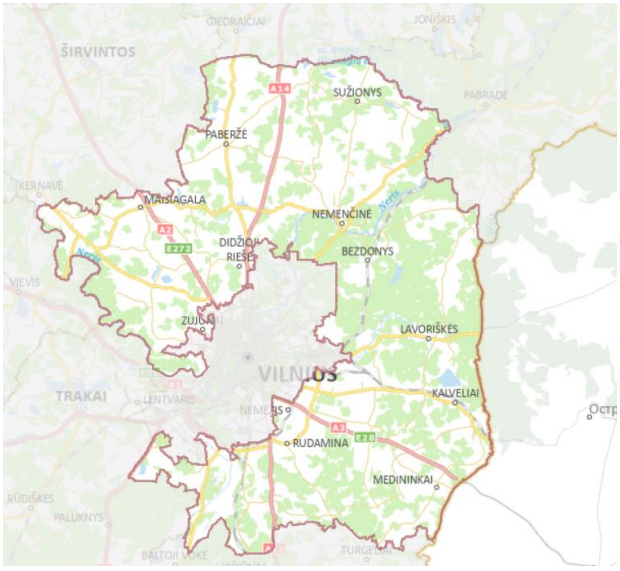

1.2.1. pav. Vilniaus rajono VVG teritorija [1]

Vilniaus rajono VVG teritorijoje 2022 m. duomenimis yra 23 seniūnijos: Avižienių sen. (13 845 gyv.), Bezdonių sen. (3 269 gyv.), Buivydžių sen. (950 gyv.), Dūkštų sen. (2 068 gyv.), Juodšilių sen. (4 804 gyv.), Kalvelių sen. (4 307 gyv.), Lavoriškių sen. (2 339 gyv.), Maišiagalos sen. (3 134 gyv.), Marijampolio sen. (3 725 gyv.), Medininkų sen. (1 136 gyv.), Mickūnų sen. (6 171 gyv.), Nemenčinės m. sen. (5 600 gyv.), Nemenčinės sen. (3 871 gyv.), Nemėžio sen. (9 629 gyv.), Paberžės sen. (3 438 gyv.), Pagirių sen. (4 000 gyv.), Riešės sen. (7 393 gyv.), Rudaminos sen. (6 291 gyv.), Rukainių sen. (2 721 gyv.), Sudervės sen. (3 167 gyv.), Sužionių sen. (1 784 gyv.), Šatrininkų sen. (3 158 gyv.), Zujūnų sen. (8 498 gyv.) [3].

Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje 2021 m. duomenimis yra 1 miestas (Nemenčinė – 4 831 gyventojai), 4 miesteliai (Bezdonys, Šumskas, Maišiagala, Mickūnai – 4 383 gyventojai) ir 524 kaimai (82 435 gyventojai) bei 42 viensėdžiai (2 990 gyventojai) (R3). Didžiausios gyvenvietės yra Nemenčinė, Skaidiškės, Rudamina, Pagiriai bei Didžioji Riešė. Vilniaus rajone yra 2 geležinkelio stotys. Vilniaus rajono teritorijoje nėra gyvenamųjų vietovių, kuriose gyvena daugiau kaip 5 000 gyventojų [4]**.**

Ištyrus Vilniaus rajono gyventojų poreikius, situacijos analizę bei SSGG analizę, buvo suformuota Vilniaus rajono vietos veiklos grupės **vizija:** Vilniaus rajonas- darniai besivystantis rajonas su dideliu turizmo potencialu, išpuoselėtomis gyvenvietėmis, palankia aplinka verslui bei jauna, daugiakultūre visuomene

Vizija bus įgyvendinama per penkias strategines priemones.

1.3.VVG teritorijos išskirtinumas ir identitetas

Vilniaus rajono savivaldybė yra pietrytinėje Lietuvos dalyje, iš šiaurės, rytų ir pietų juosianti šalies sostinę Vilnių. Dėl Vilniaus miesto artumo, Vilniaus r. savivaldybė yra ypač patraukli naujakuriams, investuotojams bei turistams. Esama geografinė padėtis sąlygoja, kad per Vilniaus rajono savivaldybės teritoriją driekiasi svarbūs tarptautiniai tranzitiniai maršrutai tiek automobiliais, tiek geležinkeliu, jame yra įkurti pagrindiniai muitinės punktai į Baltarusiją.

Nors Lietuvoje per pastarąjį dešimtmetį gyventojų skaičius sumažėjo, Vilniaus r. savivaldybėje gyventojų skaičius išaugo. Šalia Vilniaus esančiose seniūnijose plečiasi naujų namų gyvenvietės, į kurias keliasi aukštesnes pajamas gaunantys asmenys. Didėjantis aukštesnes pajamas gaunančių naujakurių skaičius, sąlygoją didėjančią Vilniaus rajono gyventojų perkamąją galią bei vartojimą, kelia savivaldybės pragyvenimo lygį. Tikėtina, kad minėti rodikliai skatins į paslaugas orientuotų įmonių investicijas Vilniaus rajone.

Vilniuje egzistuojanti rinka: potencialūs darbuotojai bei nauji ofisai, paverčia Vilniaus rajoną gera terpe perkelti ir plėtoti savo verslą (R4). Didelis triukšmas, maža gyvenamojo ploto pasiūla,

stumia jaunus Vilniaus gyventojus keltis gyventi į Vilniaus rajoną. Neigiami aspektai esant šalia Vilniaus miesto – aukšta žemės kaina bei grėsmė tapti gyvenamuoju Vilniaus miesto rajonu (R5).

Vilniaus miestas, kasmet, pritraukia būrius turistų, dalis jų aplankys ir Vilniaus rajone esančius turistinius objektus. Vilniaus rajonas išsiskiria archeologinių vietų ir buvusių dvarų sodybų gausa. Rajone vyrauja vertingi gamtovaizdžiai, istorijos, architektūros, gamtos paminklai, etnografiniais kaimai, dideli vandens telkiniai bei miškų masyvai. Vilniaus rajono savivaldybės teritoriją kerta perspektyviniai nacionalinės ir tarptautinės svarbos turistiniai maršrutai: autoturizmo, vandens turizmo, dviračių turizmo, pėsčiųjų. Šalia miestų esančių rajonų teritorijos yra naudojamos miesto gyventojų ir svečių rekreaciniams tikslams. Vilniaus rajono savivaldybė, būdama artimiausiu Vilniaus miesto priemiesčiu, gali pasinaudoti turimais turizmo ištekliais ir infrastruktūra, siekiant pritraukti vienos-dviejų dienų turistus.

Vilniaus rajone susipina kalbos, kultūros ir istorijos. Vilniaus rajonas išsiskiria ir tuo, kad tai etniškai margiausias Lietuvos rajonas. Etninė ir konfesinė rajono įvairovė sąlygoja savitą šio krašto kultūrą. Viena žinomiausių ir ilgiausiai gyvuojanti Vilniaus krašto etninės savasties šventė – Kaziuko mugė, turinti tik čia žinomą tautodailės rūšį – verbas. Gausūs kultūriniai, istoriniai bei gamtos ištekliai yra puiki terpė plėtoti turizmą Vilniaus rajone (R6). Išplėtojus turizmą, atsirastų galimybė plėtoti savivaldybių kompleksines turizmo paslaugas pasinaudojant naujo laikotarpio ES finansavimo galimybėmis (R7).

Ištyrus Vilniaus rajono gyventojų poreikius, situacijos analizę bei SSGG analizę, buvo suformuota Vilniaus rajono vietos veiklos grupės **vizija:** Vilniaus rajonas- darniai besivystantis rajonas su dideliu turizmo potencialu, išpuoselėtomis gyvenvietėmis, palankia aplinka verslui bei jauna, daugiakultūre visuomene

Vizija bus įgyvendinama per penkias strategines priemones.

1.4.VVG teritorijos gyventojų nuomonė apie VVG teritorijos situaciją ir poreikius

Metodas	Aprašymas
Duomenų rinkimo metodai	
Statistinių duomenų rinkimas	Statistiniai duomenys surinkti iš šaltinių: (1) Lietuvos statistikos departamento. (2) Nacionalinė Žemės Tarnyba. Prie Žemės Ūkio Ministerijos. (3) Duomenys iš Vilniaus rajono savivaldybės seniūnijų. (4) Vilniaus rajono savivaldybės tinklapyje viešai prieinama informacija. (5) VĮ Žemės Ūkio Informacijos ir Kaimo Verslo Centro. (6) Švietimo Valdymo Informacinė Sistema (ŠVIS). Šių duomenų analizė leido gauti patikimos informacijos apie intervencijų įgyvendinimą. Šio vertinimo tikslais parengta išsami Vilniaus rajono teritorijos statistinių duomenų analizė, atliktas palyginimas.
Pirminių ir antrinių šaltinių analizė	Pirminių ir antrinių šaltinių analizė yra svarbus duomenų rinkimo metodas atsižvelgiant į tai, kad vertinimas atliekamas dar nesibaigus 2017–2023 m. priemonių įgyvendinimui. Analizė apėmė šias šaltinių grupes: (1) Vilniaus rajono savivaldybės parengtas strateginis plėtros planas 2016-2023 metams; (2) ES ir Lietuvos teisės aktai, kiti dokumentai, reglamentuojantys priemonių įgyvendinimą.
Fokusuota diskusija	Buvo organizuojami darbinio pobūdžio susitikimai į kuriuos buvo kviečiami Vilniaus rajono savivaldybės administracijos darbuotojai, nevyriausybinių organizacijų atstovai, socialinės srities atstovai, švietimo atstovai, jaunimo atstovai, kultūros ir turizmo atstovai, Vilniaus rajono VVG teritorijoje veikiančių įmonių atstovai. Buvo siekiama į rengimo procesą įtraukti kuo daugiau suinteresuotų šalių ir įvairių sričių ekspertų, nes kiekvieno iš jų nuomonė yra labai svarbi formuojant Vilniaus rajono VVG viziją, strateginius plėtros prioritetus, strateginius tikslus, uždavinius, priemones ir pagrindinius projektus. Vyko dešimt

	susitikimų po 4 valandas, tikslinės grupės: Nevyriausybinės organizacijos; jaunimo atstovai; kultūros atstovai; verslo atstovai; socialinės srities atstovai. **Susitikimai vyko:** 1. 2022 spalio 18 d. 2. 2022 spalio 18 d. 3. 2022 spalio 19 d. 4. 2022 spalio 20 d. 5. 2022 spalio 20 d. 6. 2022 spalio 26 d. 7. 2022 spalio 26 d. 8. 2022 lapkričio 24 d. 9. 2022 lapkričio 24 d. 10. 2022 lapkričio 29 d.
Rezultato pristatymo metodas	Tarpiniai strategijos rengimo rezultatai pristatyti Vilniaus rajono VVG valdybos atstovams (du atviri valdybos susirinkimai: situacijos analizės pristatytas 2023-01-26 / SSGG, VPS poreikių ir priemonių plano pristatymas 2023-03-10), savivaldybės atstovams. Strategija pristatoma visuomenei, pateikiama viešam aptarimui. Tvirtinama visuotinio narių susirinkimo.
Diskusija	Viešai paskelbtas kvietimas teikti projektų idėjas bei poreikius www.vrvvg.lt Strategijos projektas įkeltas viešam gyventojų aptarimui, ne trumpesniam nei 20 darbo dienų laikotarpiui. Po šio aptarimo strategija tvirtinama visuotiniame narių susirinkime.
Priemonių lyginamoji analizė	Priemonių lyginamoji analizė leido palyginti priemones tarpusavyje, t. y. identifikuoti jų dizaino, įgyvendinimo, pasiektų rezultatų skirtumus.

1.5. VVG teritorijos socialinė situacija (įskaitant informaciją apie skurdo riziką ir socialinę atskirtį patiriančius asmenis ir (arba) jų grupes)

Vilniaus rajone 2022 m. gyveno 98 001 gyventojas, palyginimui 2017 m. gyveno 95 940 gyventojų (t. y. 2,1 proc. augimas) (R8). Vilniaus apskrityje irgi pastebimas gyventojų kiekio augimas: 2017 m. – 805 173 gyventojai, 2022 m. – 817 950 (t. y. 1,6 proc. augimas) Tuo tarpu, bendrai šalyje, pastebimas gyventojų mažėjimas: 2017 m. – 2 847 904 gyventojai, 2022 m. – 2 805 998 gyventojai (t. y. 1,5 proc. mažėjimas) [5]. Verta atkreipti dėmesį, jog viena iš priežasčių, daranti įtaką teigiamiems demografiniams rodikliams paskutiniaisiais metais, pandeminio laikotarpio situacija šalyje bei visame pasaulyje, skatinanti lietuvius grįžti iš emigracijos, kuomet užsienio šalys taiko ribojimus į šalį atvykstantiems imigrantams (R9). Taigi Vilniaus rajonas – tai vienintelė Vilniaus apskrities savivaldybė, išskyrus Vilniaus m., kurioje 2017–2022m. gyventojų skaičius augo (R10).

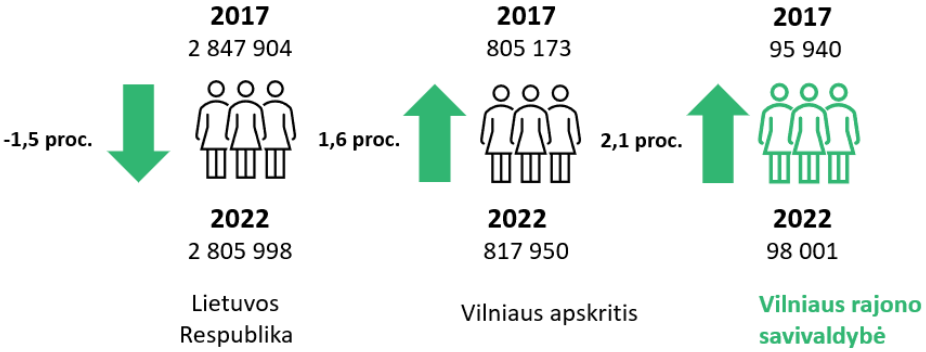

1.5.1. pav. Gyventojų skaičius 2017–2022 m. pradžioje [5]

Visu 2017–2021 m. laikotarpiu Vilniaus rajono savivaldybėje fiksuojama neigiama natūrali gyventojų kaita (t. y. miršta daugiau žmonių nei gimsta). Pažymėtina, jog visose nagrinėjamose teritorijose natūrali gyventoju kaita padidėjo (t. y. kiekvienais metais prarandame daugiau gyventojų negu gimstą) (žr. 1.5.1. lentelę). Nuo 2020 m. pastebimas staigus natūralios gyventojų kaitos didėjimas [6]. Šis kylimas tikėtina atsirado dėl Covid-19 pandemijos. Pažymėtina, jog vienas didžiausių minusų per Covid-19 pandemiją – negalėjimas keliauti. Pasibaigus Covid-19 pandemijai gyventojams vėl buvo leista laisvai judėti šalyje bei pasaulyje (R11).

1.5.1. lentelė. Natūrali gyventojų kaita (gimusiųjų ir mirusiųjų gyventojų skirtumas) [6]

	2017	2018	2019	2020	2021
Lietuvos Respublika	-11 446	-11 425	-10 888	-18 403	-24 416
Vilniaus apskritis	-173	-261	-405	-2 101	-3 939
Vilniaus r. sav.	-84	-133	-209	-327	-529

Vilniaus rajone gyventojų skaičiaus didėjimui įtakos turėjo ir didesnis atvykstančiųjų nei išvykstančiųjų gyventi svetur skaičius. 2017–2021 m. laikotarpiu Vilniaus rajono savivaldybėje fiksuojamas teigiama *neto* migracija. Lietuvos Respublikoje 2017-2018 m. laikotarpiu neto migracija buvo neigiama, o nuo 2019 m. iki 2021 m. tapo teigiama. Vilniaus apskrityje bei Vilniaus rajono savivaldybėje neto migracija visą laikotarpį buvo teigiama ir vis augo [7] (R12) (žr. 1.5.2. lentelę).

Vilniaus rajono gyventojų skaičiaus augimas susijęs su teigiamais migracijos rodikliais, kurie auga – 2017 m. į rajoną atvyko 719 žmonėmis daugiau nei išvyko (R13), o 2022 m. – 2 235 žmonės (R14), t. y. atvykstančių ir išvykstančių žmonių santykis pagerėjo daugiau nei tris kartus. Bendrai Lietuvoje, Vilniaus apskrityje ir Vilniaus rajono savivaldybėje išvykstančių yra daugiau negu atvykstančių [7] (R15) (žr. 1.5.2. lentelę).

1.5.2. lentelė. *Neto* migracija [7]

	2017	2018	2019	2020	2021
Lietuvos Respublika					
Atvykusieji ir imigrantai	89 785	105 090	113 232	113 691	109 601
Išvykusieji ir emigrantai	117 342	108 382	102 438	93 698	89 948
Neto migracija	-27 557	-3 292	10 794	19 993	19 653
Vilniaus apskritis					
Atvykusieji ir imigrantai	25 823	29 835	33 993	34 732	32 909
Išvykusieji ir emigrantai	25 456	24 403	23 615	23 159	21 817
Neto migracija	367	5 432	10 378	11 573	11 092
Vilniaus r. sav.					
Atvykusieji ir imigrantai	4 677	5 860	6 195	6 246	5 802
Išvykusieji ir emigrantai	3 958	3 846	4 296	4 034	3 567
Neto migracija	719	2 014	1 899	2 212	2 235

Neto tarptautinės migracija rajone (kaip ir bendrai šalyje bei apskrityje) yra teigiama bei auga: 2017 m. tarptautinė migracija Vilniaus rajone sudarė -436 žmonės (R16), o 2021 m. 668 [8] (R17). Šalyje bei Vilniaus apskrityje vyrauja panašios tendencijos.

2021 m Vilniaus r. gyveno: 5,0 proc. vaikų iki 5 m. (šalyje – 4,7 proc.), 5,7 proc. 5-9 m. amžiaus vaikų (šalyje – 5,1 proc.), 6,2 proc. vaikų 10-14 m. amžiaus (šalyje – 5,0 proc.), 10,7 proc. 15-24 m. jaunimo (šalyje – 9,7 proc.), 37,1 proc. vyresnio darbingo amžiaus gyventojų (R18) (šalyje – 35,9 proc.) bei 14,9 proc. pensinio amžiaus gyventojų (šalyje – 19,9 proc.) (žr. 1.5.2 pav.) [4] (R19). Pažymėtina, jog šalyje didesnė dalis, nei Vilniaus r., sudarė tik pensinio amžiaus gyventojai (R20). Tai suponuoja, jog Vilniaus rajone yra didelė dalis darbingo amžiaus gyventojų bei nauja auganti karta (R21). Nemaža dalis Vilniaus rajono gyventojų yra jauno amžiaus, tačiau rajone trūksta

jaunimui pritaikytų veiklų, ypatingai mažesniuose rajono kaimuose (R22). Rajone gyvena nemažai jaunų šeimų, kurios tikėtina kurs čia savo šeimas, tačiau rajone, taip pat, trūksta ir vaikų priežiūros ir užimtumo paslaugų. (R23).

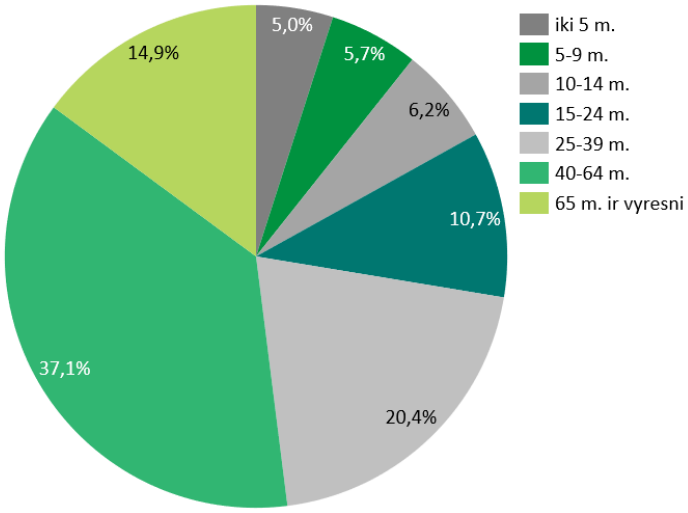

1.5.2. pav. Gyventojai pagal amžiaus grupes (proc.) [4]

2021 m. iš 96 295 Vilniaus rajono gyventojų 46 348 buvo vyrai ir 49 947 moterys, taigi lyčių santykis – 48 proc. vyrų ir 52 proc. moterų (R24). Bendras šalies ir apskrities moterų ir vyrų santykis – 46 proc. vyrų ir 54 proc. moterų [4] (R25) Taigi, Vilniaus rajono gyventojų balansas pagal lytį geresnis nei vidutiniškai Lietuvoje ir apskrityje.

Vilniaus rajono VVG 2021 m. surašymo duomenimis Vilniaus rajonas išsiskiria savo daugiatautiškumu, iš kitų Lietuvos savivaldybių: Vilniaus rajone didžioji dalis gyventojų (virš 52 proc.) yra lenkų tautybės, lietuviai sudaro apie 32 proc. rajono gyventojų, rusai – 8 proc., o baltarusiai, ukrainiečiai, totoriai ir kiti sudaro likusius gyventojus. [4] (R26). Tokia marga visuomenė pelnytai padaro Vilniaus rajoną tarptautiškiausia Lietuvos savivaldybe.

2021 m. daugiausiai Vilniaus rajono gyventojų, t. y. 35,8 proc. (30 797 gyventojai) turėjo vidurinį išsilavinimą, tai daugiau nei vidutiniškai šalyje (31,8 proc.) ir apskrityje (29,1 proc.) Aukštesnį nei vidurinis išsilavinimą turėjo 37,8 proc. gyventojų (R27): 25,3 proc. aukštąjį ir 12,5 proc. aukštesnįjį išsilavinimą. Lietuvoje aukštesnį nei vidurinis išsilavinimą vidutiniškai turėjo 42,7 proc. gyventojų, apskrityje – 49,3 proc. (R28). Žemesnį nei vidurinį išsilavinimą buvo įgiję 26,4 proc. Vilniaus r. gyventojų (R29), iš jų 13 proc. buvo su pagrindiniu ir 10,9 proc. su pradiniu išsilavinimu, dar 2,5 proc. (2 113 gyventojų) buvo nebaigę pradinės mokyklos. Vilniaus rajone aukštesnį nei vidurinis išsilavinimą turinčių gyventojų yra mažiau, nei vidutiniškai Lietuvoje ir ypač Vilniaus apskrityje [4]. Nors mokinių Vilniaus rajone daugėja, tačiau mokymo įstaigos nėra pastatytos pagal universalaus dizaino principus (R30).

2021 m. Vilniaus rajone buvo 55 400 (57,5 proc.) užimtų gyventojų (R31) ir 8 166,6 (8,5 proc.) bedarbių (R32). Šalies mastu Vilniaus rajono padėtis buvo nebloga, nes vidutiniškai Lietuvoje buvo mažiau užimtų (48,7 proc.), panaši situacija buvo ir apskrityje (55,9 proc. užimtų gyventojų) (R33). Bedarbių dalis VVG teritorijoje viršijo apskrities (7,8 proc.) bei šalies rodiklį (8,0 proc.) [4] (R34).

2021 m. surašymo duomenimis pagal pragyvenimo šaltinį didžiausia Vilniaus r. gyventojų dalis, t. y. 48,5 proc. (46 730 gyventojai) gyveno iš darbo užmokesčio. Bedarbio pašalpas gauna 7 511 (7,8 proc.) gyventojų. Pensijos ar kapitalo pajamas gauna 15 571 (t. y. 16,2 proc.) gyventojų, studento ar moksleivio stipendijas gauna 6 150 (6,4 proc.) gyventojų, darbo jėgai nepriklausymo išmokas gauna 4 025 (4,2 proc.) gyventojų, o savarankiškai dirba 2 412 (2,5 proc.) gyventojų [4] (R35).

Socialinė atskirtis siejama su įvairiomis priežastimis – žalingais įpročiais (socialinės rizikos grupės), sveikatos sutrikimais (neįgalieji), skurdu [9].

Vilniaus r. savivaldybėje 2021 m. buvo 510 socialinę atskirti patiriančių šeimų, o jose augo 692 vaikai (abudu šie rodikliai smarkiai išaugo, palyginus su 2016 m.: 391 ir 412 atitinkamai) (R36). Pažymėtina, jog Vilniaus rajone sumažėjo neįgalių vaikų: 2017 m. – 417, o 2021 m. – 348 (t. y. 16,5 proc. kritimas). Tačiau išaugo pensinio neįgalių gyventojų skaičius savivaldybėje: 207 m. – 1 889, o 2021 m. – 2 027 (7,3 proc. augimas). Didėjo ir vienišų senyvo amžiaus asmenų kiekis: 2017 m. – 726, o 2021 m. – 900 (23,9 proc. augimas). Augantys neįgaliųjų asmenų kiekis suponuoja, jog išaugs pagalbos į namus, pervežimo bei namie budinčių personalo poreikis. 2021 m., Vilniaus rajone, buvo suteikta 740 konsultacijų (sprendžiant priklausomybės problemas) bei suteikta 300 individualių psichologo konsultacijų. Dėl augančio nedarbo, priklausomybių prevencija tampa vis labiau reikalinga ir reikšminga. Tačiau verta pažymėti, jog Vilniaus rajono savivaldybėje esanti socialinių įstaigų infrastruktūra yra nusidėvėjusi, reikalaujanti remonto, naujų technologijų įdiegimo ir naudojimo (R37). [9].

Ištyrus Vilniaus rajono gyventojų poreikius, situacijos analizę bei SSGG analizę, buvo suformuota Vilniaus rajono vietos veiklos grupės **vizija:** Vilniaus rajonas- darniai besivystantis rajonas su dideliu turizmo potencialu, išpuoselėtomis gyvenvietėmis, palankia aplinka verslui bei jauna, daugiakultūre visuomene

Vizija bus įgyvendinama per penkias strategines priemones.

1.6.VVG teritorijos ekonominė situacija

Bendra ekonominė situacija

Analizuojant užimtuosius pagal ekonominės veiklos rūšis, 2021 m. didžiausia užimtųjų dalis, Vilniaus rajono VVG, dirbo didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje (15,3 proc. visų užimtųjų), pramonėje (12,4 proc.) bei transporto ir saugojimo (8,3 proc.) sektoriuose [4] (R38). Išsamesnis užimtųjų pasiskirstymas pagal darbą sektoriuose yra matomas 1.6.1. paveiksle.

Vilniaus apskrityje daugiausiai užimtųjų dirbo didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje (14,8 proc. visų užimtųjų) bei pramonėje [4] (11,7 proc. užimtųjų gyventojų Vilniaus apskrityje).

Lietuvoje, didžioji dalis, užimtųjų dirba pramonės sektoriuje (16,7 proc.), o didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje 16,6 proc. visų dirbančiųjų. Taigi, Vilniaus rajono savivaldybė atitinka valstybės ir Vilniaus apskrities užimtųjų tendencijas,

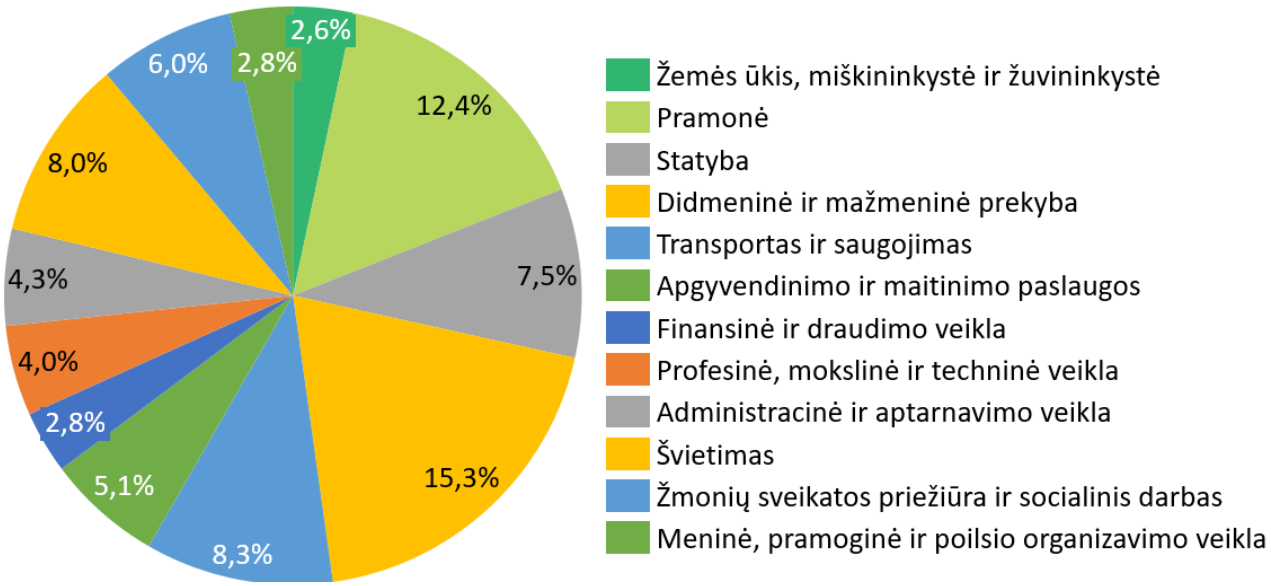

1.6.1. pav. Vilniaus r savivaldybės darbuotojų pasiskirstymas pagal sektorius (proc.) [4]

Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis apibūdina nedarbo lygį nagrinėjamoje teritorijoje. Vilniaus r. savivaldybėje 2021 m. nedarbo lygis siekė 12,3 proc. buvo didesnis nei apskrityje (12 proc.), tačiau nusileido šalies rodikliui (13 proc.) [10] (R39). Palyginus su

2017 m. lygiu, nedarbo lygis Vilniaus rajone paaugo 4,1 proc. p. Lietuvoje augimas siekė 5,1 proc. p., o apskrityje 5,3 proc. p. [10] (žr. 1.6.2. pav.). Taigi, nors Vilniaus rajono nedarbo lygis yra aukštas, tačiau augimas buvo lėčiausias iš visų nagrinėjamų teritorijų. Norint sumažinti nedarbo lygį, Vilniaus rajono savivaldybė administracija gali bandyti susigražinti emigrantus bei suteikti šansą karo pabėgėliams iš Ukrainos (R40).

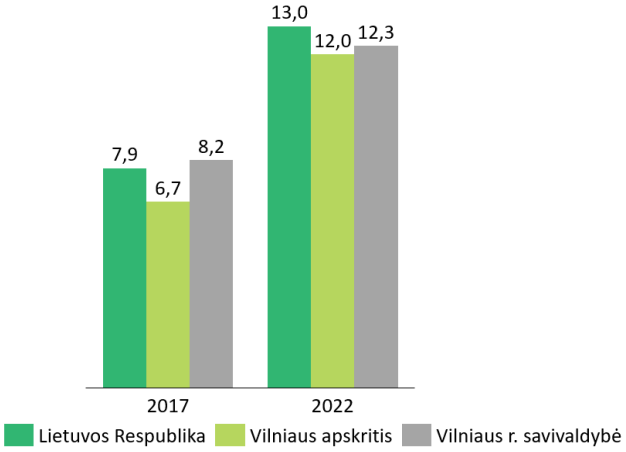

1.6.2. pav. Nedarbo lygis (proc.) [10]

Kita svarbi statistika vertinant ekonomikos išsivystymą teritorijoje – laisvos darbo vietos. Laisvos darbo vietos parodo, kokia yra darbų pasiūla (t. y. keliose pozicijose, norintieji, galėtų įsidarbinti). Užimtumo tarnybos duomenimis, 2021 m. Vilniaus rajono savivaldybėje buvo 474,9 laisvos darbo vietos metų pabaigoje [11]. Palyginimui, 2017 m. buvo 243,8 laisvos darbo vietos (t. y. 94,8 proc. augimas) [11] (R41). Toks didelis augimas suponuoja, jog savivaldybėje įsikūrė nauji verslai, įmonę kurios ir atidaro šias naujas laisvas darbo vietas. Vilniaus rajono savivaldybėje buvo daugiausiai, išskyrus Vilniaus miesto savivaldybę, laisvų darbo vietų visoje Vilniaus apskrityje. Skaičiuojant darbo pasiūlos 10 000 gyventojų rodiklį Vilniaus rajono savivaldybėje, 2021 m. jis buvo mažesnis nei šalies ar apskrities rodikliai [11] (R42) (žr. 1.6.1. lentelę).

1.6.1. lentelė. Laisvos darbo vietos, tenkančios 10 tūkst. gyventojų [11]

	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis, proc.
Lietuvos Respublika	32,5	37,1	30,5	35,8	56,8	74,5
Vilniaus apskritis	40,7	42,0	32,4	32,0	65,2	60,0
Vilniaus r. sav.	25,4	28,5	21,7	17,8	49,3	94,1

Gyventojams svarbiausia darbo statistika – darbo užmokestis. 2019 m. pasikeitus darbdavio mokamoms socialinio draudimo įmokoms, darbuotojai gauna didesnį atlyginimą. Kaip ir visoje Lietuvoje, Vilniaus rajono savivaldybėje atlyginimai kilo, pastebėtina, jog visose tiriamose teritorijose moterų atlyginimai kilo sparčiau nei vyrų, tačiau vyrai gauna didesnį atlyginimą [19]. Vilniaus rajone vyrai 2017 m. gaudavo 855,0 Eur, 2021 m. gaudavo 1 497,3 Eur, moterys 2017 m. – 730,5 Eur, 2021 m. – 1 404,6 Eur; Vilniaus apskrityje vyrai 2017 m. gaudavo 1 022,7 Eur, 2021 m. – 1 881,3 Eur, moterys 2017 m. – 861,9 Eur, 2021 m. – 1645,6 Eur; Lietuvoje vyrai 2017 m. gaudavo 910,1 Eur, 2021 – 1 660,9 Eur, moterys 2017 m. – 772,5 Eur, 2021 m. – 1 495,7 Eur. Vienas iš būdų kelti šalies, savivaldybės ar teritorijos ekonomiką yra vykdyti pelningus projektus.

Vilniaus rajone yra vykdomas projektas padedantis skleisti vietinę kultūrą. Šis projektas padės atrasti ir susipažinti su įvairiomis, Vilniaus rajone esančiomis, kultūromis. Šio projekto tikslai: skatinti nematerialiosios kultūros ir vietinės istorijos paveldo išsaugojimą, prieinamumą ir vystymą; saugoti ir ugdyti nematerialiosios kultūros paveldą bei skatinti kūrybingą vietinio kultūros paveldo ir

unikalių tradicijų panaudojimą. Šių tikslų bus siekiama organizuojant tradicinius renginius, parodas bei skirtingų kartų susitikimus; įrengiant inovatyvias ir interaktyvias ekspozicijas; dalinantis gerąją patirtimi bei organizuojant mainų išvykas. Bendra projekto vertė sudaro 1 031 590,97 Eur, iš jų Europos Sąjungos lėšos – 928 431,87 EUR, Vilniaus rajono savivaldybės biudžeto lėšos – 15 299,76 Eur. Šis projektas vyko nuo 2019-05-14 iki 2021-11-13 [3].

Kitas projektas gerina vietinių kelių būklę. Šis projektas siekia plėtoti susisiekimą vietinės reikšmės kelyje Vilniaus rajone. Šio projekto metu bus diegiamos eismo saugos priemonės kelio Rudamina–Šveicarai–Daubėnai atkarpoje nuo 0,00 iki 0,970 km. Taip bus prisidedama prie Rudaminos kaimo gyvenimo kokybės gerinimo. Gyvenimo kokybė gerės, nes šiame ruože bus įrengti šaligatviai, apšvietimas bei eismo organizavimo elementai. Projekto vertė: 543 345,07 Eur (ES finansuos 461 843 Eur) [3].

Dėl sąlyginai aukšto nedarbo lygio, sparčiai augančio darbo užmokesčio, besikuriančių verslų bei augančių laisvų darbo vietų, Vilniaus rajonas yra patraukli vieta gyventojams. (R43). Pažymėtina, jog nors Vilniaus rajonas yra patraukli vieta, tačiau didelė dalis investuotojų domisi kitais Lietuvos didmiesčiais: Kaunu ir Klaipėda. Sąlygomis tapusiomis geresnėmis Klaipėdoje ar Kaune, gyventojai gali pradėti kraustytis iš Vilniaus rajono (R44). Gyventojai gali norėti kraustytis į kitą miestą dėl sparčiai augančių nekilnojamo turto kainų (R45). Kainų šuolis gali būti susijęs su rajono lokacija.

Ne žemės ūkio sektorius

Vilniaus rajono savivaldybėje 2022 m., neįskaitant žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės sektoriaus, veikė 3 269 ūkio subjektai, o 2017 m. – 2 447 subjektai, t. y. ūkio subjektų per 5 metus padaugėjo 33,6 proc. [12] (R46). Ūkio subjektų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų Vilniaus r. savivaldybėje 2022 m. siekė 334, 2017 m. – 255 (t. y. 30,8 proc. augimas). Vilniaus apskrityje 2022 m. 10 tūkst. gyventojų teko 561 ūkio subjektas, 2017 m. – 515 (8,9 proc. augimas). Šalyje 2022 m. 10 tūkst. gyventojų teko 396 ūkio subjektai, 2017 m. teko 357 (t. y. 11 proc. augimas) [12] (žr. 1.6.3. pav.). Pažymėtina, jog Vilniaus rajono savivaldybės rodiklis augo sparčiausiai. Ūkio subjektų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų, demonstruoja ar vietovėje yra geros sąlygos kurti verslą. Verta atkreipti dėmesį, jog valstybė rodo vis didesnį susidomėjimą investuoti į visuomenės kūrybiškumo ir verslumo skatinimą bei turimų žmogiškųjų ir kitų vietos išteklių panaudojimą (R47). Be investavimo į žmogaus ugdymą, valstybė rodo dėmesį ir tvariai, socialiai atsakingai ekonomikai (R48).

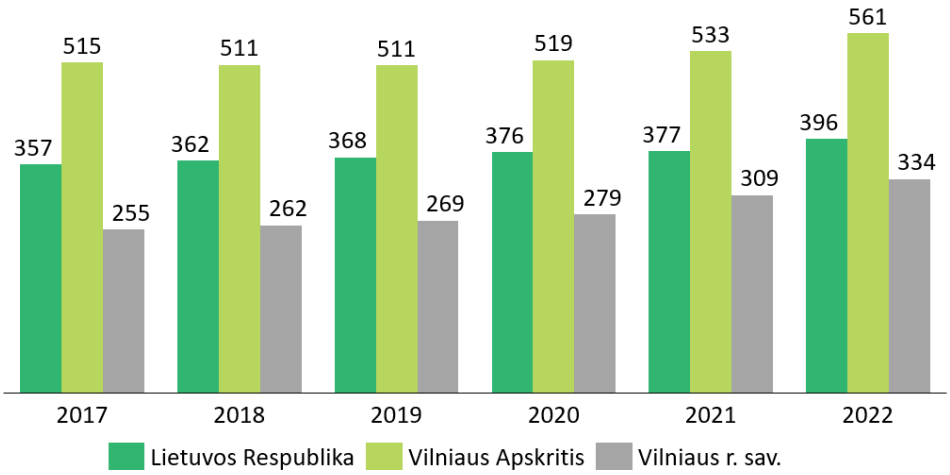

1.6.3. pav. Ūkio subjektai, tenkantys 10 tūkst. gyventojų [12]

2022 m. Vilniaus rajono savivaldybėje veikia 40 kaimo turizmo sodybos, 4 viešbučiai bei 1 kempingas [13] (R49)

Vilniaus rajono savivaldybėje vandenį tiekia UAB „Nemenčinės komunalininkas“ [13] (R50).

2022 m. duomenimis, Vilniaus rajono savivaldybėje buvo 807 ūkio subjektai, užsiimantys didmenine ir mažmenine prekyba, kai 2017 m. – 645 ūkio subjektai, taigi per 5 metus tokių ūkio subjektų skaičius padidėjo 25,1 proc. [14].

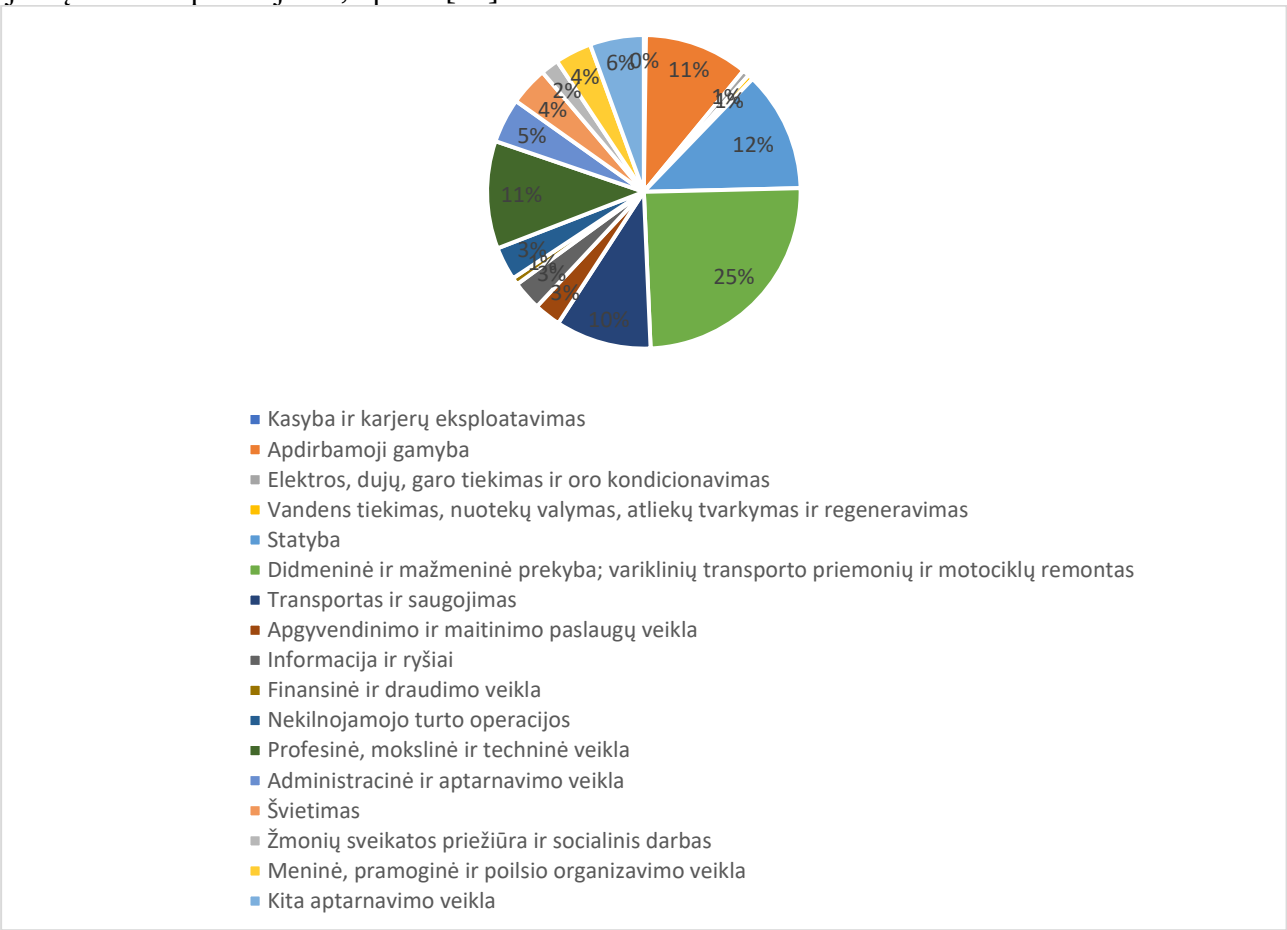

1.6.4. pav. veikiantys ūkio subjektai pagal ekonominės veiklos rūšį [12]

Didžiausias darbdavys Vilniaus rajone yra logistikos ir ekspedijavimo paslaugas teikianti įmonė – ME transportas, UAB. Ši įmonė plačiau yra žinoma Girtekos pavadinimu. Šioje įmonėje dirba 1 418 darbuotojų. Antras didžiausias darbdavys Vilniaus rajone – Vilniaus paukštynas, AB – vykdo veiklą visoje gamybos grandinėje nuo lauko iki stalo. Vilniaus paukštyne dirba 1 231 darbuotojas, įmonė priklauso vienai didžiausių Baltijos šalių regiono žemės ūkio ir maisto gamybos įmonių grupei AB „Linas Agro Group“.

Žemės ūkio sektorius

Pagal Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos pateiktus duomenis, Vilniaus rajono savivaldybėje, daugiausiai yra ūkių, kurių valdytojas yra nuo 40 m. iki pensinio amžiaus (2 430), pensinio amžiaus ūkininkai valdo 1 819 ūkius, o jauni ūkininkai (iki 40 m.) – 654 ūkių savininkai. Jauni ūkininkai daugiausiai valdo mažus ūkius (iki 2 ha) – 330 ūkių, o didžiausių ūkių (nuo 14 ha.), kuriuos valdo jauni ūkininkai yra tik 33. Nuo 40 m. iki pensinio amžiaus yra panaši struktūra: daugiausiai valdo mažus ūkius (iki 2 ha) – 1 766 ūkiai, o didelių ūkių – 34. Pensinio amžiaus ūkininkai daugiausiai valdo mažus ūkius – 1 428, o didelių ūkių yra tik 11 (valdomų pensinio amžiaus ūkininkų) [15].

Ištyrus Vilniaus rajono gyventojų poreikius, situacijos analizę bei SSGG analizę, buvo suformuota Vilniaus rajono vietos veiklos grupės **vizija:** Vilniaus rajonas- darniai besivystantis rajonas su dideliu turizmo potencialu, išpuoselėtomis gyvenvietėmis, palankia aplinka verslui bei jauna, daugiakultūre visuomene

Vizija bus įgyvendinama per penkias strategines priemones.

1.7.VVG teritorijos socialinė infrastruktūra ir kultūros ištekliai

Vilniaus rajono VVG veikia 79 aktyvios nevyriausybinės organizacijos (R51), didesnę pusę kurių sudaro asociacijos. Nemaža rajono NVO dalis veikia socialinės paramos ir sveikatingumo srityje, taip pat NVO aktyviai atstovauja profesinius interesus, užsiima kultūros veikla, buria gyventojus pagal pomėgius Rajone veikia 2 jaunimo NVO (R52), kurių veikla daugiausiai susijusi su pilietinėmis ir kultūrinėmis iniciatyvomis. Išplėtota NVO sektoriaus orientacija į sportą – veikia 4 sporto organizacijos (R53). Taip pat rajone yra tautinių pagrindu susibūrusios NVO. Šiuo metu rajone veikia 21 kaimo bendruomenės, atstovaujančios visas kaimiškas seniūnijas [3] (R54).

Pažymėtina, jog nevyriausybinėse įstaigose dirba atsidavę bei darbštūs gyventojai. Aktyvūs ir darbštūs asmenys dirba ne tik nevyriausybinėse įstaigose. Vilniaus rajone aktyvia veikia ir savivaldybės biudžetinė įstaigos (R55). Pasitikėjimas NVO kyla taip, jog net nacionaliniame lygyje yra skatinama dalį viešųjų paslaugų perduoti NVO ir jų bendruomenėms (R56). Visoms NVO masiškai organizuojant viešąsias paslaugas būtų pasiekta masto ekonomija – pigesnė gamyba (R57). Kaštų mažinimas yra svarbu, nes Europos Sąjungos reguliaciniai reikalavimai didina viešųjų paslaugų kaštus (R58). NVO Vilniaus rajone yra aktyvios, tačiau teikiamos paslaugos nėra susijusios su sveika gyvensena, aplinkosauga, nėra orientuotos į vaikus ir jaunimą. Atsižvelgiant į Vilniaus rajono gyventojų sudėti pagal amžių, trūksta paslaugų orientuotų į vaikus ir jaunimą (R59).

2021 m. Vilniaus rajone veikė 37 bendrojo ugdymo įstaigos (R60): 24 gimnazijos, 9 pagrindinės mokyklos, 1 pradinė mokykla, taip pat 2 mokyklos–darželiai. Mokyklose besimokančių vaikų skaičius didėja: 2021–2022 m. m. mokyklose mokėsi 12 039 vaikai, o 2017–2018 m. m. – 10 398, taigi per šį laikotarpį mokinių padaugėjo 15,8 proc. [16] (R61).

Neformalųjį švietimą rajone vykdo 2 meno mokyklos, 1 muzikos mokykla bei 1 sporto mokykla. 2021-202 m. m. jose mokinosi 62,8 proc. rajono mokinių, o 2017-2018 m. m. 54,5 proc. (t. y. 8,3 proc. p. sumažėjimas) [16].

Vilniaus rajono savivaldybėje 2021-2022 m. m. veikė 2 profesinės mokyklos – UAB „Grimo akademija“, kurioje 2021-2022 m. m. mokėsi 15 mokinių ir Vilniaus agroekologijos mokymo centras, kuriame 2021-2022 m. m. mokėsi 326 mokiniai [16]. Vilniaus rajone yra nemažai ugdymo įstaigų, rajono gyventojai yra skatinami mokytis visą gyvenimą (R62).

Už socialinių paslaugų teikimą gyventojams atsakingas Vilniaus r. sav. Socialinės rūpybos skyrius. Pagrindines socialines paslaugas teikia 4 rajono įstaigos – Paberžės socialinės globos namai, Nemenčinės neįgaliųjų dienos užimtumo centras, Vilniaus r. šeimos ir vaiko krizių centras ir Juodšilių seniūnijos bendruomenės socialinių paslaugų centras [9]. Pažymėtina, jog neįgalieji mokyklinio amžiaus vaikai yra aktyviai įtraukiami į ugdymo sistemą Vilniaus rajono savivaldybėje (R63). Viena iš teikiamų socialinių paslaugų – gyventojų pervežimas, ši paslauga yra reikalinga, nes Vilniaus rajono savivaldybėje viešasis transportas nėra gerai išvystyta. (R64). Dėl didelio automobilių ir pramonės transporto kiekio, Vilniaus rajone yra didelis aplinkos užterštumas (R65).

Paberžės socialinės globos namuose paslaugos teikiamos senyvo amžiaus vienišiems, neįgaliems gyventojams. 2021 m. globos namuose gyveno 34 žmonės su negalia. Nemenčinės neįgaliųjų vaikų užimtumo centrą 2021 m. lankė 39 fizinę ir proto negalią turintys asmenys. Juodšilių seniūnijos bendruomenės socialinių paslaugų centras – tai dienos socialinių paslaugų įstaiga, teikianti pagalbą šeimoms, kuriose vaikus augina vienas iš tėvų, našliams ir kt. Vilniaus rajono šeimos ir vaiko krizių centras bei Vilniaus rajono šeimos ir vaiko gerovės centras teikia intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugas [9].

LR sveikatos apsaugos ministerijos duomenimis Vilniaus r., be savivaldybės gydytojo, vykdančio valstybės sveikatos priežiūros politiką, veikia 2 viešosios ir 5 privačios asmens sveikatos priežiūros institucijos. Visuomenės sveikata rūpinasi Vilniaus m. Visuomenės sveikatos biuras pagal sutartį. Pagrindinės savivaldybės sveikatos priežiūros įstaigos – tai VšĮ Vilniaus r. centrinė poliklinika ir VšĮ Vilniaus r. Nemenčinės poliklinika. Vilniaus r. centrinės poliklinikos sudėtyje yra 3 palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės (Juodšilių, Riešės, Šumsko), mažesnėse gyvenvietėse išsidėstę 11 ambulatorijų bei 4 bendrosios praktikos gydytojo kabinetai, taip pat 3 bendrosios praktikos odontologų kabinetai ir 3 medicinos punktai. Vilniaus r. Nemenčinės poliklinika apima Nemenčinės

palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninę, 2 bendrosios praktikos (šeimos) gydytojo kabinetus ir 2 medicinos punktus [9] (R66).

VVG teritorijos visuomenės saugumą užtikrina Vilniaus rajono policijos komisariatas, įsikūręs Vilniaus mieste [3].

Vilniaus r. gyventojų kultūrinių ir laisvalaikio poreikių tenkinimo veiklą vykdo 2 Nemenčinės ir Rudaminos daugiafunkciniai kultūros centrai, turintys 27 skyrius. Rudaminos daugiafunkcinis kultūros centras administruoja 14 skyrių (Avižienių, Grigaičių, Juodšilių, Kalvelių, Lavoriškių, Mickūnų, Marijampolio, Medininkų, Šuimsko, Rukainių, Savičiūnų, Vaidotų, Zujūnų, Čekoniškių). ir Nemenčinės daugiafunkcinis kultūros centras turi 13 skyrių (Bezdonių, Buivydžių, Dūkštų, Eitminiškių, Glitiškių, Kabiškių, Karvio, Maišiagalos, Rastinėnų, Skirlėnų, Sudervės, Sužionių, Veriškių) (R67). 2022 m. Vilniaus r. kultūros centruose ir jiems pavaldžiuose skyriuose veikė daugybė mėgėjų meno kolektyvai ir būrelių [3] (R68).

Vilniaus r. kultūros centrų organizuojama profesionalaus meno sklaida pastaraisiais metais taip pat sulaukia didesnio gyventojų susidomėjimo. 2022 m. įvyko 9 profesionalaus meno renginiai [3] (R69).

Vilniaus rajonas išsiskiria kultūros paveldo gausa ir autentiškumu. Kultūros vertybių registro duomenimis, rajono teritorijoje registruota 527 kultūros vertybių (R70), iš jų 509 nekilnojamos kultūros vertybės. Vilniaus rajono paveldo objektų sudėtis turi savitų ypatumų – jis išsiskiria archeologinių vietų ir buvusių dvarų sodybų gausa. Vienos žinomiausių nekilnojamų kultūros vertybių – tai Sužionių, Buivydų, Bradeliškių, Maišiagalos ir kiti piliakalniai, Keturiasdešimties Totorių kaimo etnografinės sodybos, geologo J. Lukoševičiaus gimtinė Bikiškėje, namas, kuriame gyveno poetas V. Sirokomlė (Bareikiškėse) ir kt. Svarbūs architektūros paminklai yra Dūkštų Šv. Onos, Rudaminos Švč. M. Marijos, Gerosios Patarėjos, Maišiagalos Švč. M. Mergelės Ėmimo į dangų, Sudervės Švč. Trejybės, Trakų Vokės, Glitiškių, Nemėžio, Šumsko dvarų sodybos, Bradeliškių vandens malūnas, mečetės Keturiasdešimties Totorių ir Nemėžių kaimuose, buvusi Rudaminos smuklė. Lietuvos žmones ir svečius traukia 25 km nuo Vilniaus, esantis Europos geografinis centras ir Europos parkas su įvairių šalių menininkų darbais [17].

Kitas Vilniaus rajono išskirtinumas yra plačiai išvystyta viešoji infrastruktūra. 2021 m. duomenimis Vilniaus rajone yra 211 sportui pritaikytos infrastruktūros: 9 stadionai, 42 sporto salės, 1 šaudykla, 21 krepšinio aikštelė, 18 tinklinio aikštelių, 33 futbolo aikštelės, 6 teniso aikštelės ir daugelis kitų. Didelis sporto infrastruktūros kiekis suponuoja, jog Vilniaus rajone yra pakankamai išvystyta sporto infrastruktūra, tačiau ji nebeatitinka šių dienų lūkesčių, būtina diegti naujas, palinkai draugiškas technologijas ir toliau vykdyti investicijas. 2019 m. skyrė 1,49 mln. Eur įgyvendinti 5 projektus Vilniaus rajono savivaldybėje, kurie gerino kultūros, švietimo ir sporto infrastruktūrą. Gerinant viešąją infrastruktūrą, Vilniaus rajono savivaldybė, siekia kurti geresnes sąlygas savo esamiems ir potencialiems gyventojams.

Aprašyti kultūriniai, gamtos bei kiti objektai yra turistiniai traukos centrai. Vilniaus rajono savivaldybėje turizmą skatiną – Vilniaus rajono turizmo ir informacijos centras (TIC). Pasak Vilniaus rajono TIC, savivaldybėje yra daug turistinių objektų: vaikų, oro, sausumo, vandens pramogų, parkų, edukacijų, pažintinių takų, viešbučių, sodybų, dvarų, pilių, memorialinių vietų, muziejų, restoranų, barų, kavinių ir kitų turistų lankomų vietų. Pažymėtina, kad nors ir turistinių objektų yra daug, jie nėra pakankamai gerai sutvarkyti. Yra sunku pritraukti turistus, kai objekto vidus, išorė nėra tinkamai sutvarkyti bei internete nėra skelbiama informacija apie konkretų objektą. Populiariausias turistinis objektas Vilniaus rajone – Europos geografinis centras. Šiame objekte yra įspūdingas Europos centrą žymintis akmuo, valstybės prezidentų sodinti ąžuolai, marmuru grįsta aikštelė, Europos Sąjungai skirtas paminklas. Šalimais yra įsikūręs informacinis centras. Ekspoziciją po atviru dangumi galima apžiūrėti ištisus metus, bet kuriuo laiku. Vilniaus rajonas turi daug lankytinų objektų, tačiau trūkstą įvairesnių paslaugų: maitinimo, apgyvendinimo, konferencinio turizmo bei renginiu (R71). Esami turizmo objektai nėra tinkamai įveiklinami, esamuose lankytinuose objektuose nėra tinkamai pateikiama informacija (R72). Nors turizmas yra išvystytas, tačiau turizmo plėtra nėra suderinta su privačiu sektoriumi. (R73)

Ištyrus Vilniaus rajono gyventojų poreikius, situacijos analizę bei SSGG analizę, buvo suformuota Vilniaus rajono vietos veiklos grupės **vizija:** Vilniaus rajonas- darniai besivystantis rajonas su dideliu turizmo potencialu, išpuoselėtomis gyvenvietėmis, palankia aplinka verslui bei jauna, daugiakultūre visuomene

Vizija bus įgyvendinama per penkias strategines priemones.

1.8.VVG teritorijos gamtos išteklių analizė

Bendras Vilniaus rajono žemės plotas 2022 m. pradžioje siekė 212 899,15 ha. 2022 m. 39,5 proc. bendro rajono žemės ploto sudarė žemės ūkio naudmenos (šalyje – 51,9 proc.) (R74) ir 40,8 proc. miškai (R75) (šalyje – 32,9 proc.). Ariamoji žemė 2022 m. sudarė 28,8 proc. rajono žemės ūkio naudmenų ir tai yra ženkliai mažiau nei vidutiniškai šalyje (45,9 proc.) (R76). Tačiau, lyginant su šalimi, ženkliai didesnę Vilniaus rajono žemės ūkio naudmenų dalį sudaro pievos ir natūralios ganyklos, 2015 m. jos užėmė 26,6 proc. rajono žemės ūkio naudmenų, (šalyje pievos ir natūralios ganyklos 2015 m. sudarė 10,9 proc. žemės ūkio naudmenų) [2] (žr. 1.8.1. pav.).

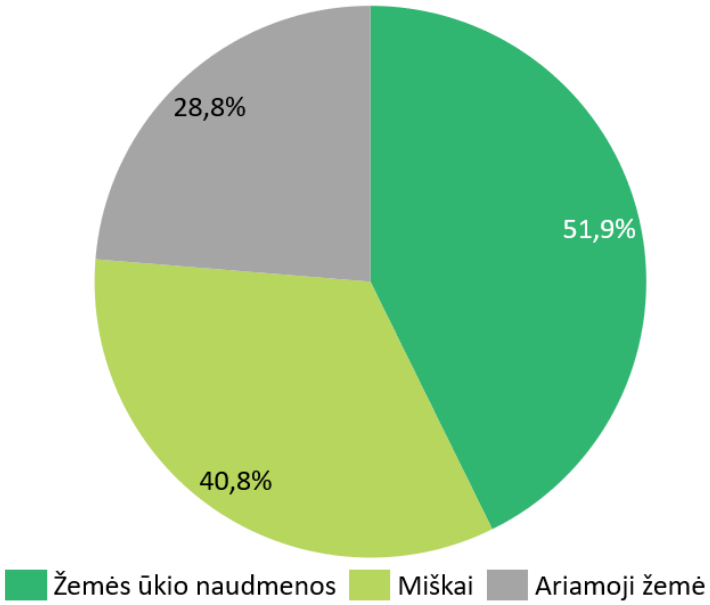

1.8.1. pav. Žemės plotų pasiskirstymas pagal paskirtį [2]

Vilniaus rajono žemės naudojimą lemia tai, kad čia vyrauja prastos ūkinės vertės dirvožemiai, kuriuose išauginama mažiausiai augalininkystės produkcijos. Vidutinis rajono žemės našumo balas vienas mažiausių šalyje – 31,5 (R77), tuo tarpu vidutinis Lietuvos žemės našumas sudaro 29-41 balo [18] (R78).

Nors rajonas nepasižymi derlingomis teritorijomis, tačiau jis turtingas vertingais gamtovaizdžiais – patraukli kalvotoji šio krašto žemė, tiek Aukštaičių aukštuma vakaruose, tiek Medininkų aukštuma rytuose. Nemažiau įspūdingi ir Neries, Vilnios bei Vokės slėniai (R79). Išskirtinis kraštovaizdis, gamtos ir istorijos bei kultūros paminklų gausa, lemia didelį rekreacinį ir turistinį rajono potencialą Vilniaus rajonas priskiriamas prioritetiniam turizmo plėtros požiūriu Vilniaus regionui [3] (R80).

Vilniaus rajone yra daugelis gamtiniu požiūriu vertingų ir saugomų teritorijų – 23 valstybiniai draustiniai: kraštovaizdžio (Baravykinės, Daubėnų, Girijos), geomorfologiniai (Griovių, Juozapinės, Kruopynės, Kuosinės, Medžiakalnio, Skersabalių, Vanaginės, Verdeikių), hidrografiniai (Kenos, Vilnios), botaninis (Medininkų), ornitologiniai (Kazimieravo, Papio, Taurijos), ichtiologinis (Žeimenos), genetiniai (Girulių miško pušies, Medžioklės miško beržo), telmologiniai (Alionių, Gegužinės, Raudonosios balos) draustiniai, taip pat nemažai vertingų gamtinių buveinių [3] (R81).

Rajono teritorijoje yra geologinių, geomorfologinių bei botaninių valstybės saugomų gamtos paveldo objektų, iš kurių du – Glitiškių ąžuolas (Paberžės sen.) ir Skališkių uola (Buivydžių sen.) – paskelbti gamtos paminklais. Kiti Vilniaus rajone esantys gamtos paveldo objektai: Ąžuolų karalienė,

Gojaus ąžuolas, Šventasis Daubų ąžuolas, Vaigeliškių ąžuolas, Velniakampio pušis, Vilkų duobė, Airėnų konglomeratas ir Karmazinų atodanga [3] (R82).

Gamtosauginiu, estetiniu ir pažintiniu požiūriu vertingiausi rajono kraštovaizdžiai yra Neries ir Asvejos regioniniuose parkuose [3].

Neries regioninis parkas yra į vakarus nuo Vilniaus, abipus Neries upės, įsikūręs trijose savivaldybėse: Vilniaus rajono, Trakų rajono ir Elektrėnų. Parkas įsteigtas siekiant išsaugoti ypač vertingų Neries vidurupio kilpų sistemų, vertingas miškingo Neries slėnio biocenozes, gausias kultūros vertybes. Neries regioninio parko miškuose galima rasti beveik visų rūšių Lietuvos miškų žinduolius – stirnas, briedžius, elnius, šernus ir kt. Prie vandens gyvena bebrai, ūdros, audinės, kirstukai. Užregistruotos visos 14 Lietuvoje gyvenančių šikšnosparnių rūšys. Į parko teritoriją įeinančioje upės atkarpoje užregistruotos 30 žuvų rūšių. Labiausiai paplitusios yra kuojos, šapalai, ešeriai. Taip pat nemaža lydekų, salačių, žiobrių. Kur kas retesnės tam tikrose upės atkarpose aptinkamos žuvys – tai lašišos, šlakiai, margieji upėtakiai [3].

Asvejos regioninis parkas taip pat išsidėstęs trijuose rajonuose: Vilniaus, Švenčionių ir Molėtų. Jo tikslas išsaugoti Asvejos ežeryno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemų bei kultūros paveldo vertybes. Asvejos regioniniame parke daugiausia auga spygliuočių medynai, tarp kurių dominuoja pušynai, užimantys daugiau kaip pusę visų medynų ploto. Taip pat regioninio parko teritorijai, būdingi krūmynai ir pievos. Saugomų augalų rūšių augimvietės Asvejos regioniniame parke paplitusios visoje parko teritorijoje. Auga raiboji gegūnė, miškinė plikaplaiskė, miškinė žiomenė, pelkinis viržis. Galima aptikti ir Europos buveinių direktyvos saugomas rūšis: žvilgančioji riestūnė, dvilapis purvuolis, vėjalandinė šilagėlė, plikažiedis linalapis, stačioji dirvuolė. Asvejos regioniniame parke galima sutikti beveik visas Lietuvos miškų žinduolių rūšis – stirnas, briedžius, elnius, šernus. Gausu ir smulkesnių žinduolių. Parko ežeruose arba šalia jų gyvena ūdros, bebrai, kanadinės audinės, ondatros, vandeniniai pelėnai, kirstukai. Sutinkama 10 šikšnosparnių rūšių. Parko ežeruose ir upeliuose gyvena lydekos, ešeriai, lynai, karšiai, unguriai, karosai. Parke peri daug retų paukščių rūšių: erelis žuvininkas, juodasis peslys, lėlys, kurtinys, švygžda, tetervinai, žalvarnis, juodasis gandras ir kiti reti paukščiai [3].

Vilniaus rajone 2020 m. bendrasis galutinis energijos suvartojimas siekė 107 565,4 tonų naftos ekvivalentu. Atsinaujinančių energijos išteklių dalis galutinės energijos suvartojime sudarė 43,3 proc. Transporto sektoriuje AIE dalis siekė apie 6,0 proc. Pramonės sektoriuje, vertinant elektros energijos suvartojimą ir šilumą pastatų šildymui, atsinaujinančių energijos išteklių dalis siekė apie 32,8 proc., žemės ūkyje – apie 27,4 proc. Namų ūkiuose, tiek prijungtuose prie CŠT, tiek neprijungtuose prie CŠT, atsinaujinančių energijos išteklių dalis energijos vartojime siekė apie 53,1 proc., kai paslaugų sektoriuje ši dalis sudarė apie 18,4 proc. Galime teigti, jog Vilniaus rajone atsinaujinantys energijos ištekliai nėra plačiai naudojami. Vienas iš AIE tikslų – skatinti investicijas į gamtai draugišką ir švarią aplinką bei žaliąsias technologijos (R83).

Ištyrus Vilniaus rajono gyventojų poreikius, situacijos analizę bei SSGG analizę, buvo suformuota Vilniaus rajono vietos veiklos grupės **vizija:** Vilniaus rajonas- darniai besivystantis rajonas su dideliu turizmo potencialu, išpuoselėtomis gyvenvietėmis, palankia aplinka verslui bei jauna, daugiakultūre visuomene

Vizija bus įgyvendinama per penkias strategines priemones.

2. VVG teritorijos stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės (SSGG)

	Stiprybės	**Teiginį pagrindžiančio situacijos analizės rodiklio Nr.**	**Susijusių VVG teritorijos poreikių skaičius**
1 stiprybė	Palanki geografinė padėtis gyvenimo, verslo ir turizmo požiūriu, sostinės "priemiesčio" teritorija	R1; R2	5
2 stiprybė	Regionas turi nemažai gamtinių ir kultūrinių išteklių, istorinių objektų vystyti turizmo ir rekreacijos paslaugoms	R54; R70;R73	5
3 stiprybė	Lyginant su kitais regionais patraukli ekonominė, kultūrinė ir socialinė aplinka talentams pritraukti ir išlaikyti	R38; R40; R41 R43	4
4 stiprybė	Daug veiklių NVO (kaimo bendruomenių ir kitų organizacijų)	R51; R52; R54; R55; R56; R57; R58; R59	3
5 stiprybė	Aktyviai veikiančios savivaldybės biudžetinės įstaigos	R60; R61; R62; R63; R65; R66; R67; R68;R69; R70	4
6 stiprybė	Didelis ikimokyklinio amžiaus ir vyresnių vaikų skaičius	R19;R21	4
7 stiprybė	Didelė jaunų, darbingo amžiaus žmonių dalis regione	R21; R22; R23	3
	Silpnybės	**Teiginį pagrindžiančio situacijos analizės rodiklio Nr.**	
1 silpnybė	Dalis socialinės infrastruktūros objektų nusidėvėję, reikalaujantys atnaujinimo, naujų, tvarių ir skaitmeninių technologijų panaudojimo	R30;R37	4
2 silpnybė	Papildomų paslaugų (maitinimo, apgyvendinimo, konferencinio turizmo, renginių) prie lankytinų objektų stoka	R71;R72;R73	4

3 silpnybė	Viešojo transporto paslaugos regione neatitinka gyventojų poreikių	R38;R64 Poreikiai	3
4 silpnybė	Neišnaudotas nevyriausybinio sektoriaus veiklų potencialas su kūrybinių industrijų ir turizmo plėtra	R47; R71;R72; Poreikiai R73	3
5 silpnybė	Dalis turistinių objektų neįveiklinti, trūksta inovatyviai, visoms tikslinėms grupėms tinkamai (įskaitant skaitmeninius) pateikiamos informacijos	R47; R71;R72; Poreikiai R73	2
6 silpnybė	Silpnas gyventojų supratimas apie klimato kaitą, aplinkosaugą, sveiką gyvenseną	R59;R65;R83 Poreikiai	3
7 silpnybė	Jaunimui skirtų paslaugų, užimtumo stoka, ypač atokesnėse regiono vietovėse	R22;R23;R52:R59 Poreikiai	2
8 silpnybė	Trūksta vaikų ir (arba) jaunimo priežiūros ir užimtumo paslaugų	R22;R23;R52:R59 Poreikiai	5
	Galimybės	**Teiginį pagrindžiančio rodiklio Nr. ar kitas informacijos šaltinis**	
1 galimybės	Skatinamas mokymasis visą gyvenimą	R21;R61;R62 https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/lt/national-education-systems/lithuania/mokymosi-visa-gyvenima-strategija Poreikiai	1
2 galimybės	Galimybė susigrąžinti išvykusius į užsienio šalis, kitus šalies regionus dirbančiuosius, karo pabėgėliai iš Ukrainos – potencialūs darbuotojai	R1; R2;R38; Užimtumo tarnybos informacija www.unhcr.org Poreikiai R40; R41;R43	3

3 galimybės	Didėjantis gyventojų poreikis keliauti ir leisti laisvalaikį šalies viduje	R71;R80 Keliauk Lietuvoje „Turizmo sektoriaus plėtros tyrimas“; www.eimin.lt „Turizmo sektoriaus analizė bei strateginės plėtros kryptys“	5
4 galimybės	Savivaldybių kompleksinių paslaugų ir bendradarbiavimo plėtojimas turizmo srityje pasinaudojant naujo laikotarpio ES finansavimo galimybėmis	R73 2021-2027 m. ES fondų investicijų programa Lietuvai; Vilniaus regiono plėtros planas Poreikiai;	3
5 galimybės	Nacionaliniu mastu skatinama perduoti dalį viešųjų paslaugų NVO ir bendruomenėms	R56	3
6 galimybės	Kompleksiškai organizuojant viešąsias paslaugas būtų galima pasiekti masto ekonomijos efektą ir taupyti lėšas	R56;R57;R58	2
7 galimybės	Investicijos į gamtiškai švarią aplinką, žaliąsias technologijas	R59;R65 2021-2027 m. ES fondų investicijų programa Lietuvai;	2
8 galimybės	Stiprėjančio valstybės dėmesio į visuomenės kūrybiškumo ir verslumo skatinimą, turimų žmogiškųjų ir kitų vietos išteklių panaudojimą	R56;R57;R58 2021-2027 m. ES fondų investicijų programa Lietuvai;	3
	Grėsmės	**Teiginį pagrindžiančio rodiklio Nr. ar kitas informacijos šaltinis**	
1 grėsmė	Didesnė dalis gyventojų - vyresnio darbingo amžiaus žmonių	R19	3
2 grėsmė	Didėjantis gretimų Kauno ir Klaipėdos regionų investicinis patrauklumas gali paskatinti darbingo amžiaus gyventojų migraciją į juos	R44;R45	3
3 grėsmė	Nepalanki geopolitinė situacija pasaulyje (Rusijos karas su Ukraina, šalia Baltarusija)	R1;R2	2

4 grėsmė	Didėjantis turizmo sektoriaus ir NVO teikiamų paslaugų konkurencingumas kituose Lietuvos regionuose	R72;R73 Keliauk Lietuvoje „Turizmo sektoriaus plėtros tyrimas“; www.eimin.lt „Turizmo sektoriaus analizė bei strateginės plėtros kryptys“	5
5 grėsmė	Didėjanti aplinkos tarša	R65	3
6 grėsmė	Vis dar brangstantis nekilnojamas turtas	R5	2

3. VVG teritorijos poreikiai ir jų pagrindimas

3.1.VVG teritorijos poreikių sąrašas

1	2
Poreikio numeris	**Poreikis**
1 poreikis	Plėtoti esamos socialinės infrastruktūros atnaujinimą ir modernizavimą, skatinti išmaniųjų, skaitmeninių poilsio ir paslaugų infrastruktūros plėtrą
2 poreikis	Plėtoti NVO gebėjimus ir sąlygas teikti viešąsias paslaugas ir (arba) vystyti socialiai atsakingą verslą ir (arba) kitas ekonomines veiklas
3 poreikis	Plėtoti veiklas, susijusias su socialine, ekonomine, ekologine ir sveikos gyvensenos plėtra bendruomenėje (plačiąja prasme)
4 poreikis	Plėtoti bendradarbiavimo ir partnerystės ryšius tarp sektorių – kurti paslaugų paketus ir bendras veiklas
5 poreikis	Sudaryti patrauklias sąlygas aukštesnę pridėtinę vertę kuriančių ekonomikos šakų pritraukimui į (arba) vystymui rajone

3.2.VVG teritorijos poreikių pagrindimas

	1 poreikis
Poreikis	Plėtoti esamos socialinės infrastruktūros atnaujinimą ir modernizavimą, skatinti išmaniųjų, skaitmeninių poilsio ir paslaugų infrastruktūros plėtrą
Poreikio sąsaja su stiprybėmis ir (arba) galimybėmis	Poreikis suformuluotas atsižvelgiant į 1,2 ir 4,6 stiprybes ir 3-5,7 galimybes. Socialinės infrastruktūros plėtojimas yra labai svarbus socialinės atskirties mažinimo ir užimtumo augimo veiksnys. Siekiant gerinti gyvenimo sąlygas, skatinti jaunus žmones gyventi ir auginti vaikus kaime, pritraukti turistus ir taip mažinti socialinę atskirtį privalome užtikrinti, kad socialinė infrastruktūra atitiktų šių dienų poreikius, būtų moderni ir įtrauki, daugiafunkciška ir prieinama kiekvienam.

Poreikio sąsaja su silpnybėmis ir (arba) grėsmėmis	Poreikis suformuluotas atsižvelgiant į 1-3, 5, 7, 8 silpnybes bei 4-6 grėsmes. Vilniaus r. dalis socialinės infrastruktūros objektų nusidėvėję, reikalaujantys atnaujinimo, naujų, tvarių ir skaitmeninių technologijų panaudojimo. Šalia lankytinų objektų trūksta maitinimo, poilsio ir panašių paslaugų.
Poreikio sąsaja su situacijos analizės rodikliais (poreikio dydžio, problemos masto, intervencijos poreikio kiekybinis pagrindimas)	Vilniaus r. išskirtinumas yra plačiai išvystyta viešoji infrastruktūra. 2021 m. duomenimis Vilniaus rajone yra 211 sportui pritaikytos infrastruktūros: 9 stadionai, 42 sporto salės, 1 šaudykla, 21 krepšinio aikštelė, 18 tinklinio aikštelių, 33 futbolo aikštelės, 6 teniso aikštelės ir daugelis kitų, tačiau ji nebeatitinka šių dienų lūkesčių, būtina diegti naujas, palinkai draugiškas technologijas ir toliau vykdyti investicijas.
Poreikio sąsaja su aukštesnio lygmens strateginiais dokumentais	1) Vilniaus rajono savivaldybės SPP 2016-2023 m. SPP2) 2021-2027 metų Europos sąjungos fondų investicijų programa 3) Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginis planas 4)Vilniaus regiono plėtros planas 2022-2030 5) Interreg Baltijos jūros regiono programa 2021-2027 m.6) 2021–2030 m. nacionalinis pažangos planas. VPS priemonės susiję su šių strategijų tikslais, tačiau tiesioginių investicijų iš VPS nenumatyta.
Poreikio sąsaja su VVG teritorijos gyventojų nuomone	Poreikiai formuoti vadovaujantis 3 pagrindiniais aspektais: 1)informacijos (dokumentų/situacijos) analize; 2) tikslinės grupės poreikiais - susitikimų su skirtingomis tikslinėmis grupėmis apibendrinta informacija; 3) Nacionaliniais ir ES plėtros prioritetais
Poreikį tenkinančių VPS priemonių skaičius	3
Susijęs nacionalinis poreikis 1	h.4 . Modernizuoti kaimo vietoves didinant gyvenimo sąlygų jose patrauklumą
Susijęs nacionalinis poreikis 2	k.4. Mažinti skaitmeninę atskirtį žemės ūkyje ir kaimo vietovėse
Susijęs nacionalinis poreikis 3	Netaikoma
Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.3 (skaitmeninės technologijos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Ne
Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.37 (darbo vietos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Taip
Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.39 (kaimo verslai; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.41 (paslaugos ir infrastruktūra; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.42 (socialinė įtrauktis; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
	2 poreikis

Poreikis	Plėtoti NVO gebėjimus ir sąlygas teikti viešąsias paslaugas ir (arba) vystyti socialiai atsakingą verslą ir (arba) kitas ekonomines veiklas
Poreikio sąsaja su stiprybėmis ir (arba) galimybėmis	Poreikis suformuluotas atsižvelgiant į 1-7 stiprybes ir 2-5 galimybes. Pasitikėjimas NVO kyla todėl net nacionaliniame lygyje yra skatinama dalį viešųjų paslaugų perduoti NVO ir jų bendruomenėms. Viena iš pagrindinių problemų, susijusių su NVO sąlygų plėtra viešųjų paslaugų teikimo srityje, yra finansavimo trūkumas, nepastovus ar nepakankamas finansavimas, kad organizacija galėtų teikti kokybiškas viešąsias paslaugas.
Poreikio sąsaja su silpnybėmis ir (arba) grėsmėmis	Poreikis suformuluotas atsižvelgiant į 1-4, 8 silpnybes bei 1, 2, 4 grėsmes. Neišnaudotas nevyriausybinių organizacijų potencialas. Gyventojams trūksta žinių apie socialiai atsakingą ar socialinį bei tvarų verslą
Poreikio sąsaja su situacijos analizės rodikliais (poreikio dydžio, problemos masto, intervencijos poreikio kiekybinis pagrindimas)	Vilniaus r. savivaldybėje 2021 m. buvo 510 socialinę atskirti patiriančių šeimų, o jose augo 692 vaikai (abudu šie rodikliai smarkiai išaugo, palyginus su 2016 m.: 391 ir 412 atitinkamai) (R36). Pažymėtina, jog Vilniaus rajone sumažėjo neįgalių vaikų: 2017 m. – 417, o 2021 m. – 348 (t. y. 16,5 proc. kritimas). Vilniaus r. 2022 m. veikia 79 aktyvios nevyriausybinės organizacijos (NVO), kurių didžiąją dalį sudarė asociacijos. R51; R52; R53; R54; R37
Poreikio sąsaja su aukštesnio lygmens strateginiais dokumentais	1) Vilniaus rajono savivaldybės SPP 2016-2023 m. SPP2) 2021-2027 metų Europos sąjungos fondų investicijų programa 3) Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginis planas 4)Vilniaus regiono plėtros planas 2022-2030 5) Interreg Baltijos jūros regiono programa 2021-2027 m.6) 2021–2030 m. nacionalinis pažangos planas. VPS priemonės susiję su šių strategijų tikslais, tačiau tiesioginių investicijų iš VPS nenumatyta.
Poreikio sąsaja su VVG teritorijos gyventojų nuomone	Poreikiai formuoti vadovaujantis 3 pagrindiniais aspektais: 1)informacijos (dokumentų/situacijos) analize; 2) tikslinės grupės poreikiais - susitikimų su skirtingomis tikslinėmis grupėmis apibendrinta informacija; 3) Nacionaliniais ir ES plėtros prioritetais
Poreikį tenkinančių VPS priemonių skaičius	4
Susijęs nacionalinis poreikis 1	h.2. Didinti kaimo gyventojų užimtumą ir socialinę įtrauktį
Susijęs nacionalinis poreikis 2	h.1. Skatinti kaimo gyventojų ir kaimo bendruomenių verslo iniciatyvas
Susijęs nacionalinis poreikis 3	h.4 . Modernizuoti kaimo vietoves didinant gyvenimo sąlygų jose patrauklumą

Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.3 (skaitmeninės technologijos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Ne
Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.37 (darbo vietos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Taip
Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.39 (kaimo verslai; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.41 (paslaugos ir infrastruktūra; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.42 (socialinė įtrauktis; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
	3 poreikis
Poreikis	Plėtoti veiklas, susijusias su socialine, ekonomine, ekologine ir sveikos gyvensenos plėtra bendruomenėje (plačiąja prasme)
Poreikio sąsaja su stiprybėmis ir (arba) galimybėmis	Poreikis suformuluotas atsižvelgiant į 1- 7 stiprybes ir 1-3, 5,6, 8 galimybes. Svarbu prisiminti, kad plėtojant veiklas, susijusias su socialine, ekonomine, ekologine ir sveikos gyvensenos plėtra bendruomenėje, svarbu atsižvelgti į bendruomenės poreikius ir siekti ilgalaikės naudos: organizuoti seminarus ir mokymus, stovyklas, kūrybines dirbtuves, sporto ir sveikatingumo veiklas ir kitas iniciatyvas, kurie padėtų susipažinti su kitų organizacijų veikla, jų darbo procesais ir patirtimi.
Poreikio sąsaja su silpnybėmis ir (arba) grėsmėmis	Poreikis suformuluotas atsižvelgiant į1,2,4, 6-8 silpnybes bei 1-2 ir 4-5 grėsmes. Gyventojams trūksta žinių apie klimato kaitą, aplinkosaugą, sveiką gyvenseną, tvarų vartojimą.
Poreikio sąsaja su situacijos analizės rodikliais (poreikio dydžio, problemos masto, intervencijos poreikio kiekybinis pagrindimas)	Vilniaus r. 2022 m. veikia 79 aktyvios nevyriausybinės organizacijos (NVO), kurių didžiąją dalį sudarė asociacijos. Nemaža rajono NVO dalis veikia socialinės paramos ir sveikatingumo srityje, taip pat NVO aktyviai atstovauja profesinius interesus, užsiima kultūros veikla, buria gyventojus pagal pomėgius. Išplėtota NVO sektoriaus orientacija į sportą. Šiuo metu rajone veikia 21 kaimo bendruomenės, atstovaujančios visas kaimiškas seniūnijas R51; R52; R53; R54

Poreikio sąsaja su aukštesnio lygmens strateginiais dokumentais	1) Vilniaus rajono savivaldybės SPP 2016-2023 m. SPP2) 2021-2027 metų Europos sąjungos fondų investicijų programa 3) Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginis planas 4)Vilniaus regiono plėtros planas 2022-2030 5) Interreg Baltijos jūros regiono programa 2021-2027 m.6) 2021–2030 m. nacionalinis pažangos planas. VPS priemonės susiję su šių strategijų tikslais, tačiau tiesioginių investicijų iš VPS nenumatyta.
Poreikio sąsaja su VVG teritorijos gyventojų nuomone	Poreikiai formuoti vadovaujantis 3 pagrindiniais aspektais: 1)informacijos (dokumentų/situacijos) analize; 2) tikslinės grupės poreikiais - susitikimų su skirtingomis tikslinėmis grupėmis apibendrinta informacija; 3) Nacionaliniais ir ES plėtros prioritetais
Poreikį tenkinančių VPS priemonių skaičius	3
Susijęs nacionalinis poreikis 1	h.2. Didinti kaimo gyventojų užimtumą ir socialinę įtrauktį
Susijęs nacionalinis poreikis 2	h.4 . Modernizuoti kaimo vietoves didinant gyvenimo sąlygų jose patrauklumą
Susijęs nacionalinis poreikis 3	Netaikoma
Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.3 (skaitmeninės technologijos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Ne
Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.37 (darbo vietos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Taip
Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.39 (kaimo verslai; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.41 (paslaugos ir infrastruktūra; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.42 (socialinė įtrauktis; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
	4 poreikis
Poreikis	Plėtoti bendradarbiavimo ir partnerystės ryšius tarp sektorių – kurti paslaugų paketus ir bendras veiklas
Poreikio sąsaja su stiprybėmis ir (arba) galimybėmis	Poreikis suformuluotas atsižvelgiant į 1-6 stiprybes ir 3, 4, 6, 8 galimybes. Išnaudojant turimą potencialą, aktyvias NVO, turimus gamtos išteklius bei esamą geografinę padėtį yra palanki situacija kurti ir plėtoti bendradarbiavimą tarp sektorių, kurti paslaugų paketus. Pagrindinė problema - nemokėjimas kurti bendrus paslaugų paketus, kurie būtų naudingi ir patrauklūs klientams, kas padidintų jų konkurencingumą rinkoje ir leistų pasiūlyti klientams daugiau paslaugų už mažesnę kainą.

Poreikio sąsaja su silpnybėmis ir (arba) grėsmėmis	Poreikis suformuluotas atsižvelgiant į 1, 2, 4, 6, 8 silpnybes ir 3-4 grėsmes. Pagrindinė problema - nemokėjimas kurti bendrus paslaugų paketus, kurie būtų naudingi ir patrauklūs klientams, kas padidintų jų konkurencingumą rinkoje ir leistų pasiūlyti klientams daugiau paslaugų už mažesnę kainą. Galima organizuoti seminarus ir mokymus, stovyklas ir kitas iniciatyvas, kurie padėtų susipažinti su kitų organizacijų veikla, jų darbo procesais ir patirtimi.
Poreikio sąsaja su situacijos analizės rodikliais (poreikio dydžio, problemos masto, intervencijos poreikio kiekybinis pagrindimas)	Vilniaus r. 2022 m. veikia 79 aktyvios nevyriausybinės organizacijos (NVO), kurių didžiąją dalį sudarė asociacijos. Nemaža rajono NVO dalis veikia socialinės paramos ir sveikatingumo srityje, taip pat NVO aktyviai atstovauja profesinius interesus, užsiima kultūros veikla, buria gyventojus pagal pomėgius. Išplėtota NVO sektoriaus orientacija į sportą. Šiuo metu rajone veikia 21 kaimo bendruomenės, atstovaujančios visas kaimiškas seniūnijas R51; R52; R53; R54
Poreikio sąsaja su aukštesnio lygmens strateginiais dokumentais	1) Vilniaus rajono savivaldybės SPP 2016-2023 m. SPP2) 2021-2027 metų Europos sąjungos fondų investicijų programa 3) Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginis planas 4)Vilniaus regiono plėtros planas 2022-2030 5) Interreg Baltijos jūros regiono programa 2021-2027 m.6) 2021–2030 m. nacionalinis pažangos planas. VPS priemonės susiję su šių strategijų tikslais, tačiau tiesioginių investicijų iš VPS nenumatyta.
Poreikio sąsaja su VVG teritorijos gyventojų nuomone	Poreikiai formuoti vadovaujantis 3 pagrindiniais aspektais: 1)informacijos (dokumentų/situacijos) analize; 2) tikslinės grupės poreikiais - susitikimų su skirtingomis tikslinėmis grupėmis apibendrinta informacija; 3) Nacionaliniais ir ES plėtros prioritetais
Poreikį tenkinančių VPS priemonių skaičius	5
Susijęs nacionalinis poreikis 1	h.1. Skatinti kaimo gyventojų ir kaimo bendruomenių verslo iniciatyvas
Susijęs nacionalinis poreikis 2	h.2. Didinti kaimo gyventojų užimtumą ir socialinę įtrauktį
Susijęs nacionalinis poreikis 3	h.4 . Modernizuoti kaimo vietoves didinant gyvenimo sąlygų jose patrauklumą
Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.3 (skaitmeninės technologijos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Ne
Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.37 (darbo vietos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Taip
Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.39 (kaimo verslai; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip

Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.41 (paslaugos ir infrastruktūra; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.42 (socialinė įtrauktis; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
	5 poreikis
Poreikis	Sudaryti patrauklias sąlygas aukštesnę pridėtinę vertę kuriančių ekonomikos šakų pritraukimui į (arba) vystymui rajone
Poreikio sąsaja su stiprybėmis ir (arba) galimybėmis	Poreikis suformuluotas atsižvelgiant į 1-3, 7 stiprybes ir 2-3, 7-8 galimybes. Būtina atsižvelgti į skaitmenizacijos, populiarėjančios šiuolaikinės darbo formos ir kūrybiškumo svarbos augimą. Vilniaus r. neišnaudojamas gamtinis, istorinis, kultūrinis ir rekreacinis potencialas taip pat nesukuriamos sąlygos išlaikyti aktualių sričių specialistus, nevykdomos ekspertų ir jaunimo išlaikymo iniciatyvos, kas stabdo aukštos pridėtinės vertės verslo plėtrą.
Poreikio sąsaja su silpnybėmis ir (arba) grėsmėmis	Poreikis suformuluotas atsižvelgiant į 3, 5-6,8 silpnybes bei 1-6 grėsmes. Vilniaus r. trūksta vaikų ir jaunimo užimtumo, vaikų priežiūros paslaugų, brangus nekilnojamasis turtas, kas sąlygoja jaunų, išsilavinusių gyventojų migraciją į kitus rajonus. Kuriant papildomas paslaugas jaunoms šeimoms, atsiranda galimybė plėtoti aukštesnę pridėtinę vertę turinčius verslus išnaudojant jaunus, aukštą išsilavinimo lygį turinčius asmenis.
Poreikio sąsaja su situacijos analizės rodikliais (poreikio dydžio, problemos masto, intervencijos poreikio kiekybinis pagrindimas)	Vilniaus r. 2022 m., veikė 3 269 ūkio subjektai. Vilniaus rajono savivaldybėje 2022 m., neįskaitant žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės sektoriaus, veikė 3 269 ūkio subjektai, o 2017 m. – 2 447 subjektai, t. y. ūkio subjektų per 5 metus padaugėjo 33,6 proc. (R46). 2021 m. didžiausia užimtųjų dalis, Vilniaus rajono VVG, dirbo didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje (15,3 proc. visų užimtųjų), pramonėje (12,4 proc.) bei transporto ir saugojimo (8,3 proc.) sektoriuose (R38).
Poreikio sąsaja su aukštesnio lygmens strateginiais dokumentais	1) Vilniaus rajono savivaldybės SPP 2016-2023 m. SPP2) 2021-2027 metų Europos sąjungos fondų investicijų programa 3) Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginis planas 4)Vilniaus regiono plėtros planas 2022-2030 5) Interreg Baltijos jūros regiono programa 2021-2027 m.6) 2021–2030 m. nacionalinis pažangos planas. VPS priemonės susiję su šių strategijų tikslais, tačiau tiesioginių investicijų iš VPS nenumatyta.

Poreikio sąsaja su VVG teritorijos gyventojų nuomone	Poreikiai formuoti vadovaujantis 3 pagrindiniais aspektais: 1)informacijos (dokumentų/situacijos) analize; 2) tikslinės grupės poreikiais - susitikimų su skirtingomis tikslinėmis grupėmis apibendrinta informacija; 3) Nacionaliniais ir ES plėtros prioritetais
Poreikį tenkinančių VPS priemonių skaičius	1
Susijęs nacionalinis poreikis 1	g.3 . Skatinti verslų kūrimąsi kaime, žemės ūkio veiklos įvairinimą
Susijęs nacionalinis poreikis 2	h.2. Didinti kaimo gyventojų užimtumą ir socialinę įtrauktį
Susijęs nacionalinis poreikis 3	h.4 . Modernizuoti kaimo vietoves didinant gyvenimo sąlygų jose patrauklumą
Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.3 (skaitmeninės technologijos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Ne
Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.37 (darbo vietos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Taip
Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.39 (kaimo verslai; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.41 (paslaugos ir infrastruktūra; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.42 (socialinė įtrauktis; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Ne

4. VPS temos pagrindimas (pildoma teminėms VPS)

VPS tema: Darni plėtra Vilniaus rajone (kompleksinius aspektu: socialiniu, ekonominiu ir aplinkos požiūriu)

Darnus vystymasis – tai koncepcija, kuria siekiama subalansuoti ekonomikos augimą, socialinę pažangą ir aplinkos apsaugą taip, kad būtų tenkinami dabarties poreikiai, nepakenkiant ateities kartų galimybėms patenkinti savo poreikius. Kitaip tariant, tai būdas vystytis taip, kad būtų atsižvelgta į ilgalaikį žmogaus veiklos poveikį planetai. Tvari plėtra reikalauja ekonominių, socialinių ir aplinkosaugos aspektų integravimo į sprendimų priėmimo procesus visais lygmenimis. Juo siekiama užtikrinti, kad plėtra atitiktų dabarties poreikius, kartu išsaugant išteklius ateities kartoms. Norint pasiekti darnų vystymąsi Vilniaus rajone, reikia savivaldos, pilietinės visuomenės, privataus sektoriaus ir bendruomenės bendradarbiavimo pastangų. Tai nuolatinis mokymosi ir prisitaikymo procesas, reikalaujantis ilgalaikės perspektyvos ir įsipareigojimo keistis.

Socialiniu aspektu reiškia, kad veikla yra vykdoma atsižvelgiant į socialinį teisingumą ir lygybę, gerbiant žmogaus teises, gerinant gyvenimo kokybę ir kuriant sąlygas žmonėms siekti savo tikslų. Tai reiškia atsižvelgimą į visuomenės poreikius, vertinant poveikį socialiniams veiksniams ir siekiant, kad visuomenės grupės nebūtų diskriminuojamos.

Ekonominiu aspektu reiškia, kad veikla yra vykdoma taip, kad būtų užtikrintas ekonominis stabilumas ilgalaikėje perspektyvoje. Tai reiškia atsižvelgimą į ilgalaikį pelną, žalingo poveikio aplinkai ir žmonėms minimizavimą ir skatinant tvarią naudojimąsi gamtos ištekliais.

Aplinkosaugos aspektas reiškia žmogaus veiklos sąveika su natūralia aplinka ir jos poveikio būdus. Ši veikla gali apimti gamtos išteklių naudojimą, prekių ir paslaugų gamybą bei vartojimą, atliekų ir taršos tvarkymą. Žmogaus veikla prisideda prie pasaulinio klimato kaitos, nes į atmosferą

išmetamos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, anglies dioksidas. Klimato kaita daro didelį poveikį gamtos sistemoms ir žmonėms. Aplinkosaugos aspektų supratimas ir valdymas yra labai svarbūs skatinant tvarų vystymąsi ir apsaugant natūralią aplinką. Tam reikalingas holistinis požiūris, kuriame atsižvelgiama į žmogaus veiklos poveikį aplinkai ir būdus, kuriais natūralios sistemos palaiko žmonių gerovę.

Vilniaus rajono kontekste, siekiant darnaus vystymosi, bus sprendžiami bendruomenėje kylantys socialiniai, ekonominiai ir aplinkosauginiai iššūkiai, tokie kaip pakankamai aukštas nedarbo lygis, pagrindinių paslaugų prieinamumo problemos, socialinė nelygybė (ypatingai toliau nutolusiuose rajono gyvenvietėse), vaikų ir jaunimo užimtumo problemos, taršos aplinkai problemas. Tai būtų galima pasiekti tikslingai investuojant į neformalų švietimą, socialinių paslaugų ir infrastruktūros plėtrą ir modernizavimą, ekonominės plėtros iniciatyvas, bendruomeninio verslo iniciatyvas, kuriose prioritetas yra socialinė ir aplinkosauginė atsakomybė, bei skatinant partnerystę ir bendradarbiavimą tarp įstaigų, įmonių ir organizacijų.

VVG teritorijos situacijos analizės rodikliai pagrindžiantys pasirinktą temą: Dėl Vilniaus miesto artumo, Vilniaus r. savivaldybė yra ypač patraukli naujakuriams, investuotojams bei turistams. Esama geografinė padėtis sąlygoja, kad per Vilniaus rajono savivaldybės teritoriją driekiasi svarbūs tarptautiniai tranzitiniai maršrutai tiek automobiliais, tiek geležinkeliu, jame yra įkurti pagrindiniai muitinės punktai į Baltarusiją, kas sąlygoja didelį užterštumą rajone. Dėl sąlyginai aukšto nedarbo lygio, sparčiai augančio darbo užmokesčio, besikuriančių verslų bei augančių laisvų darbo vietų, Vilniaus rajonas yra patraukli vieta gyventojams. (R43). Dėl augančio nedarbo, priklausomybių prevencija tampa vis labiau reikalinga ir reikšminga. Tačiau verta pažymėti, jog Vilniaus rajono savivaldybėje esanti socialinių įstaigų infrastruktūra yra nusidėvėjusi, reikalaujanti remonto, naujų technologijų įdiegimo ir naudojimo (R37).

Nors rajonas nepasižymi derlingomis teritorijomis, tačiau jis turtingas vertingais gamtovaizdžiais – patraukli kalvotoji šio krašto žemė, tiek Aukštaičių aukštuma vakaruose, tiek Medininkų aukštuma rytuose. Nemažiau įspūdingi ir Neries, Vilnios bei Vokės slėniai (R79). Išskirtinis kraštovaizdis, gamtos ir istorijos bei kultūros paminklų gausa, lemia didelį rekreacinį ir turistinį rajono potencialą Vilniaus rajonas priskiriamas prioritetiniam turizmo plėtros požiūriu Vilniaus regionui [3] (R80).

Vilniaus rajone susipina kalbos, kultūros ir istorijos. Vilniaus rajonas išsiskiria ir tuo, kad tai etniškai margiausias Lietuvos rajonas. Etninė ir konfesinė rajono įvairovė sąlygoja savitą šio krašto kultūrą. Viena žinomiausių ir ilgiausiai gyvuojanti Vilniaus krašto etninės savasties šventė – Kaziuko mugė, turinti tik čia žinomą tautodailės rūšį – verbas. Gausūs kultūriniai, istoriniai bei gamtos ištekliai yra puiki terpė plėtoti turizmą Vilniaus rajone (R6). Išplėtojus turizmą, atsirastų galimybė plėtoti savivaldybių kompleksines turizmo paslaugas pasinaudojant naujo laikotarpio ES finansavimo galimybėmis (R7).

Vilniaus rajono VVG veikia 79 aktyvios nevyriausybinė organizacija (R51), didesnę pusę kurių sudaro asociacijos. Nemaža rajono NVO dalis veikia socialinės paramos ir sveikatingumo srityje, taip pat NVO aktyviai atstovauja profesinius interesus, užsiima kultūros veikla, buria gyventojus pagal pomėgius Rajone veikia 2 jaunimo NVO (R52)

SSGG analizės teiginiai pagrindžiantys pasirinktą temą: VPS tema pasirinkta atsižvelgiant į visas stiprybes ir galimybes. Įgyvendinant skirtingas VPS priemones tikimasi, kad panaudojant jau egzistuojantį potencialą (stiprybes) ir galimybes **bent iš dalies bus išvengta grėsmių** ir **sumažintos ir (arba) visiškai panaikintos**

VPS poreikiai susiję su pasirinkta tema:

- Plėtoti esamos socialinės infrastruktūros atnaujinimą ir modernizavimą, skatinti išmaniųjų, skaitmeninių poilsio ir paslaugų infrastruktūros plėtrą;
- Plėtoti NVO gebėjimus ir sąlygas teikti viešąsias paslaugas ir (arba) vystyti socialiai atsakingą verslą ir (arba) kitas ekonomines veiklas;
- Plėtoti veiklas, susijusias su socialine, ekonomine, ekologine ir sveikos gyvensenos plėtra bendruomenėje (plačiąja prasme);
- Plėtoti bendradarbiavimo ir partnerystės ryšius tarp sektorių – kurti paslaugų paketus ir bendras veiklas;

- Sudaryti patrauklias sąlygas aukštesnę pridėtinę vertę kuriančių ekonomikos
- šakų pritraukimui į (arba) vystymui rajone.

Poreikiai formuoti vadovaujantis 3 pagrindiniais aspektais: 1)informacijos (dokumentų/situacijos) analize; 2) minėtos tikslinės grupės poreikiai - 10 tikslinių susitikimų po 4 val. su 5 skirtingomis tikslinėmis grupėmis; 3) Nacionaliniais ir ES plėtros prioritetais.

Planuojama įgyvendinti Teritorinio bendradarbiavimo projektą.
Priemonės tikslas - skatinti verslumą ir ekonomikos augimą, tuo pačiu skatinti atsakingą požiūrį į aplinkosaugą. **Ši priemonė bus įgyvendinama kitų VPS priemonių pagrindu, tačiau įgyvendinant tik "minkštąsias veiklas"** . Socialinė ir ekonominė plėtra būtų tikra, svarbu užtikrinti, kad visi gyventojai turėtų vienodas galimybes dalyvauti vystymosi procese, būtina remti ir skatinti veiksmus, kurie skirti įvairioms neformalioms iniciatyvoms remti, kurios skatina žmonių socialinę integraciją, susijusią ne tik su užimtumu, emocine ir fizine sveikata, sveika gyvensena, bet ir su klimato kaitos keliamais iššūkiais. Bendradarbiavimas su kitomis VVG gali suteikti vertingos patirties ir padėti išvengti klaidų.

5. VVG pristatymas ir vertybės, VVG teritorijos vizija iki 2030 m. ir VVG misija

5.1. Apibendrinta informacija apie VVG

5.1.1. VVG įsteigimo data	2004-09-24
5.1.2. VVG būstinės adresas	Viršuliškių skg. 38, Vilnius
5.1.3. VVG narių skaičius	54 VVG narių sąrašas pateiktas **1 priede.**
5.1.4. VVG kolegialaus valdymo organo narių skaičius	15 VVG kolegialaus valdymo organo narių sąrašas pateiktas **2 priede.**
5.1.5. VPS administracijos darbuotojų ir etatų skaičius	Darbuotojų skaičius: 5 Etatų skaičius: 5 VPS administracijos darbuotojų sąrašas pateiktas **3 priede.**
5.1.6. VVG pirmininkas	Violeta Jankauskienė
5.1.7. VVG kolegialaus valdymo organo pirmininkas	Renata Mickevič
5.1.8. VPS administravimo vadovas	Violeta Jankauskienė

5.2. Apibendrinta informacija apie VVG kolegialaus valdymo organo sudėtį

1	2	3
VVG kolegialaus valdymo organo narių skaičius, iš viso	15	(teikiant VPS)
Narių pasiskirstymas pagal sektorius:		
Sektorius, atstovaujami interesai	Narių skaičius	Narių dalis, proc.
Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	3	20,00
Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	5	33,33
Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	7	46,67
Kita	0	0,00
Iš viso:	**15**	**100,00**
Narių pasiskirstymas pagal lytį:		
Lytis	Narių skaičius	Narių dalis, proc.

Moterys	9	60,00
Vyrai	6	40,00
Iš viso:	**15**	**100**
Narių pasiskirstymas pagal amžių:		
Amžiaus grupė	Narių skaičius	Narių dalis, proc.
Asmenys iki 29 m. (imtinai)	1	6,67
Asmenys nuo 30 iki 40 m. (imtinai)	8	53,33
Asmenys nuo 41 m.	6	40,00
Iš viso:	**15**	**100**

5.3. Informacija apie VVG kolegialaus valdymo organo kompetencijų įvairovės užtikrinimą

VVG kolegialaus valdymo organo kompetencijų įvairovės užtikrinimo būdas(-ai)	Pasirinkto būdo pagrindimas ir detalizuojanti informacija
☐ VVG kolegialaus organo nariai turi mokslo ar ekspertinių žinių žaliosios pertvarkos, sumanių kaimų ir (ar) miestų srityse; ☐ VVG sudarė patariamąją novatorių darbo grupę, pasitelkdama mokslo ar ekspertinių žinių žaliosios pertvarkos, sumanių kaimų ir (ar) miestų srityse turinčius ekspertus; ☐ VVG sudarė bendradarbiavimo sutartį su mokslo įstaiga(-omis), turinčiomis žinių žaliosios pertvarkos, sumanių kaimų ir (ar) miestų srityse; ☒ Netaikoma.	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.

5.4.VVG vertybės

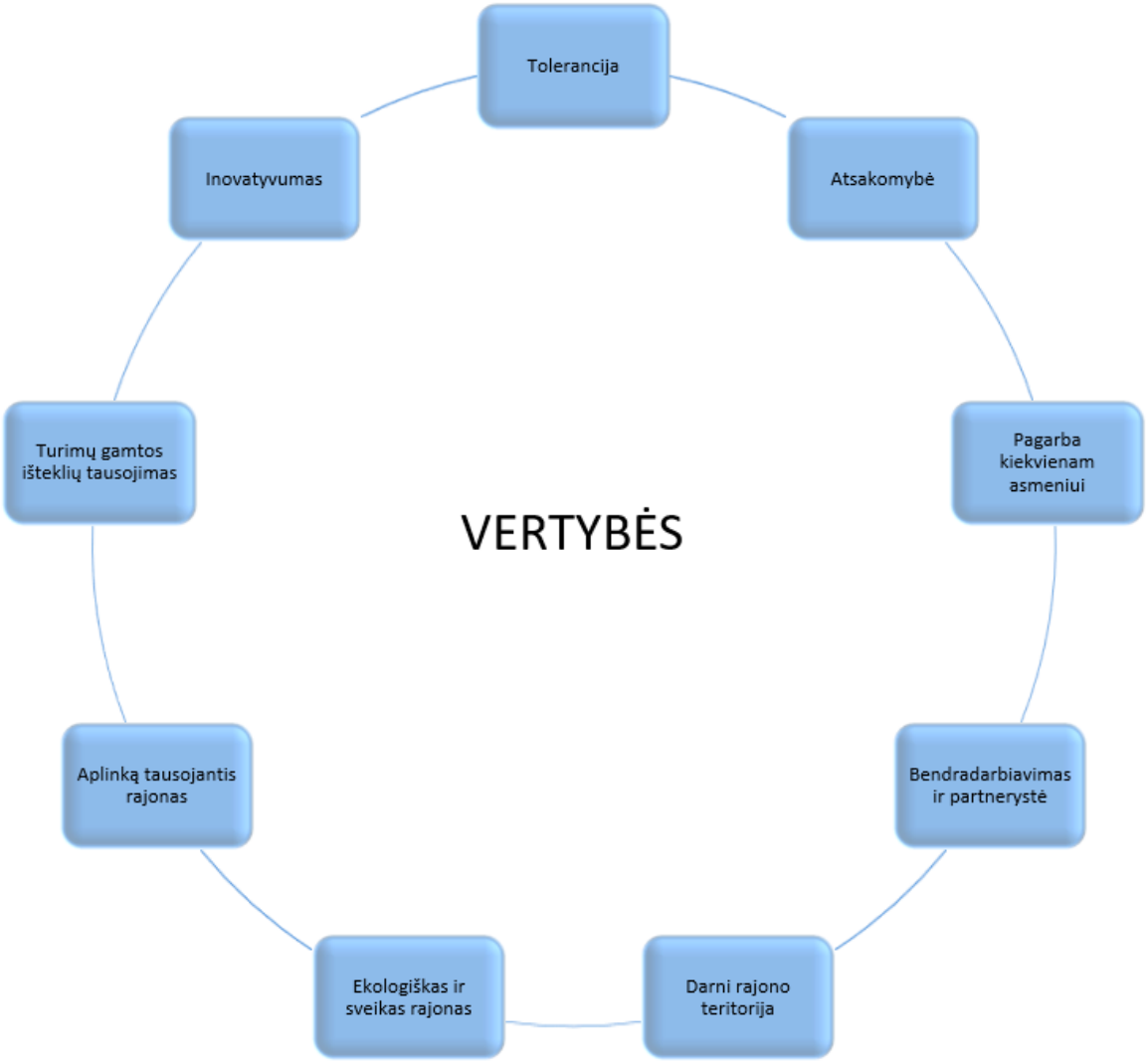

5.4.1. Vilniaus rajono VVG vertybės

5.5.VVG teritorijos vizija iki 2030 m.

Ištyrus Vilniaus rajono gyventojų poreikius, situacijos analizę bei SSGG analizę, buvo suformuota Vilniaus rajono vietos veiklos grupės **vizija:** Vilniaus rajonas- darniai besivystantis rajonas su dideliu turizmo potencialu, išpuoselėtomis gyvenvietėmis, palankia aplinka verslui bei jauna, daugiakultūre visuomene. Vizija bus įgyvendinama per penkias strategines priemones.

5.5.1.pav. Vilniaus rajono VVG vizija

5.6.VVG misija

5.6.1. Vilniaus rajono VVG misija

II skyrius: Ko mes siekiame? (VPS tikslai, rodikliai ir siekiami pokyčiai)

6. VVG teritorijai aktualūs BŽŪP tikslai

1	2	3	4	5	6
	BŽŪP tikslas	Ar tikslas įgyvendinamas VVG teritorijoje	VPS tikslą įgyvendinančių priemonių skaičius	Priemonių, kurioms tikslas yra pagrindinis, skaičius	Priemonių, kurios tikslą įgyvendina horizontaliai, skaičius
A	**BIVP priemonei taikomi BŽŪP tikslai (privalomi)**				
8 konkretus tikslas (h punktas)	SO8. Skatinti užimtumą, augimą, lyčių lygybę, įskaitant moterų dalyvavimą ūkininkavimo veikloje, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą kaimo vietovėse, įskaitant žiedinę bioekonomiką ir tvarią miškininkystę	Taip	6	5	
Kompleksinis tikslas	XCO. Modernizuoti sektorių skatinant žemės ūkio ir kaimo vietovių žinias, inovacijas ir skaitmeninimą bei dalijimąsi jomis, taip pat skatinant jų diegimą	Taip	0	1	
B	**BŽŪP tikslai, kurie VPS gali būti įgyvendinami horizontaliai (pasirenkami)**				
4 konkretus tikslas (d punktas)	SO4. Prisidėti prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos, be kita ko, mažinant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir didinant anglies dioksido sekvestraciją, taip pat plėtoti tvariąją energetiką	Taip	6	0	6
5 konkretus tikslas (e punktas)	SO5. Skatinti tvarų vystymąsi ir veiksmingą gamtos išteklių, pavyzdžiui, vandens, dirvožemio ir oro, valdymą, be kita ko, mažinant priklausomybę nuo cheminių medžiagų	Ne	0	0	0
6 konkretus tikslas (f punktas)	SO6. Prisidėti prie biologinės įvairovės nykimo sustabdymo ir sustabdymo, gerinti ekosistemų funkcijas ir išsaugoti buveines bei kraštovaizdžius	Ne	0	0	0
9 konkretus tikslas (i punktas)	SO9. Gerinti Sąjungos žemės ūkio atsaką į visuomenės poreikius, susijusius su maistu ir sveikata, mažinti maisto atliekų kiekį, gerinti gyvūnų gerovę ir kovoti su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms	Taip	6	0	6
C	**Kiti BŽŪP tikslai (neprivalomi)**				
1 konkretus tikslas (a punktas)	SO1. Remti perspektyvias ūkių pajamas ir žemės ūkio sektoriaus atsparumą visoje Sąjungoje, siekiant didinti ilgalaikį aprūpinimą maistu ir žemės ūkio įvairovę, taip pat užtikrinti žemės ūkio gamybos ekonominį tvarumą Sąjungoje	Ne	0	0	

2 konkretus tikslas (b punktas)	SO2. Labiau orientuotis į rinką ir didinti ūkių konkurencingumą tiek trumpuoju, tiek ilguoju laikotarpiu, be kita ko, daugiau dėmesio skiriant moksliniams tyrimams, technologijoms ir skaitmenizacijai	Ne	0	0	
3 konkretus tikslas (c punktas)	SO3. Gerinti ūkininko padėtį vertės grandinėje	Ne	0	0	
7 konkretus tikslas (g punktas)	SO7. Pritraukti jaunuosius ūkininkus ir kitus naujus ūkininkus, palaikyti jų veiklą ir palengvinti tvarią verslo plėtrą kaimo vietovėse	Ne	0	0	

7. Kiekybiniai VPS tikslai

7.1.VPS produkto ir rezultato rodikliai iki 2029 m.

1	2	3
Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas	Kiekybinis tikslas iki 2029 m.
A	**ES bendrieji rezultato rodikliai:**	
R.3	Žemės ūkio sektoriaus skaitmeninimas. Ūkių, pagal BŽŪP gaunančių paramą skaitmeninėms ūkininkavimo technologijoms plėtoti, skaičius	0
R.37	Ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas kaimo vietovėse. BŽŪP projektais remiamas naujų darbo vietų kūrimas	12,5
R.39	Kaimo ekonomikos plėtojimas. Kaimo verslo įmonių, įskaitant bioekonomikos įmones, kuriamų naudojantis pagal BŽŪP skiriama parama, skaičius	21
R.41	Europos kaimo tinklų kūrimas. Kaimo gyventojų, kuriems, naudojantis BŽŪP parama, sudarytos palankesnės sąlygos naudotis paslaugomis ir infrastruktūra, skaičius	25423
R.42	Socialinės įtraukties skatinimas. Asmenų, kuriems taikomi remiami socialinės įtraukties projektai, skaičius	281
B	**ES bendrieji produkto rodikliai:**	
L700	Vietos lygiu įgyvendintų projektų skaičius (apima vietos ir bendradarbiavimo projektus)	32
L710	Vietos lygiu įgyvendintų projektų, skirtų vietos lygmens inovacijoms, skaičius	0
C	**Nacionaliniai bendrieji rezultato rodikliai:**	
C.1	***Įgyvendinant vietos projektus sukurtų darbo vietų pasiskirstymas pagal lytį:***	12,5
N-R.37.1	Sukurtų darbo vietų skaičius moterims	0
N-R.37.2	Sukurtų darbo vietų skaičius vyrams	0
N-R.37.3	Sukurtų darbo vietų skaičius bet kurios lyties asmenims	12,5
C.2	***Įgyvendinant vietos projektus sukurtų darbo vietų pasiskirstymas pagal amžių:***	12,5
N-R.37.4	Sukurtų darbo vietų skaičius asmenims iki 40 m. (imtinai)	0
N-R.37.5	Sukurtų darbo vietų skaičius asmenims nuo 41 m.	0
N-R.37.6	Sukurtų darbo vietų skaičius bet kurio amžiaus asmenims	12,5
D	**Nacionaliniai bendrieji produkto rodikliai:**	

D.1	***Vietos projektų teritorinis pasiskirstymas (seniūnijos):***	
N-P.1	VVG teritorijos seniūnijų, kuriose įgyvendinami vietos projektai, skaičius (PLANUOJAMAS)	19
N-P.2	VVG teritorijos seniūnijų skaičius, iš viso	23
N-P.3	VVG teritorijos seniūnijų, kuriose įgyvendinami vietos projektai, dalis, proc.	83
D.2	***Vietos projektų teritorinis pasiskirstymas (gyvenamosios vietovės):***	
N-P.4	VVG teritorijos kaimo gyvenamųjų vietovių, kurių gyventojams sudarytos palankesnės sąlygos naudotis paslaugomis ir infrastruktūra, skaičius (PLANUOJAMAS)	142
N-P.5	VVG teritorijos kaimo gyvenamųjų vietovių skaičius, iš viso	571
N-P.6	VVG teritorijos kaimo gyvenamųjų vietovių, kurių gyventojams sudarytos palankesnės sąlygos naudotis paslaugomis ir infrastruktūra, dalis, proc.	25

7.2.Metinės rodiklių reikšmės

1. **ES bendrieji rezultato rodikliai:**

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rodiklio kodas	**Rodiklis**	**Iš viso**	**2024 m.**	**2025 m.**	**2026 m.**	**2027 m.**	**2028 m.**	**2029 m.**
R.3	Žemės ūkio sektoriaus skaitmeninimas. Ūkių, pagal BŽŪP gaunančių paramą skaitmeninėms ūkininkavimo technologijoms plėtoti, skaičius	0	0	0	0	0	0	0
R.37	Ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas kaimo vietovėse. BŽŪP projektais remiamas naujų darbo vietų kūrimas	12,50	0,00	0,00	4,00	4,00	4,50	0,00
R.39	Kaimo ekonomikos plėtojimas. Kaimo verslo įmonių, įskaitant bioekonomikos įmones, kuriamų naudojantis pagal BŽŪP skiriama parama, skaičius	21	0	0	7	7	7	0
R.41	Europos kaimo tinklų kūrimas. Kaimo gyventojų, kuriems, naudojantis BŽŪP parama, sudarytos palankesnės sąlygos naudotis paslaugomis ir infrastruktūra, skaičius	25 423	0	0	9 045	9 538	6 840	0
R.42	Socialinės įtraukties skatinimas. Asmenų, kuriems taikomi remiami socialinės įtraukties projektai, skaičius	281	0	0	118	45	118	0

2. **VPS rodikliai (produkto, rezultato):**
   ☒ Netaikoma
   ☐ Taikoma

Jei taikoma, žr. VPS II dalies 11.1 lapą (4 lentelė).

8. Pokyčiai, kurių siekiama VVG teritorijoje (kiekybine išraiška)

1	2	3	4	5	6
VPS priemonės numeris	**VPS turinio elementas**	**VPS priemonių pavadinimai, susiję poreikiai**	**Pokyčio rodiklio pradinė reikšmė**	**Pokyčio rodiklio pradinės reikšmės metai**	**Pokyčio rodiklio siekiama reikšmė 2029 m.**
1 priemonė	Priemonės pavadinimas	Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas	Pokytis: 1) Tvariai vystoma aplinka sudaro galimybes būti sveikiems, rūpintis savo sveikata, aktyviai gyventi, sportuoti, jaustis gerai tiek fiziškai, tiek psichologiškai 2) Įgyvendinamos aplinkai draugiškos iniciatyvos, paslaugos bei žmonių sąmoningumas prisideda prie artėjimo link klimatui neutralių seniūnijų, o tai kartu prisideda ir prie bendros "Žaliojo kurso strategijos" tikslo; 3) Išaugęs paslaugų skaičius poilsio, pramogų, aktyvaus laisvalaikio sektoriuose (8 naujos paslaugos)		
	Susijusių poreikių skaičius	3			
	Susijęs poreikis 1	1 poreikis. Plėtoti esamos socialinės infrastruktūros atnaujinimą ir modernizavimą, skatinti išmaniųjų, skaitmeninių poilsio ir paslaugų infrastruktūros plėtrą			
	Susijęs poreikis 2	3 poreikis. Plėtoti veiklas, susijusias su socialine, ekonomine, ekologine ir sveikos gyvensenos plėtra bendruomenėje (plačiąja prasme)			
	Susijęs poreikis 3	5 poreikis. Sudaryti patrauklias sąlygas aukštesnę pridėtinę vertę kuriančių ekonomikos šakų pritraukimui į (arba) vystymui rajone			

	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 1	Sukurtų naujų, mobilių, skaitmeninių ir (arba) skaitmenizuotų, modernių viešųjų paslaugų ir (arba) viešųjų erdvių Vilniaus rajone skaičius, vnt. (Vilniaus rajono savivaldybės informacija)	0	2022	8
2 priemonė	Priemonės pavadinimas	Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu	Pokytis: 1) Skatinamas tarpsektorinis bendradarbiavimas ir sisteminga partnerystė (planuojama ne mažiau 2 skirtingų sektorių) partnerystė); 2) Pagerėjusi socialinė - psichologinė atmosfera, padidėjęs socialinis gyventojų saugumas, socialinių paslaugų įvairovė (sukurtos ne mažiau kaip 2 naujos socialinės paslaugos tikslinei grupei)		
	Susijusių poreikių skaičius	3			
	Susijęs poreikis 1	2 poreikis. Plėtoti NVO gebėjimus ir sąlygas teikti viešąsias paslaugas ir (arba) vystyti socialiai atsakingą verslą ir (arba) kitas ekonomines veiklas			
	Susijęs poreikis 2	3 poreikis. Plėtoti veiklas, susijusias su socialine, ekonomine, ekologine ir sveikos gyvensenos plėtra bendruomenėje (plačiąja prasme)			
	Susijęs poreikis 3	4 poreikis. Plėtoti bendradarbiavimo ir partnerystės ryšius tarp sektorių – kurti paslaugų paketus ir bendras veiklas			
	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 1	Sukurtų naujų socialinių paslaugų paketų ir (arba) partnerystės iniciatyvų tarp sektorių skaičius , vnt (Vilniaus rajono savivaldybės informacija)	0	2022	2

3 priemonė	Priemonės pavadinimas	Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius	Pokytis: 1) Suaktyvėję kaimo bendruomenės, nevyriausybinės organizacijos; 2) Į bendruomenines veiklas įtrauktas jaunimas; 3) Padidėjęs gyventojų ekologinis, aplinkosauginis sąmoningumas; 4) Kaimo bendruomenės ir nevyriausybinės organizacijos talpina savyje unikalius ir autentiškus sprendimus, auginančius vietovę, mus ir visą Lietuvą. Siekis, kad šie sprendimai būtų ištransliuoti ir įgyvendinti per vietos projektus.		
	Susijusių poreikių skaičius	2			
	Susijęs poreikis 1	2 poreikis. Plėtoti NVO gebėjimus ir sąlygas teikti viešąsias paslaugas ir (arba) vystyti socialiai atsakingą verslą ir (arba) kitas ekonomines veiklas			
	Susijęs poreikis 2	4 poreikis. Plėtoti bendradarbiavimo ir partnerystės ryšius tarp sektorių – kurti paslaugų paketus ir bendras veiklas			
	Susijęs poreikis 3				
	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 1	Į projektines veiklas įsijungusių kaimo bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų skaičius, vnt (Vilniaus rajono savivaldybės duomenys)	0	2022	22
4 priemonė	Priemonės pavadinimas	Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas	Pokytis: 1) skatinama socialinė integracija, didinama vietos gyventojų gerovė, kuriant aukštesnės pridėtinės vertės darbo vietas, produktus ir paslaugas; 2) skatinama sektorių partnerystė; 3) sukurtos aukštesnės pridėtinės darbo vietos padės "privilioti" specialistus į rajoną; 4) padidės NVO sektoriaus verslumas, gebėjimas pasirūpinti savo bendruomenės nariais; 5) įtvirtinta tvari gamyba ir vartojimas, kuris kartu skatina atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą.		
	Susijusių poreikių skaičius	3			
	Susijęs poreikis 1	2 poreikis. Plėtoti NVO gebėjimus ir sąlygas teikti viešąsias paslaugas ir (arba) vystyti socialiai atsakingą verslą ir (arba) kitas ekonomines veiklas			
	Susijęs poreikis 2	3 poreikis. Plėtoti veiklas, susijusias su socialine, ekonomine, ekologine ir sveikos gyvensenos plėtra			

		bendruomenėje (plačiąja prasme)			
	Susijęs poreikis 3	4 poreikis. Plėtoti bendradarbiavimo ir partnerystės ryšius tarp sektorių – kurti paslaugų paketus ir bendras veiklas			
	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 1	Bendruomeninių organizacijų pradėjusių vystyti verslumo ir (arba) ekonomines veiklas skaičius, vnt. (Vilniaus rajono savivaldybės duomenys)	0	2022	5
5 priemonė	Priemonės pavadinimas	Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas	Pokytis: 1) Išaugęs veikiančių ūkio subjektų apgyvendinimo, maitinimo ir kitame paslaugų sektoriuje skaičius; 2) Paslaugų verslo sezoniškumo sumažėjimas; 3) Sustiprėję partnerystės ryšiai tarp vietos verslininkų, nevyriausybinio sektoriaus ir turizmo verslo atstovų vystant skaitmenizavimą ir nuotolinė pardavimą; 4) Vilniaus r. sav. patraukli turistinė vieta, siūlanti tradicinę kultūrą, tradicinį gyvenimo būdą, išsaugotą aplinką, vietinę virtuvę ir pabėgimą nuo greito gyvenimo būdo			
	Susijusių poreikių skaičius	2			
	Susijęs poreikis 1	3 poreikis. Plėtoti veiklas, susijusias su socialine, ekonomine, ekologine ir sveikos gyvensenos plėtra bendruomenėje (plačiąja prasme)			
	Susijęs poreikis 2	5 poreikis. Sudaryti patrauklias sąlygas aukštesnę pridėtinę vertę kuriančių ekonomikos šakų pritraukimui į (arba) vystymui rajone			
	Susijęs poreikis 3				
	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 1	Sukurti nevyriausybinio, privačiojo sektoriaus ir turizmo sektoriaus atstovų partnerystės ryšiai, vykdant bendras veiklas, vnt	0	2022	2

		(Vilniaus rajono VVG duomenys)			
6 priemonė	D dalis. Priemonės indėlis į ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų įgyvendinimą:	Skatinti dalinimąsi patirtimi ir žiniomis	Pokytis: 1) Suaktyvėję kaimo bendruomenės, nevyriausybinės organizacijos, smulkus verslas ir (arba) ūkininkai; 2) Į VP veiklas įtrauktas jaunimas; 3) Padidėjęs gyventojų ekologinis, aplinkosauginis sąmoningumas; 4) paskatinta bendradarbiavimas ir partneystė tarp sektorių		
	Susijusių poreikių skaičius	3			
	Susijęs poreikis 1	2 poreikis. Plėtoti NVO gebėjimus ir sąlygas teikti viešąsias paslaugas ir (arba) vystyti socialiai atsakingą verslą ir (arba) kitas ekonomines veiklas			
	Susijęs poreikis 2	3 poreikis. Plėtoti veiklas, susijusias su socialine, ekonomine, ekologine ir sveikos gyvensenos plėtra bendruomenėje (plačiąja prasme)			
	Susijęs poreikis 3	4 poreikis. Plėtoti bendradarbiavimo ir partnerystės ryšius tarp sektorių – kurti paslaugų paketus ir bendras veiklas			
	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 1	Įgyvendintų, sukurtų bendrų iniciatyvų ir (arba) bendrų produktų tarp skirtingų sektorių, siekiant tvaraus turizmo plėtros skaičius, vnt.	0	2022	2

9. Apibendrinta informacija apie VPS

VVG pavadinimas	Vilniaus rajono vietos veiklos grupė
VVG kodas (4 didžiosios raidės)	VILN
VVG teritorijos seniūnijų skaičius	23
VVG teritorijos kaimo gyvenamųjų vietovių skaičius	

Parengta Vietos plėtros strategija (VPS) yra teminė	Ne
VVG teritorijos poreikių skaičius	5
VVG teritorijai aktualių BŽŪP tikslų skaičius	4
VPS priemonių skaičius	6
Pagrindiniai rezultatai:	Planuojama rodiklio reikšmė
Žemės ūkio sektoriaus skaitmeninimas. Ūkių, pagal BŽŪP gaunančių paramą skaitmeninėms ūkininkavimo technologijoms plėtoti, skaičius	0
Dalis nuo visų ūkių VVG teritorijoje, proc.	0,00
Ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas kaimo vietovėse. BŽŪP projektais remiamas naujų darbo vietų kūrimas	13
Kaimo ekonomikos plėtojimas. Kaimo verslo įmonių, įskaitant bioekonomikos įmones, kuriamų naudojantis pagal BŽŪP skiriama parama, skaičius	21
Europos kaimo tinklų kūrimas. Kaimo gyventojų, kuriems, naudojantis BŽŪP parama, sudarytos palankesnės sąlygos naudotis paslaugomis ir infrastruktūra, skaičius	25 423
Dalis nuo visų VVG teritorijos gyventojų, proc.	25,94
Socialinės įtraukties skatinimas. Asmenų, kuriems taikomi remiami socialinės įtraukties projektai, skaičius	281
Dalis nuo visų VVG teritorijos gyventojų, proc.	0,29
Konteksto rodikliai:	Pradinė rodiklio reikšmė
Ūkių skaičius VVG teritorijoje	2 430
Gyventojų skaičius VVG teritorijoje	98 001

III skyrius: Kaip mes pasieksime užsibrėžtus tikslus? (VPS priemonės, finansinis planas, įgyvendinimo organizavimas ir valdymas)

10. VPS priemonės

10.1. VPS priemonių sąrašas

2	3	4	5
VPS priemonė	**Priemonės rūšis (iš sąrašo)**	**Planuojama paremti projektų (rodiklis L700)**	**Planuojama paramos suma priemonei, Eur**
Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas	Viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas (ne pelno)	8	697 000,00
Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu	Socialinis verslas	2	140 000,00
Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius	Veiklos projektai	8	122 298,00
Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas	Bendruomeninis verslas	5	450 000,00
Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas	Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra	8	560 000,00
Skatinti dalinimąsi patirtimi ir žiniomis	Teritorinis VVG bendradarbiavimas	1	5 498,00
Visos VPS priemonės, iš viso		**32**	**1 974 796,00**
VVG bendradarbiavimo projektams skirtos priemonės, iš viso		**1**	**5 498,00**
Vietos projektams skirtos priemonės, iš viso		**31**	**1 969 298,00**

10.2. VPS priemonių sąsajos su BŽŪP tikslais

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
VPS priemonės numeris	VPS priemonė	Iš viso įgyvendina BŽŪP tikslų	8 konkretus tikslas (h)	Komplekinis tikslas (k)	4 konkretus tikslas (d)	5 konkretus tikslas (e)	6 konkretus tikslas (f)	9 konkretus tikslas (i)	1 konkretus tikslas (a)	2 konkretus tikslas (b)	3 konkretus tikslas (c)	7 konkretus tikslas (g)
1 priemonė	Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas	3	Taip	Ne	Taip	Ne	Ne	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne
2 priemonė	Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu	3	Taip	Ne	Taip	Ne	Ne	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne
3 priemonė	Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius	3	Taip	Ne	Taip	Ne	Ne	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne
4 priemonė	Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas	3	Taip	Ne	Taip	Ne	Ne	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne
5 priemonė	Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas	3	Taip	Ne	Taip	Ne	Ne	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne
6 priemonė	Skatinti dalinimąsi patirtimi ir žiniomis	3	Taip	Ne	Taip	Ne	Ne	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne

10.3. VPS priemonių sąsajos su VVG teritorijos poreikiais

1	2	3	4	5	6	7	8
VPS priemonės numeris	VPS priemonė	Iš viso tenkina poreikių	1 poreikis Plėtoti esamos socialinės infrastruktūros atnaujinimą ir modernizavimą, skatinti išmaniųjų, skaitmeninių poilsio ir paslaugų infrastruktūros plėtrą	2 poreikis Plėtoti NVO gebėjimus ir sąlygas teikti viešąsias paslaugas ir (arba) vystyti socialiai atsakingą verslą ir (arba) kitas ekonomines veiklas	3 poreikis Plėtoti veiklas, susijusias su socialine, ekonomine, ekologine ir sveikos gyvensenos plėtra bendruomenėje (plačiąja prasme)	4 poreikis Plėtoti bendradarbiavimo ir partnerystės ryšius tarp sektorių – kurti paslaugų paketus ir bendras veiklas	5 poreikis Sudaryti patrauklias sąlygas aukštesnę pridėtinę vertę kuriančių ekonomikos šakų pritraukimui į (arba) vystymui rajone
1 priemonė	Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas	3	Taip	Taip	Ne	Taip	Ne
2 priemonė	Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu	3	Taip	Taip	Taip	Ne	Ne
3 priemonė	Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius	2	Ne	Ne	Taip	Taip	Ne
4 priemonė	Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas	3	Taip	Taip	Ne	Taip	Ne
5 priemonė	Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas	2	Ne	Ne	Ne	Taip	Taip
6 priemonė	Skatinti dalinimąsi patirtimi ir žiniomis	3	Ne	Taip	Taip	Taip	Ne

10.4. VPS priemonių aprašymas

	1 priemonė
Priemonės pavadinimas	Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas
Priemonės rūšis	Viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas (ne pelno)
VVG teritorijos poreikių, kuriuos tenkina priemonė, skaičius	3
BŽŪP tikslų, kuriuos įgyvendina priemonė, skaičius	3
Pagrindinis BŽŪP tikslas, kurį įgyvendina VPS priemonė	XCO. Modernizuoti sektorių skatinant žemės ūkio ir kaimo vietovių žinias, inovacijas ir skaitmeninimą bei dalijimąsi jomis, taip pat skatinant jų diegimą
Ar priemonė prisideda prie 4 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip
Ar priemonė prisideda prie 5 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
Ar priemonė prisideda prie 6 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
Ar priemonė prisideda prie 9 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip
A dalis. Priemonės intervencijos logika:	

Priemonės tikslas, ryšys su pagrindiniu BŽŪP tikslu ir VVG teritorijos poreikiais (problemomis ir (arba) potencialu), ryšys su VPS tema (jei taikoma)	Tikslas - padėti pagerinti gyvenimo kokybę ir teikiamas paslaugas VVG teritorijoje. Socialinė infrastruktūra apima visas socialines paslaugas, kurios teikiamos kaimo gyventojams, įskaitant mokyklas, kultūros centrus, sporto aikšteles, bibliotekas ir kitas reikalingas paslaugas. Dažnai kaimo gyventojams sunkiau pasiekti paslaugas dėl atstumo ir transporto trūkumo, taigi reikia investuoti į mobilių, skaitmeninių ir modernių paslaugų kūrimą. Priemone siekiama didinti socialinės infrastruktūros objektų patrauklumą Vilniaus rajono gyventojams ir turistams diegiant aplinkai draugišką, šių dienų lūkesčius atliepiančią skaitmeninę infrastruktūrą. Siekiant įtraukios vietos infrastruktūros ir paslaugų plėtros, kuria siekiama didinti kaimo vietovių patrauklumą/modernumą, atsakingo turizmo potencialo plėtojimą, stiprinti kaimo kultūrinį tapatumą pasitelkiant skaitmenines technologijas ir aplinkai draugiškus sprendimus, remiami projektai turi būti susiję su turizmo, poilsio ir laisvalaikio paslaugų VVG teritorijoje plėtojimu/kūrimu. Pagrindinė problema: dalis socialinės infrastruktūros objektų nusidėvėję, reikalaujantys atnaujinimo, naujų, tvarių ir skaitmeninių technologijų panaudojimo; Neužtikrinamas turizmo traukos vietovių ir turizmo objektų pasiekiamumas bei pritaikymas visų poreikiams.

Pokytis, kurio siekiama VPS priemone	Pokytis: 1) Tvariai vystoma aplinka sudaro galimybes būti sveikiems, rūpintis savo sveikata, aktyviai gyventi, sportuoti, jaustis gerai tiek fiziškai, tiek psichologiškai 2) Įgyvendinamos aplinkai draugiškos iniciatyvos, paslaugos bei žmonių sąmoningumas prisideda prie artėjimo link klimatui neutralių seniūnijų, o tai kartu prisideda ir prie bendros "Žaliojo kurso strategijos" tikslo; 3) Išaugęs paslaugų skaičius poilsio, pramogų, aktyvaus laisvalaikio sektoriuose (8 naujos paslaugos).
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo d įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Taikomi reikalavimai (bent 1): 1) investicijos į pažangaus (sumanaus) kaimo kūrimą, klimatą ir ekologiškumą, tvarios infrastruktūros vystymą, technologinius ir skaitmeninius sprendimus; 2) veiklos, susijusios su informuotumu apie medžių gyvavimo ciklą ir jo svarbą; 3)ekologinio ir tvaraus turizmo ir poilsio plėtra.
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo e įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	0
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo f įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	0
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo i įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Taikomi reikalavimai (bent 1 iš alternatyvų): 1) įrengiamos edukacinės, neformalaus ugdymo, sveikatinimo erdvės ir pan.; 2) tvaraus turizmo plėtra.
B dalis. Pareiškėjų ir projektų tinkamumo sąlygos, projektų atrankos principai:	
Pagal priemonę remiamos veiklos	Pagal priemonę gali būti pasirenkamos viena arba kelios remtinos veiklos, kurių išplėstinis sąrašas pateikiamas VPS 7 priede. Remiama: 1) infrastruktūros pritaikymas 2) įrangos įsigijimas 3) paslaugų įsigijimas 4) AEI diegimas 5)skaitmeninių, kitų pažangių sprendimų diegimas
Tinkami pareiškėjai ir partneriai (jei taikomas reikalavimas projektus įgyvendinti su partneriais)	Pareiškėjai arba partneriai: 1)VšĮ 2) Asociacija 3) BĮ 4) Vilniaus RSA
Priemonės tikslinė grupė (pildoma, jei nesutampa su tinkamais pareiškėjais ir (arba) partneriais)	1) gyventojai ir svečiai 2) veikiančios įmonės, įstaigos ir organizacijos 3) socialiai pažeidžiami asmenys ir (arba) jų grupės

Tinkamumo sąlygos pareiškėjams ir projektams	Tinkamumo sąlygos numatytos bendrose VP ir Programos administravimo taisyklėse
Projektų atrankos principai	1) VP metu vykdoma daugiau remtinų veiklų (VPS 7 priede) 2) VP įgyvendina didesnį skaičių sumanaus kaimo principų (VPS 7 priedas) 3) projekto metu derinamos "kietosios investicijos (rangos darbai; įranga ir pan." ir kitos veiklos (pvz.: įgyvendinamos informuotumo; edukavimo; socialinio įtraukumo veiklos; neformalus ugdymas ir pan. kas numatyta kaip tęstinės veikla) 4) VP skirtas vaikų ir (arba) jaunimo užimtumui 5) VP metu numatytas AEI panaudojimas ir (ar) energijos efektyvumo didinimas
Planuojamų kvietimų teikti paraiškas skaičius	3
C dalis. Paramos dydžiai:	
Didžiausia paramos suma vietos projektui, Eur	6* 49 500 Eur/viešoji infrastruktūra 2*200 000 Eur
Paramos lyginamoji dalis, proc.	Intensyvumas: 1) 95 proc. kai pareiškėjas Viešasis juridinis asmuo 2) 40 proc. kai pareiškėjas VRSA
Planuojama paramos suma priemonei, Eur	697 000,00
Planuojama paremti projektų (rodiklis L700)	8
Paaiškinimas, kaip nustatyta rodiklio L700 reikšmė	Pagal priemonę planuojamų paremti projektų skaičius apskaičiuotas pagal maksimalią galimą paramos sumą vienam projektui.
D dalis. Priemonės indėlis į ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų įgyvendinimą:	
Subregioninės vietovės principas:	
Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai apimtų visas VVG teritorijos seniūnijas?	Ne
Pasirinkimo pagrindimas	Šia priemonę siekiame platesnio investicijų ir veiklų vykdymo, pasiskirstymo ir didesnio naudos gavėjų skaičiaus (pokyčio) (žr. 10.22 punktą)
Partnerystės principas:	

Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų vykdomi su partneriais?	Ne
Pasirinkimo pagrindimas	Šia priemonę siekiame platesnio investicijų ir veiklų vykdymo, pasiskirstymo ir didesnio naudos gavėjų skaičiaus (pokyčio) (žr. 10.22 punktą)
Inovacijų principas:	
Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų skirti inovacijoms vietos lygiu diegti?	Taip, pasirinktinai
Pasirinkimo pagrindimas	Aprašyta šio skyriaus A ir B dalyse
Planuojama paremti projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti (rodiklis L710)	0
Lyčių lygybė ir nediskriminavimas:	
Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti lyčių lygybei ir nediskriminavimui?	Taip
Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Įgyvendinant VPS sieksime horizontalaus principo - lyčių lygybės - įgyvendinimo. Sudarysime sąlygas visiems teikti vietos projektus neatsižvelgiant į projekto vykdytojų ir tikslinės grupės atstovų lytį.
Jaunimas:	
Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti jaunimui?	Ne
Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	#REF!
E dalis. Priemonės rezultato rodikliai:	
SP rezultato rodiklių taikymas priemonei:	
R.3 R.37 R.39 R.41 R.42	Ne Ne Taip Taip Ne
VPS rodiklių taikymas priemonei:	
VILN-P.1	Ne

VILN-P.2	Ne
VILN-P.3	Ne
VILN-P.4	Ne
VILN-P.5	Ne
VILN-P.6	Ne
VILN-P.7	Ne
VILN-P.8	Ne
VILN-P.9	Ne
VILN-P.10	Ne
F dalis. Pagal priemonę remiamų projektų pobūdis:	
Remiami pelno projektai	Ne
Remiami projektai, susiję su žinių perdavimu, įskaitant konsultacijas, mokymą ir keitimąsi žiniomis apie tvarią, ekonominę, socialinę, aplinką ir klimatą tausojančią veiklą (aktualu rodikliui L801)	Ne
Remiami projektai, susiję su gamintojų organizacijomis, vietinėmis rinkomis, trumpomis tiekimo grandinėmis ir kokybės schemomis, įskaitant paramą investicijoms, rinkodaros veiklą ir kt. (aktualu rodikliui L802)	Ne
Remiami projektai, susiję su atsinaujinančios energijos gamybos pajėgumais, įskaitant biologinę (aktualu rodikliui L803)	Taip
Remiami projektai, prisidedantys prie aplinkos tvarumo, klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos tikslų įgyvendinimo kaimo vietovėse (aktualu rodikliui L804)	Taip
Remiami projektai, kurie kuria darbo vietas (aktualu rodikliui L805)	Ne
Remiami kaimo verslų, įskaitant bioekonomiką, projektai (aktualu rodikliui L 806)	Ne

Remiami projektai, susiję su sumanių kaimų strategijomis (aktualu rodikliui L807)	Taip
Remiami projektai, gerinantys paslaugų prieinamumą ir infrastruktūrą (aktualu rodikliui L808)	Taip
Remiami socialinės įtraukties projektai (aktualu rodikliui L809)	Ne
	2 priemonė
Priemonės pavadinimas	Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu
Priemonės rūšis	Socialinis verslas
VVG teritorijos poreikių, kuriuos tenkina priemonė, skaičius	3
BŽŪP tikslų, kuriuos įgyvendina priemonė, skaičius	3
Pagrindinis BŽŪP tikslas, kurį įgyvendina VPS priemonė	SO8. Skatinti užimtumą, augimą, lyčių lygybę, įskaitant moterų dalyvavimą ūkininkavimo veikloje, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą kaimo vietovėse, įskaitant žiedinę bioekonomiką ir tvarią miškininkystę
Ar priemonė prisideda prie 4 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip
Ar priemonė prisideda prie 5 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
Ar priemonė prisideda prie 6 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
Ar priemonė prisideda prie 9 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip
A dalis. Priemonės intervencijos logika:	

Priemonės tikslas, ryšys su pagrindiniu BŽŪP tikslu ir VVG teritorijos poreikiais (problemomis ir (arba) potencialu), ryšys su VPS tema (jei taikoma)	Priemonės tikslas - mažinti socialinę atskirtį plėtojant socialines paslaugas ir mažinti disbalansą tarp VVG teritorijos gyvenamųjų vietovių. Priemone siekiama prisitaikyti prie naujų technologijų, socialinių inovacijų įgyvendinimo. Technologijos gali padėti NVO efektyviau ir greičiau pasiekti savo tikslus ir suteikti geriausias galimybes didinti paslaugų prieinamumą. Socialinė ir ekonominė plėtra yra labai svarbios visuomenei ir reikalauja integruoto ir įtraukaus požiūrio: 1) Investuoti į neformalų švietimą, mokymą ir mokymąsi 2) Skatinti verslumą ir darbo vietų kūrimą 3)Plėsti infrastruktūrą. Infrastruktūros plėtojimas yra labai svarbu socialinės atskirties mažinimo veiksnys 4) Skatinti socialinį teisingumą ir lygybę. VPS tema visiškai atitinka priemonės tikslą. Pagrindinė problema: socialinės paslaugos neatitinka gyventojų poreikių.
Pokytis, kurio siekiama VPS priemone	Pokytis: 1) Skatinamas tarpsektorinis bendradarbiavimas ir sisteminga partnerystė (planuojama ne mažiau 2 skirtingų sektorių) partnerystė); 2) Pagerėjusi socialinė - psichologinė atmosfera, padidėjęs socialinis gyventojų saugumas, socialinių paslaugų įvairovė (sukurtos ne mažiau kaip 2 naujos socialinės paslaugos tikslinei grupei).
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo d įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Taikomi reikalavimai (bent 1 iš alternatyvų): 1) investicijos į pažangaus (sumanaus) kaimo kūrimą, klimatą ir ekologiškumą, tvarios infrastruktūros vystymą, technologinius ir skaitmeninius sprendimus; 2) veiklos, susijusios su neformaliuoju ugdymu siekiant ekologinio ir tvaraus tobulėjimo bei augimo.
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo e įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	0
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo f įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	0
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo i įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Taikomi reikalavimai (bent 1 iš alternatyvų): 1) į VP įgyvendinimą įtrauktos veiklos, susijusios su aplinkosauginiu švietimu ir jo svarba, tvarumu, ekologinių sprendimų įgyvendinimu, fizinio aktyvumo skatinimu, sveika gyvensena ir mityba
B dalis. Pareiškėjų ir projektų tinkamumo sąlygos, projektų atrankos principai:	

Pagal priemonę remiamos veiklos	Pagal priemonę gali būti pasirenkamos viena arba kelios remtinos veiklos, kurių išplėstinis sąrašas pateikiamas VPS 7 priede. Remiama: 1) infrastruktūros pritaikymas 2) įrangos įsigijimas 3) paslaugų įsigijimas 4) AEI diegimas 5)skaitmeninių, kitų pažangių sprendimų diegimas
Tinkami pareiškėjai ir partneriai (jei taikomas reikalavimas projektus įgyvendinti su partneriais)	Pareiškėjai: 1)VšĮ 2) Asociacija /Partneriai: 1)VšĮ 2) Asociacija 3) BĮ 2) Vilniaus RSA
Priemonės tikslinė grupė (pildoma, jei nesutampa su tinkamais pareiškėjais ir (arba) partneriais)	1) gyventojai 2) socialiai pažeidžiami asmenys ir (arba) jų grupės
Tinkamumo sąlygos pareiškėjams ir projektams	Tinkamumo sąlygos numatytos bendrose VP ir Programos administravimo taisyklėse
Projektų atrankos principai	1) projekto metu vykdoma daugiau remtinų veiklų (VPS 7 priede 2) VP veiklos įtraukia ir (arba) rezultatai yra skirti (daro poveikį) didesnei socialinės grupės daliai ir (arba) jos problemų sprendimui 3) VP veiklas įgyvendina didesnis partnerių iš skirtingų sektorių, įstaigų ir (arba) organizacijų skaičius 4) jei projekto metu vykdomi rangos darbai ir (arba) įsigyjama įranga, technika ir (arba) kitos prekės numatytas AEI panaudojimas ir (ar) energijos efektyvumo didinimas
Planuojamų kvietimų teikti paraiškas skaičius	2
C dalis. Paramos dydžiai:	
Didžiausia paramos suma vietos projektui, Eur	70 000 Eur
Paramos lyginamoji dalis, proc.	Intensyvumas: 95 proc.
Planuojama paramos suma priemonei, Eur	140 000,00
Planuojama paremti projektų (rodiklis L700)	2
Paaiškinimas, kaip nustatyta rodiklio L700 reikšmė	Pagal priemonę planuojamų paremti projektų skaičius apskaičiuotas pagal maksimalią galimą paramos sumą vienam projektui.

D dalis. Priemonės indėlis į ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų įgyvendinimą:	
Subregioninės vietovės principas:	
Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai apimtų visas VVG teritorijos seniūnijas?	Ne
Pasirinkimo pagrindimas	Šia priemonę siekiame platesnio investicijų ir veiklų vykdymo, pasiskirstymo ir didesnio naudos gavėjų skaičiaus (pokyčio) (žr. 10.22 punktą)
Partnerystės principas:	
Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų vykdomi su partneriais?	Taip, pasirinktinai
Pasirinkimo pagrindimas	Per atrankos principus: 3) VP veiklas įgyvendina didesnis partnerių iš skirtingų sektorių, įstaigų ir (arba) organizacijų skaičius (žr. 10.22 punktą)
Inovacijų principas:	
Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų skirti inovacijoms vietos lygiu diegti?	Taip, pasirinktinai
Pasirinkimo pagrindimas	Aprašyta šio skyriaus A ir B dalyse
Planuojama paremti projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti (rodiklis L710)	0
Lyčių lygybė ir nediskriminavimas:	
Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti lyčių lygybei ir nediskriminavimui?	Taip
Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Įgyvendinant VPS sieksime horizontalaus principo - lyčių lygybės - įgyvendinimo. Sudarysime sąlygas visiems teikti vietos projektus neatsižvelgiant į projekto vykdytojų ir tikslinės grupės atstovų lytį.
Jaunimas:	
Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti jaunimui?	Taip

Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Per atrankos principus: 4) VP skirtas vaikų ir (arba) jaunimo užimtumui (žr. 10.22 punktą)
E dalis. Priemonės rezultato rodikliai:	
SP rezultato rodiklių taikymas priemonei:	
R.3	Ne
R.37	Taip
R.39	Taip
R.41	Taip
R.42	Taip
VPS rodiklių taikymas priemonei:	
VILN-P.1	Ne
VILN-P.2	Ne
VILN-P.3	Ne
VILN-P.4	Ne
VILN-P.5	Ne
VILN-P.6	Ne
VILN-P.7	Ne
VILN-P.8	Ne
VILN-P.9	Ne
VILN-P.10	Ne
F dalis. Pagal priemonę remiamų projektų pobūdis:	
Remiami pelno projektai	Taip
Remiami projektai, susiję su žinių perdavimu, įskaitant konsultacijas, mokymą ir keitimąsi žiniomis apie tvarią, ekonominę, socialinę, aplinką ir klimatą tausojančią veiklą (aktualu rodikliui L801)	Ne
Remiami projektai, susiję su gamintojų organizacijomis, vietinėmis rinkomis, trumpomis tiekimo grandinėmis ir kokybės schemomis, įskaitant paramą investicijoms, rinkodaros veiklą ir kt. (aktualu rodikliui L802)	Ne

Remiami projektai, susiję su atsinaujinančios energijos gamybos pajėgumais, įskaitant biologinę (aktualu rodikliui L803)	Taip
Remiami projektai, prisidedantys prie aplinkos tvarumo, klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos tikslų įgyvendinimo kaimo vietovėse (aktualu rodikliui L804)	Taip
Remiami projektai, kurie kuria darbo vietas (aktualu rodikliui L805)	Taip
Remiami kaimo verslų, įskaitant bioekonomiką, projektai (aktualu rodikliui L 806)	Taip
Remiami projektai, susiję su sumanių kaimų strategijomis (aktualu rodikliui L807)	Ne
Remiami projektai, gerinantys paslaugų prieinamumą ir infrastruktūrą (aktualu rodikliui L808)	Taip
Remiami socialinės įtraukties projektai (aktualu rodikliui L809)	Taip
	3 priemonė
Priemonės pavadinimas	Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius
Priemonės rūšis	Veiklos projektai
VVG teritorijos poreikių, kuriuos tenkina priemonė, skaičius	2
BŽŪP tikslų, kuriuos įgyvendina priemonė, skaičius	3
Pagrindinis BŽŪP tikslas, kurį įgyvendina VPS priemonė	SO8. Skatinti užimtumą, augimą, lyčių lygybę, įskaitant moterų dalyvavimą ūkininkavimo veikloje, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą kaimo vietovėse, įskaitant žiedinę bioekonomiką ir tvarią miškininkystę
Ar priemonė prisideda prie 4 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip

Ar priemonė prisideda prie 5 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
Ar priemonė prisideda prie 6 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
Ar priemonė prisideda prie 9 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip
A dalis. Priemonės intervencijos logika:	
Priemonės tikslas, ryšys su pagrindiniu BŽŪP tikslu ir VVG teritorijos poreikiais (problemomis ir (arba) potencialu), ryšys su VPS tema (jei taikoma)	Priemonės tikslas - siekiant, kad socialinė ir ekonominė plėtra būtų tikra, svarbu užtikrinti, kad visi gyventojai turėtų vienodas galimybes dalyvauti vystymosi procese, būtina remti ir skatinti veiksmus, kurie skirti įvairioms neformalioms iniciatyvoms remti, kurios skatina žmonių socialinę integraciją, susijusią ne tik su užimtumu, emocine ir fizine sveikata, sveika gyvensena, bet ir su klimato kaitos keliamais iššūkiais. Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis gali suteikti vertingos patirties ir padėti išvengti klaidų. NVO gali dalyvauti mokymuose ir seminaruose, kuriuose gali įgyti žinių ir įgūdžių perimti ir teikti viešąsias paslaugas, vystyti socialinį verslą ir didinti viešųjų paslaugų prieinamumą. VPS tema visiškai atitinka priemonės tikslą. Pagrindinė problema: daug veiklių NVO, bendruomenių, tačiau trūksta šiuolaikiškų erdvių ir iniciatyvų bendradarbiavimui ir tinklaveikai.
Pokytis, kurio siekiama VPS priemone	Pokytis: 1) Suaktyvėję kaimo bendruomenės, nevyriausybinės organizacijos; 2) Į bendruomenines veiklas įtrauktas jaunimas; 3) Padidėjęs gyventojų ekologinis, aplinkosauginis sąmoningumas; 4) Kaimo bendruomenės ir nevyriausybinės organizacijos talpina savyje unikalius ir autentiškus sprendimus, auginančius vietovę, mus ir visą Lietuvą. Siekis, kad šie sprendimai būtų ištransliuoti ir įgyvendinti per vietos projektus.
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo d įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Taikomi reikalavimai (bent 1 iš alternatyvų): 1) projekto veiklos prisideda prie gyventojų ekologinio, aplinkosauginio sąmoningumo ugdymo (stovyklos, neformalus ugdymas, gamtos ir miško terapija ir pan.) 2) veiklos, susijusios su informuotumu apie medžių gyvavimo ciklą ir jo svarbą; 3) į VP įgyvendinimą įtrauktos veiklos, susijusios su aplinkosauginiu švietimu ir jo svarba, tvarumu, ekologinių sprendimų įgyvendinimu, fizinio aktyvumo skatinimu

Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo e įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	0
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo f įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	0
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo i įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Taikomi reikalavimai (bent 1 iš alternatyvų): 1) veiklos, susijusios su gyventojų neformalaus ugdymo veiklomis, kurios siekia tvaraus tobulėjimo ir sveikatingumo ugdymo; 2) veiklos, susijusios su informuotumu apie sveiką gyvenseną; maisto nešvaistymą; natūralaus maisto svarbą žmogaus organizmui; žmogaus fizinės sveikatos balanso palaikymą ir pan.
B dalis. Pareiškėjų ir projektų tinkamumo sąlygos, projektų atrankos principai:	
Pagal priemonę remiamos veiklos	Pagal priemonę gali būti pasirenkamos viena arba kelios remtinos veiklos, kurių išplėstinis sąrašas pateikiamas VPS 7 priede. Remtinos veiklos: 1) paslaugų įsigijimas; 2) intelektinės ir užimtumo veiklos; 3) įrangos ir (arba) technikos įsigijimas
Tinkami pareiškėjai ir partneriai (jei taikomas reikalavimas projektus įgyvendinti su partneriais)	Pareiškėjai arba partneriai: 1)VšĮ 2) Asociacija 3) BĮ
Priemonės tikslinė grupė (pildoma, jei nesutampa su tinkamais pareiškėjais ir (arba) partneriais)	1) gyventojai 2) veikiančios įmonės, įstaigos ir organizacijos 3) socialiai pažeidžiami asmenys ir (arba) jų grupės
Tinkamumo sąlygos pareiškėjams ir projektams	Tinkamumo sąlygos numatytos bendrose VP ir Programos administravimo taisyklėse
Projektų atrankos principai	1) projekto naudos gavėjais yra ne mažiau kaip 2 skirtingų sektorių ir (arba) organizacijų ir (arba) įstaigų atstovai 2) VP tikslinė grupė vaikai iki 18 metų ir (arba) jaunimas 3) VP įtraukiamos veiklos susijusios su ekologiniu, aplinkosauginiu švietimu ir (arba) sveika gyvensena ir fiziniu aktyvumu 4) ne mažau kaip 20 proc. naudos gavėjų ir (arba) VP veiklų dalyvių yra asmenys iš socialiai pažeidžiamos grupės ir (arba) VP rezultatais skirti jų problemų sprendimui.

Planuojamų kvietimų teikti paraiškas skaičius	3
C dalis. Paramos dydžiai:	
Didžiausia paramos suma vietos projektui, Eur	15 287,25 Eur
Paramos lyginamoji dalis, proc.	Intensyvumas: 95 proc.
Planuojama paramos suma priemonei, Eur	122 298,00
Planuojama paremti projektų (rodiklis L700)	8
Paaiškinimas, kaip nustatyta rodiklio L700 reikšmė	Pagal priemonę planuojamų paremti projektų skaičius apskaičiuotas pagal maksimalią galimą paramos sumą vienam projektui.
D dalis. Priemonės indėlis į ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų įgyvendinimą:	
Subregioninės vietovės principas:	
Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai apimtų visas VVG teritorijos seniūnijas?	Ne
Pasirinkimo pagrindimas	Šia priemonę siekiame platesnio investicijų ir veiklų vykdymo, pasiskirstymo ir didesnio naudos gavėjų skaičiaus (pokyčio) (žr. 10.22 punktą)
Partnerystės principas:	
Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų vykdomi su partneriais?	Taip, pasirinktinai
Pasirinkimo pagrindimas	Per atrankos principus: 2) projekto naudos gavėjais yra ne mažiau kaip 2 skirtingų sektorių ir (arba) organizacijų ir (arba) įstaigų atstovai; 4)VP numatytos vykdyti veiklos, jų rezultatai apima bent 2 Vilniaus kaimiškąsias seniūnijas (žr. 10.22 punktą)
Inovacijų principas:	
Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų skirti inovacijoms vietos lygiu diegti?	Taip, pasirinktinai
Pasirinkimo pagrindimas	Aprašyta šio skyriaus A ir B dalyse
Planuojama paremti projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti (rodiklis L710)	0

Lyčių lygybė ir nediskriminavimas:	
Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti lyčių lygybei ir nediskriminavimui?	Taip
Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Įgyvendinant VPS sieksime horizontalaus principo - lyčių lygybės įgyvendinimo. Sudarysime sąlygas visiems teikti vietos projektus neatsižvelgiant į projekto vykdytojų ir tikslinės grupės atstovų lytį.
Jaunimas:	
Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti jaunimui?	Taip
Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Per atrankos principus: 3) VP tikslinė grupė vaikai iki 18 metų ir (arba) senjorai (žr. 10.22 punktą)
E dalis. Priemonės rezultato rodikliai:	
SP rezultato rodiklių taikymas priemonei:	
R.3 R.37 R.39 R.41 R.42	Ne Ne Ne Taip Taip
VPS rodiklių taikymas priemonei:	
VILN-P.1 VILN-P.2 VILN-P.3 VILN-P.4 VILN-P.5 VILN-P.6 VILN-P.7 VILN-P.8 VILN-P.9 VILN-P.10	Ne Ne Ne Ne Ne Ne Ne Ne Ne Ne
F dalis. Pagal priemonę remiamų projektų pobūdis:	

Remiami pelno projektai	Ne
Remiami projektai, susiję su žinių perdavimu, įskaitant konsultacijas, mokymą ir keitimąsi žiniomis apie tvarią, ekonominę, socialinę, aplinką ir klimatą tausojančią veiklą (aktualu rodikliui L801)	Taip
Remiami projektai, susiję su gamintojų organizacijomis, vietinėmis rinkomis, trumpomis tiekimo grandinėmis ir kokybės schemomis, įskaitant paramą investicijoms, rinkodaros veiklą ir kt. (aktualu rodikliui L802)	Ne
Remiami projektai, susiję su atsinaujinančios energijos gamybos pajėgumais, įskaitant biologinę (aktualu rodikliui L803)	Taip
Remiami projektai, prisidedantys prie aplinkos tvarumo, klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos tikslų įgyvendinimo kaimo vietovėse (aktualu rodikliui L804)	Taip
Remiami projektai, kurie kuria darbo vietas (aktualu rodikliui L805)	Ne
Remiami kaimo verslų, įskaitant bioekonomiką, projektai (aktualu rodikliui L 806)	Ne
Remiami projektai, susiję su sumanių kaimų strategijomis (aktualu rodikliui L807)	Ne
Remiami projektai, gerinantys paslaugų prieinamumą ir infrastruktūrą (aktualu rodikliui L808)	Ne
Remiami socialinės įtraukties projektai (aktualu rodikliui L809)	Taip
	4 priemonė
Priemonės pavadinimas	Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas
Priemonės rūšis	Bendruomeninis verslas

VVG teritorijos poreikių, kuriuos tenkina priemonė, skaičius	3
BŽŪP tikslų, kuriuos įgyvendina priemonė, skaičius	3
Pagrindinis BŽŪP tikslas, kurį įgyvendina VPS priemonė	SO8. Skatinti užimtumą, augimą, lyčių lygybę, įskaitant moterų dalyvavimą ūkininkavimo veikloje, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą kaimo vietovėse, įskaitant žiedinę bioekonomiką ir tvarią miškininkystę
Ar priemonė prisideda prie 4 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip
Ar priemonė prisideda prie 5 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
Ar priemonė prisideda prie 6 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
Ar priemonė prisideda prie 9 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip
A dalis. Priemonės intervencijos logika:	
Priemonės tikslas, ryšys su pagrindiniu BŽŪP tikslu ir VVG teritorijos poreikiais (problemomis ir (arba) potencialu), ryšys su VPS tema (jei taikoma)	Priemonės tikslas - skatinti verslumą ir ekonomikos augimą, tuo pačiu skatinti atsakingą požiūrį į aplinkosaugą. Tai gali būti pasiekiama skatinant vietos verslų kūrimą ir plėtrą, taip pat skatinant tvarų vartojimą ir atsakingą gamybos procesų valdymą. Tvariai ir socialiai atsakingai ekonomikos vystymuisi būtina pasitelkti regiono patrauklumą turistams ir menininkams, stiprinti bendradarbiavimą tarp privataus ir viešojo sektoriaus, pritaikyti turizmo infrastruktūrą lankytojų poreikiams. Tai didintų atsparumą nepalankiems veiksniams ir leistų išlaikyti turizmo sektoriaus konkurencingumą, ieškoti naujų galimybių kūrybinių industrijų rinkoje. Pagrindinės problemos: 1) neišnaudotas nevyriausybinio sektoriaus veiklų potencialas su kūrybinių industrijų ir turizmo plėtra; 2)Dalis turistinių objektų neįveiklinti, trūksta inovatyviai, visoms tikslinėms grupėms tinkamai (įskaitant skaitmeninius) pateikiamos informacijos.

Pokytis, kurio siekiama VPS priemone	Pokytis: 1) skatinama socialinė integracija, didinama vietos gyventojų gerovė, kuriant aukštesnės pridėtinės vertės darbo vietas, produktus ir paslaugas; 2) skatinama sektorių partnerystė; 3) sukurtos aukštesnės pridėtinės darbo vietos padės "privilioti" specialistus į rajoną; 4) padidės NVO sektoriaus verslumas, gebėjimas pasirūpinti savo bendruomenės nariais; 5) įtvirtinta tvari gamyba ir vartojimas, kuris kartu skatina atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą.
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo d įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Taikomi reikalavimai (bent 1 iš alternatyvų): 1) investicijos į pažangaus (sumanaus) kaimo kūrimą, klimatą ir ekologiškumą, tvarios infrastruktūros vystymą, technologinius ir skaitmeninius sprendimus ; 2)ekologinio ir tvaraus turizmo ir poilsio plėtra.
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo e įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	0
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo f įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	0
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo i įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Taikomi reikalavimai (bent 1 iš alternatyvų): 1)įrengiamos edukacinės, neformalaus ugdymo, sveikatinimo erdvės ir pan.; 2) tvaraus turizmo plėtra.
B dalis. Pareiškėjų ir projektų tinkamumo sąlygos, projektų atrankos principai:	
Pagal priemonę remiamos veiklos	Pagal priemonę gali būti pasirenkamos viena arba kelios remtinos veiklos, kurių išplėstinis sąrašas pateikiamas VPS 7 priede. Remiama: 1) infrastruktūros pritaikymas 2) įrangos įsigijimas 3) paslaugų įsigijimas 4) AEI diegimas 5)skaitmeninių, kitų pažangių sprendimų diegimas
Tinkami pareiškėjai ir partneriai (jei taikomas reikalavimas projektus įgyvendinti su partneriais)	Bendruomeninės organizacijos
Priemonės tikslinė grupė (pildoma, jei nesutampa su tinkamais pareiškėjais ir (arba) partneriais)	1) gyventojai 2) veikiančios įmonės, įstaigos ir organizacijos 3) svečiai 4) socialiai pažeidžiami asmenysir (arba) jų grupės
Tinkamumo sąlygos pareiškėjams ir projektams	Tinkamumo sąlygos numatytos bendrose VP ir Programos administravimo taisyklėse

Projektų atrankos principai	1) projekto metu vykdoma daugiau remtinų veiklų, kurių išplėstinis sąrašas pateikiamas VPS 7 priede 2) VP įgyvendina didesnį skaičių sumanaus kaimo principų (VPS 7 priedas) 3) modernių ir (arba) skaitmeninių technologijų panaudojimas 4)VP veiklas įgyvendina didesnis partnerių iš skirtingų sektorių, įstaigų ir (arba) organizacijų skaičius 5) VP numatytas AEI panaudojimas ir (ar) energijos efektyvumo didinimas.
Planuojamų kvietimų teikti paraiškas skaičius	3
C dalis. Paramos dydžiai:	
Didžiausia paramos suma vietos projektui, Eur	90 000 Eur
Paramos lyginamoji dalis, proc.	Intensyvumas: 95 proc.
Planuojama paramos suma priemonei, Eur	450 000,00
Planuojama paremti projektų (rodiklis L700)	5
Paaiškinimas, kaip nustatyta rodiklio L700 reikšmė	Pagal priemonę planuojamų paremti projektų skaičius apskaičiuotas pagal maksimalią galimą paramos sumą vienam projektui.
D dalis. Priemonės indėlis į ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų įgyvendinimą:	
Subregioninės vietovės principas:	
Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai apimtų visas VVG teritorijos seniūnijas?	Ne
Pasirinkimo pagrindimas	Šia priemonę siekiame platesnio investicijų ir veiklų vykdymo, pasiskirstymo ir didesnio naudos gavėjų skaičiaus (pokyčio) (žr. 10.22 punktą)
Partnerystės principas:	
Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų vykdomi su partneriais?	Taip, pasirinktinai

Pasirinkimo pagrindimas	Per atrankos principus: 3) VP veiklas įgyvendina didesnis partnerių iš skirtingų sektorių, įstaigų ir (arba) organizacijų skaičius (žr. 10.22 punktą)
Inovacijų principas:	
Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų skirti inovacijoms vietos lygiu diegti?	Taip, pasirinktinai
Pasirinkimo pagrindimas	Aprašyta šio skyriaus A ir B dalyse
Planuojama paremti projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti (rodiklis L710)	0
Lyčių lygybė ir nediskriminavimas:	
Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti lyčių lygybei ir nediskriminavimui?	Taip
Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Įgyvendinant VPS sieksime horizontalaus principo - lyčių lygybės - įgyvendinimo. Sudarysime sąlygas visiems teikti vietos projektus neatsižvelgiant į projekto vykdytojų ir tikslinės grupės atstovų lytį.
Jaunimas:	
Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti jaunimui?	Ne
Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	0
E dalis. Priemonės rezultato rodikliai:	
SP rezultato rodiklių taikymas priemonei:	
R.3 R.37 R.39 R.41 R.42	Ne Taip Taip Taip Ne
VPS rodiklių taikymas priemonei:	
VILN-P.1 VILN-P.2 VILN-P.3	Ne Ne Ne

VILN-P.4	Ne
VILN-P.5	Ne
VILN-P.6	Ne
VILN-P.7	Ne
VILN-P.8	Ne
VILN-P.9	Ne
VILN-P.10	Ne
F dalis. Pagal priemonę remiamų projektų pobūdis:	
Remiami pelno projektai	Taip
Remiami projektai, susiję su žinių perdavimu, įskaitant konsultacijas, mokymą ir keitimąsi žiniomis apie tvarią, ekonominę, socialinę, aplinką ir klimatą tausojančią veiklą (aktualu rodikliui L801)	Ne
Remiami projektai, susiję su gamintojų organizacijomis, vietinėmis rinkomis, trumpomis tiekimo grandinėmis ir kokybės schemomis, įskaitant paramą investicijoms, rinkodaros veiklą ir kt. (aktualu rodikliui L802)	Ne
Remiami projektai, susiję su atsinaujinančios energijos gamybos pajėgumais, įskaitant biologinę (aktualu rodikliui L803)	Taip
Remiami projektai, prisidedantys prie aplinkos tvarumo, klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos tikslų įgyvendinimo kaimo vietovėse (aktualu rodikliui L804)	Taip
Remiami projektai, kurie kuria darbo vietas (aktualu rodikliui L805)	Taip
Remiami kaimo verslų, įskaitant bioekonomiką, projektai (aktualu rodikliui L 806)	Taip
Remiami projektai, susiję su sumanių kaimų strategijomis (aktualu rodikliui L807)	Taip

Remiami projektai, gerinantys paslaugų prieinamumą ir infrastruktūrą (aktualu rodikliui L808)	Taip
Remiami socialinės įtraukties projektai (aktualu rodikliui L809)	Ne
	5 priemonė
Priemonės pavadinimas	Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas
Priemonės rūšis	Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra
VVG teritorijos poreikių, kuriuos tenkina priemonė, skaičius	2
BŽŪP tikslų, kuriuos įgyvendina priemonė, skaičius	3
Pagrindinis BŽŪP tikslas, kurį įgyvendina VPS priemonė	SO8. Skatinti užimtumą, augimą, lyčių lygybę, įskaitant moterų dalyvavimą ūkininkavimo veikloje, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą kaimo vietovėse, įskaitant žiedinę bioekonomiką ir tvarią miškininkystę
Ar priemonė prisideda prie 4 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip
Ar priemonė prisideda prie 5 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
Ar priemonė prisideda prie 6 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
Ar priemonė prisideda prie 9 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip
A dalis. Priemonės intervencijos logika:	

Priemonės tikslas, ryšys su pagrindiniu BŽŪP tikslu ir VVG teritorijos poreikiais (problemomis ir (arba) potencialu), ryšys su VPS tema (jei taikoma)	Priemonės tikslas - didinti ekonomikos efektyvumą ir konkurencingumą. Priemone siekiama skatinti modernių technologijų ir verslo būdų naudojimą, kuris skatina aukštesnę pridėtinę vertę. Siekiame skatinti technologijų plėtrą, suteikti paramą naujų produktų ir paslaugų kūrimui, taip pat skatinti kūrybingumą ir kūrybinį mąstymą. Aukštos pridėtinės vertės produktai ir paslaugos paprastai yra susiję su autentiškų, vietos paslaugų, produktų ar gaminių gamybą ir tiekimu rinkai, aukštesniu technologiniu lygiu ir sprendžia sudėtingesnes problemas, tokiu būdu prisidedant prie socialinės gerovės didinimo ir tvarios plėtros. Pagrindinė problema: 1) Rajonas nepakankamai patrauklus aukštesnės pridėtinės vertės verslui: dėl žmogiškųjų išteklių ir infrastruktūros; 2) Nevystomos trumpųjų maisto tiekimo grandinių, dalinimosi ir žiedinės ekonomikos iniciatyvos, nekuriami partnerystės tinklai: 3) Papildomų paslaugų (maitinimo, apgyvendinimo, konferencinio turizmo, renginių) prie lankytinų objektų stoka.
Pokytis, kurio siekiama VPS priemone	Pokytis: 1) Išaugęs veikiančių ūkio subjektų apgyvendinimo, maitinimo ir kitame paslaugų sektoriuje skaičius; 2) Paslaugų verslo sezoniškumo sumažėjimas; 3) Sustiprėję partnerystės ryšiai tarp vietos verslininkų, nevyriausybinio sektoriaus ir turizmo verslo atstovų vystant skaitmenizavimą ir nuotolinė pardavimą; 4) Vilniaus r. sav. patraukli turistinė vieta, siūlanti tradicinę kultūrą, tradicinį gyvenimo būdą, išsaugotą aplinką, vietinę virtuvę ir pabėgimą nuo greito gyvenimo būdo.
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo d įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Taikomi reikalavimai (bent 1 iš alternatyvų): 1) investicijos į pažangaus (sumanaus) kaimo kūrimą, klimatą ir ekologiškumą, tvarios infrastruktūros vystymą, technologinius ir skaitmeninius sprendimus; 2) VP veiklos apima viso ir (arba) dalies žiedinės ekonomikos ciklo įgyvendinimą; 3) VP veiklos nukreiptos į tvaraus turizmo vystymą.
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo e įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	0
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo f įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	0

Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo i įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Taikomi reikalavimai (bent 1 iš alternatyvų): 1) VP veiklos apima viso ir (arba) dalies žiedinės ekonomikos ciklo įgyvendinimą maisto ir (arba) su maisto gamyba susijusiame ir (arba) tiekimu susijusiuose sektoriuose; 2) VP veiklos nukreiptos į tvaraus turizmo vystymą; 3) VP veiklos susiję su sveikos gyvensenos propagavimu
B dalis. Pareiškėjų ir projektų tinkamumo sąlygos, projektų atrankos principai:	
Pagal priemonę remiamos veiklos	Pagal priemonę gali būti pasirenkamos viena arba kelios remtinos veiklos, kurių išplėstinis sąrašas pateikiamas VPS 7 priede. Remiama: 1) infrastruktūros pritaikymas 2) įrangos įsigijimas 3) paslaugų įsigijimas 4) AEI diegimas 5) skaitmeninių, kitų pažangių sprendimų diegimas
Tinkami pareiškėjai ir partneriai (jei taikomas reikalavimas projektus įgyvendinti su partneriais)	Tinkami pareiškėjai: 1) UAB 2) MB) 3) Ūkininkas / Partneriai: negalimi
Priemonės tikslinė grupė (pildoma, jei nesutampa su tinkamais pareiškėjais ir (arba) partneriais)	1) gyventojai; 2)poilsiautojai 3) vietos ir užsienio turistai; 4) darbingi asmenys
Tinkamumo sąlygos pareiškėjams ir projektams	Tinkamumo sąlygos numatytos bendrose VP ir Programos administravimo taisyklėse
Projektų atrankos principai	1) modernių ir (arba) skaitmeninių technologijų panaudojimas 2) vykdomas tvarus, antrinį daiktų ir (arba) žaliavų panaudojimą skatinantis verslas; 3) VP veiklos apima viso ir (arba) dalies žiedinės ekonomikos ciklo įgyvendinimą 4) VP veiklos nukreiptos į tvaraus turizmo vystymą 5) VP veiklos apima viso ir (arba) dalies žiedinės ekonomikos ciklo įgyvendinimą maisto ir (arba) su maisto gamyba susijusiame ir (arba) tiekimu susijusiuose sektoriuose 6) VP numatytas AEI panaudojimas ir (ar) energijos efektyvumo didinimas
Planuojamų kvietimų teikti paraiškas skaičius	3
C dalis. Paramos dydžiai:	
Didžiausia paramos suma vietos projektui, Eur	70 000 Eur
Paramos lyginamoji dalis, proc.	Intensyvumas: 65 proc.
Planuojama paramos suma priemonei, Eur	560 000,00
Planuojama paremti projektų (rodiklis L700)	8

Paaiškinimas, kaip nustatyta rodiklio L700 reikšmė	Pagal priemonę planuojamų paremti projektų skaičius apskaičiuotas pagal maksimalią galimą paramos sumą vienam projektui.
D dalis. Priemonės indėlis į ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų įgyvendinimą:	
Subregioninės vietovės principas:	
Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai apimtų visas VVG teritorijos seniūnijas?	Ne
Pasirinkimo pagrindimas	Šia priemonę siekiame platesnio investicijų ir veiklų vykdymo, pasiskirstymo ir didesnio naudos gavėjų skaičiaus (pokyčio) (žr. 10.22 punktą)
Partnerystės principas:	
Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų vykdomi su partneriais?	Ne
Pasirinkimo pagrindimas	0
Inovacijų principas:	
Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų skirti inovacijoms vietos lygiu diegti?	Taip, pasirinktinai
Pasirinkimo pagrindimas	Aprašyta šio skyriaus A ir B dalyse
Planuojama paremti projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti (rodiklis L710)	0
Lyčių lygybė ir nediskriminavimas:	
Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti lyčių lygybei ir nediskriminavimui?	Taip
Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Įgyvendinant VPS sieksime horizontalaus principo - lyčių lygybės - įgyvendinimo. Sudarysime sąlygas visiems teikti vietos projektus neatsižvelgiant į projekto vykdytojų ir tikslinės grupės atstovų lytį.
Jaunimas:	
Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti jaunimui?	Ne

Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	0
E dalis. Priemonės rezultato rodikliai:	
SP rezultato rodiklių taikymas priemonei:	
R.3 R.37 R.39 R.41 R.42	Ne Taip Taip Taip Ne
VPS rodiklių taikymas priemonei:	
VILN-P.1 VILN-P.2 VILN-P.3 VILN-P.4 VILN-P.5 VILN-P.6 VILN-P.7 VILN-P.8 VILN-P.9 VILN-P.10	Ne Ne Ne Ne Ne Ne Ne Ne Ne Ne
F dalis. Pagal priemonę remiamų projektų pobūdis:	
Remiami pelno projektai	Taip
Remiami projektai, susiję su žinių perdavimu, įskaitant konsultacijas, mokymą ir keitimąsi žiniomis apie tvarią, ekonominę, socialinę, aplinką ir klimatą tausojančią veiklą (aktualu rodikliui L801)	Ne
Remiami projektai, susiję su gamintojų organizacijomis, vietinėmis rinkomis, trumpomis tiekimo grandinėmis ir kokybės schemomis, įskaitant paramą investicijoms, rinkodaros veiklą ir kt. (aktualu rodikliui L802)	Ne

Remiami projektai, susiję su atsinaujinančios energijos gamybos pajėgumais, įskaitant biologinę (aktualu rodikliui L803)	Taip
Remiami projektai, prisidedantys prie aplinkos tvarumo, klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos tikslų įgyvendinimo kaimo vietovėse (aktualu rodikliui L804)	Taip
Remiami projektai, kurie kuria darbo vietas (aktualu rodikliui L805)	Taip
Remiami kaimo verslų, įskaitant bioekonomiką, projektai (aktualu rodikliui L 806)	Taip
Remiami projektai, susiję su sumanių kaimų strategijomis (aktualu rodikliui L807)	Taip
Remiami projektai, gerinantys paslaugų prieinamumą ir infrastruktūrą (aktualu rodikliui L808)	Taip
Remiami socialinės įtraukties projektai (aktualu rodikliui L809)	Ne
	6 priemonė
Priemonės pavadinimas	Skatinti dalinimąsi patirtimi ir žiniomis
Priemonės rūšis	Teritorinis VVG bendradarbiavimas
VVG teritorijos poreikių, kuriuos tenkina priemonė, skaičius	3
BŽŪP tikslų, kuriuos įgyvendina priemonė, skaičius	3
Pagrindinis BŽŪP tikslas, kurį įgyvendina VPS priemonė	SO8. Skatinti užimtumą, augimą, lyčių lygybę, įskaitant moterų dalyvavimą ūkininkavimo veikloje, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą kaimo vietovėse, įskaitant žiedinę bioekonomiką ir tvarią miškininkystę
Ar priemonė prisideda prie 4 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip

Ar priemonė prisideda prie 5 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
Ar priemonė prisideda prie 6 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
Ar priemonė prisideda prie 9 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip
A dalis. Priemonės intervencijos logika:	
Priemonės tikslas, ryšys su pagrindiniu BŽŪP tikslu ir VVG teritorijos poreikiais (problemomis ir (arba) potencialu), ryšys su VPS tema (jei taikoma)	Priemonės tikslas - skatinti verslumą ir ekonomikos augimą, tuo pačiu skatinti atsakingą požiūrį į aplinkosaugą. Ši priemonė bus įgyvendinama kitų VPS priemonių pagrindu, tačiau įgyvendinant tik "minkštąsias veiklas" . Socialinė ir ekonominė plėtra būtų tikra, svarbu užtikrinti, kad visi gyventojai turėtų vienodas galimybes dalyvauti vystymosi procese, būtina remti ir skatinti veiksmus, kurie skirti įvairioms neformalioms iniciatyvoms remti, kurios skatina žmonių socialinę integraciją, susijusią ne tik su užimtumu, emocine ir fizine sveikata, sveika gyvensena, bet ir su klimato kaitos keliamais iššūkiais. Bendradarbiavimas su kitomis VVG gali suteikti vertingos patirties ir padėti išvengti klaidų
Pokytis, kurio siekiama VPS priemone	Pokytis: 1) Suaktyvėję kaimo bendruomenės, nevyriausybinės organizacijos, smulkus verslas ir (arba) ūkininkai; 2) Į VP veiklas įtrauktas jaunimas; 3) Padidėjęs gyventojų ekologinis, aplinkosauginis sąmoningumas; 4) paskatinta bendradarbiavimas ir partnerystė tarp sektorių
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo d įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	1) projekto veiklos prisideda prie gyventojų ekologinio, aplinkosauginio sąmoningumo ugdymo (stovyklos, neformalus ugdymas, gamtos ir miško terapija ir pan.) 2) veiklos, susijusios su informuotumu apie medžių gyvavimo ciklą ir jo svarbą; 3) į VP įgyvendinimą įtrauktos veiklos, susijusios su aplinkosauginiu švietimu ir jo svarba, tvarumu, ekologinių sprendimų įgyvendinimu, fizinio aktyvumo skatinimu
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo e įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	0
Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo f įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	0

Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo i įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Taikomi reikalavimai (bent 1 iš alternatyvų): 1) veiklos, susijusios su gyventojų neformalaus ugdymo veiklomis, kurios siekia tvaraus tobulėjimo ir sveikatingumo ugdymo; 2) veiklos, susijusios su informuotumu apie sveiką gyvenseną; maisto nešvaistymą; natūralaus maisto svarbą žmogaus organizmui; žmogaus fizinės sveikatos balanso palaikymą ir pan.
B dalis. Pareiškėjų ir projektų tinkamumo sąlygos, projektų atrankos principai:	
Pagal priemonę remiamos veiklos	Pagal priemonę gali būti pasirenkamos viena arba kelios remtinos veiklos, kurių išplėstinis sąrašas pateikiamas VPS 7 priede. Remtinos veiklos: 1) paslaugų įsigijimas; 2) intelektinės ir užimtumo veiklos
Tinkami pareiškėjai ir partneriai (jei taikomas reikalavimas projektus įgyvendinti su partneriais)	Tinkamas pareiškėjas: Vilniaus rajono VVG Tinkamas partenris: kito Lietuvos rajono vietos veiklos grupė (-ės)
Priemonės tikslinė grupė (pildoma, jei nesutampa su tinkamais pareiškėjais ir (arba) partneriais)	1) gyventojai 2) veikiančios įmonės, įstaigos ir organizacijos 3) socialiai pažeidžiami asmenys
Tinkamumo sąlygos pareiškėjams ir projektams	Tinkamumo sąlygos numatytos bendrose VP ir Programos administravimo taisyklėse
Projektų atrankos principai	0
Planuojamų kvietimų teikti paraiškas skaičius	1
C dalis. Paramos dydžiai:	
Didžiausia paramos suma vietos projektui, Eur	5 498 Eur
Paramos lyginamoji dalis, proc.	Intensyvumas: 95 proc.
Planuojama paramos suma priemonei, Eur	5 498,00
Planuojama paremti projektų (rodiklis L700)	1
Paaiškinimas, kaip nustatyta rodiklio L700 reikšmė	0
D dalis. Priemonės indėlis į ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų įgyvendinimą:	
Subregioninės vietovės principas:	
Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai apimtų visas VVG teritorijos seniūnijas?	Ne
Pasirinkimo pagrindimas	0

Partnerystės principas:	
Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų vykdomi su partneriais?	Ne
Pasirinkimo pagrindimas	0
Inovacijų principas:	
Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų skirti inovacijoms vietos lygiu diegti?	Ne
Pasirinkimo pagrindimas	Aprašyta šio skyriaus A ir B dalyse
Planuojama paremti projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti (rodiklis L710)	0
Lyčių lygybė ir nediskriminavimas:	
Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti lyčių lygybei ir nediskriminavimui?	Taip
Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Įgyvendinant VPS sieksime horizontalaus principo - lyčių lygybės - įgyvendinimo. Sudarysime sąlygas visiems teikti vietos projektus neatsižvelgiant į projekto vykdytojų ir tikslinės grupės atstovų lytį.
Jaunimas:	
Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti jaunimui?	Ne
Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	0
E dalis. Priemonės rezultato rodikliai:	
SP rezultato rodiklių taikymas priemonei:	
R.3 R.37 R.39 R.41 R.42	Ne Ne Ne Taip Taip
VPS rodiklių taikymas priemonei:	
VILN-P.1 VILN-P.2	Ne Ne

VILN-P.3	Ne
VILN-P.4	Ne
VILN-P.5	Ne
VILN-P.6	Ne
VILN-P.7	Ne
VILN-P.8	Ne
VILN-P.9	Ne
VILN-P.10	Ne
F dalis. Pagal priemonę remiamų projektų pobūdis:	
Remiami pelno projektai	Ne
Remiami projektai, susiję su žinių perdavimu, įskaitant konsultacijas, mokymą ir keitimąsi žiniomis apie tvarią, ekonominę, socialinę, aplinką ir klimatą tausojančią veiklą (aktualu rodikliui L801)	Taip
Remiami projektai, susiję su gamintojų organizacijomis, vietinėmis rinkomis, trumpomis tiekimo grandinėmis ir kokybės schemomis, įskaitant paramą investicijoms, rinkodaros veiklą ir kt. (aktualu rodikliui L802)	Ne
Remiami projektai, susiję su atsinaujinančios energijos gamybos pajėgumais, įskaitant biologinę (aktualu rodikliui L803)	Taip
Remiami projektai, prisidedantys prie aplinkos tvarumo, klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos tikslų įgyvendinimo kaimo vietovėse (aktualu rodikliui L804)	Taip
Remiami projektai, kurie kuria darbo vietas (aktualu rodikliui L805)	Ne
Remiami kaimo verslų, įskaitant bioekonomiką, projektai (aktualu rodikliui L 806)	Ne

Remiami projektai, susiję su sumanių kaimų strategijomis (aktualu rodikliui L807)	Ne
Remiami projektai, gerinantys paslaugų prieinamumą ir infrastruktūrą (aktualu rodikliui L808)	Ne
Remiami socialinės įtraukties projektai (aktualu rodikliui L809)	Taip

10.5. VPS sąsaja su VVG teritorijos strateginiais dokumentais ir Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS)

VPS sąsaja su VVG teritorijos strateginiais dokumentais ir Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS) aprašyta **5 priede**.

10.6. VPS priemonių rezultato rodikliai

VPS priemonių rezultato rodikliai, jų reikšmių pagrindimas ir planuojamų sukurti darbo vietų paskirstymas pagal amžių ir lytį pateikti **4 priede**.

11. Kvietimų teikti paraiškas skelbimo grafikas

VPS priemonės numeris	**VPS priemonė**	**2024 m.**				**2025 m.**			
		I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.	I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.
1 priemonė	Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas	0,00	0,00	299 000,00	0,00	0,00	299 000,00	0,00	0,00
2 priemonė	Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu	0,00	0,00	70 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3 priemonė	Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius	0,00	0,00	30 574,50	0,00	0,00	61 149,00	0,00	0,00
4 priemonė	Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas	0,00	0,00	180 000,00	0,00	0,00	180 000,00	0,00	0,00
5 priemonė	Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas	0,00	0,00	140 000,00	0,00	0,00	210 000,00	0,00	0,00
6 priemonė	Skatinti dalinimąsi patirtimi ir žiniomis	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Iš viso	**0,00**	**0,00**	**719 574,50**	**0,00**	**0,00**	**750 149,00**	**0,00**	**0,00**

Pastaba: Faktinis kvietimų skaičius konkrečiais metais gali nesutapti su lentelėje nurodytu. Konkrečių metų kvietimai suplanuojami rengiant metinį kvietimų grafiką, kuris skelbiamas VVG svetainėje.

VPS priemonės numeris	**VPS priemonė**	**2026 m.**				**2027 m.**			
		I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.	I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.
1 priemonė	Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas	0,00	99 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2 priemonė	Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu	0,00	70 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3 priemonė	Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius	0,00	30 574,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4 priemonė	Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas	0,00	90 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5 priemonė	Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas	0,00	210 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6 priemonė	Skatinti dalinimąsi patirtimi ir žiniomis	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Iš viso	**0,00**	**499 574,50**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

12. VPS finansinis planas

12.1. VPS išlaidos pagal išlaidų kategorijas ir priemonių rūšis

1	2	3	4	5	6
Išlaidų kategorija	Priemonės kodas (bendras)	Priemonės rūšis	VPS priemonių skaičius	Planuojama paramos suma, Eur	Išlaidų dalis, nuo atitinkamos kategorijos išlaidų, proc.
Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-01	Ne žemės ūkio verslo pradžia	0	0,00	0,0
Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-02	Ne žemės ūkio verslo plėtra	0	0,00	0,0
Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-03	Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra	1	560 000,00	28,4

Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-04	Ūkio subjektų (fizinių ir (arba) juridinių asmenų) bendradarbiavimas	0	0,00	0,0
Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-05	Žemės ūkio verslas	0	0,00	0,0
Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-06	Socialinis verslas	1	140 000,00	7,1
Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-07	Bendruomeninis verslas	1	450 000,00	22,9
Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-08	Viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas (ne pelno)	1	697 000,00	35,4
Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-09	Veiklos projektai	1	122 298,00	6,2
Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-10	Mokymų projektai	0	0,00	0,0
VPS administravimo išlaidos	LEADER-20VVG-11	Teritorinis VVG bendradarbiavimas	1	5 498,00	1,1
VPS administravimo išlaidos	LEADER-20VVG-12	Tarptautinis VVG bendradarbiavimas	0	0,00	0,0
VPS administravimo išlaidos	-	VVG veiklos išlaidos	0	486 826,00	98,9
VPS administravimo išlaidos	-	VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo išlaidos	0		0,0
Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos, iš viso				1 969 298,00	80,0
VPS administravimo išlaidos, iš viso				492 324,00	20,0
Iš viso				**2 461 622,00**	**100**

12.2. Metinis VPS išlaidų planas

1	2	3	4	5	6	7	8
Išlaidų kategorija	Planuojama išlaidų suma, iš viso, Eur	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.
Planuojama metinė išlaidų suma, Eur							
Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	1 969 298,00	719 574,50	750 149,00	499 574,50	0,00	0,00	0,00
VPS administravimo išlaidos (be VVG bendradarbiavimo projektų išlaidų)	486 826,00	177 884,49	185 442,75	123 498,76	0,00	0,00	0,00
VVG bendradarbiavimo projektų išlaidos	5 498,00	0,00	5 498,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Iš viso	**2 461 622,00**	**897 458,99**	**941 089,75**	**623 073,26**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Planuojama metinė išlaidų dalis, proc.							

Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	100,00	36,54	38,09	25,37	0,00	0,00	0,00
VPS administravimo išlaidos (be VVG bendradarbiavimo projektų išlaidų)	100,00	36,54	38,09	25,37			
VVG bendradarbiavimo projektų išlaidos	100,00		100,00				
Iš viso	**100,00**	**36,46**	**38,23**	**25,31**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

13. ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų ir prioritetų įgyvendinimas

1	2
VPS priemonių skaičius, iš viso	**6**
Subregioninės vietovės principas:	
VPS priemonių, pagal kurias siekiama, kad finansuojami projektai apimtų visas VVG teritorijos seniūnijas, skaičius	0
Partnerystės principas:	
VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai turi būti PRIVALOMAI vykdomi su partneriais, skaičius	0
VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai gali būti PASIRINKTINAI vykdomi su partneriais, skaičius	3
Inovacijų principas:	
VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai turi būti PRIVALOMAI skirti inovacijoms vietos lygiu diegti, skaičius	0
VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai gali būti PASIRINKTINAI skirti inovacijoms vietos lygiu diegti, skaičius	5
Planuojama paremti projektų, iš viso (rodiklis L700)	32
Planuojama paremti projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti (rodiklis L710)	0
Projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti, dalis, proc.	0
Lyčių lygybė ir nediskriminavimas:	
VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai, skirti moterų ir vyrų lygių galimybių skatinimui ir nediskriminavimui, skaičius	6
Jaunimas:	
VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai, skirti jaunimui, skaičius	2

13.1. Subregioninės vietovės principas

Principo laikymasis rengiant VPS:

Vietos plėtros strategijos rengimo procese buvo laikomasi teritorinio principo, užtikrinančio programos įgyvendinimą visoje Vilniaus rajono VVG teritorijoje ir vietos išteklių racionalų naudojimą. Vietovė, su ištekliais ir gyventojų poreikiais, yra pamatinis LEADER programos elementas. Vilniaus rajono VVG inicijavo diskusijas su vietos verslininkais, ūkininkais, kultūros, švietimo ir kitų sričių specialistais, tarėsi su bendruomeninių ir kitų nevyriausybinių organizacijų atstovais.

Siekiant ištirti Vilniaus rajono VVG vietovių gyventojų poreikius ir identifikuoti ilgalaikes vietos plėtros problemas ir išteklius jas spręsti, jų gebėjimus įgyvendinti veiksmus, susijusius su Vilniaus rajono VVG plėtra, remiantis teritoriniu principu organizavome susitikimus su visų kaimo bendruomenių, mokyklų, kultūros centrų, seniūnijų, jaunimo ir kitų organizacijų atstovais, vietos verslo atstovais. Informacinių susitikimų metu buvo atliekama smulkesnių teritorinių vienetų poreikių analizė, taip pat aptariamos projektų idėjos, galinčios integruoti smulkiųjų teritorinių vienetų projektus į bendrąjį Vilniaus rajono kaimo vietovių plėtros vaizdinį.

Atsižvelgiant į šį principą, taip pat buvo organizuoti informaciniai diskusiniai renginiai su anksčiau minėtomis tikslinėmis grupėmis, kurių metu buvo aptartos galimos projektų idėjos ir jų nauda rajono plėtrai, vietos bendruomenių susitelkimui bendriems tikslams.

Taigi, teritorinis principas reiškia VPS įgyvendinimą visoje VVG teritorijoje, vietos gyventojų poreikių, išteklių identifikavimą ir puoselėjimą. Specifinių teritorijos poreikių tenkinimas ir teritorijos ypatumų išnaudojimas – pagrindinis teritorinio principo laikymosi požymis ir pridėtinė vertė.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

Siekiant užtikrinti darnią Vilniaus rajono VVG teritorijos plėtrą bendrais veiksmais vykdomos veiklos savivaldybės gyventojų gyvenimo kokybei gerinti, planuojama bendromis pastangomis siekti strateginių tikslų įgyvendinimo. Vietos gyventojų, nevyriausybinių organizacijų, verslo ir valdžios atstovų bendradarbiavimas ir veikimas kartu užtikrina tolygią, integruotą Vilniaus rajono VVG teritorijos plėtrą. Siekiant tinkamai panaudoti vietos išteklius bei užtikrinti vietos interesų grupių bendradarbiavimą buvo pasirinktos kelios sritys: numatyta skatinti verslumą ir darbo vietų kūrimą, tokiu būdu mažinant kaimo gyventojų, ypač jaunų žmonių, išvykimą, gerinti aplinką ir gyvenimo kokybę kaime, skatinti aktyvumą. Numatytos plėtros sritys pareikalaus įvairių interesų grupių bendradarbiavimo, gebėjimo veikti kartu, o tai didins VVG teritorijos gyvybingumą, stiprins vietos gyventojų atsakomybę už ilgalaikę ir nenutrūkstamą teritorijos plėtrą, bendromis žiniomis ir bendru sutarimu bus sukuriamas pagrindas, leidžiantis tos vietovės gyventojams atrasti aplinkos privalumus bei aktyviai plėtoti išteklius. Vietos išteklių tinkamas panaudojimas, apspręstas vietos interesų grupių glaudaus bendradarbiavimo, taps vietovės ekonominio stabilumo ir tolimesnio klestėjimo pagrindu, sukurs didesnę pridėtinę vertę. Visose Vilniaus rajono VVG teritorijos seniūnijose yra įgyvendinti vietos projektai.

13.2. „Iš apačios į viršų“ principas

Principo laikymasis rengiant VPS:

Taikant „iš apačios į viršų“ principą Vilniaus rajono VVG teritorijoje rengiant VPS suteikta galimybė įvairioms vietos organizacijoms ir gyventojams dalyvauti formuojant ir įgyvendinant vietos politiką, inicijuoti permainas VVG teritorijoje ir aktyviai jas įgyvendinti, siekta įtraukti į problemų nustatymo ir sprendimo procesus visus bendruomenės narius, galinčius pasiūlyti įvairių teritorijoje esančių problemų sprendimo būdų. Nevyriausybinės organizacijos, kiti pilietinės visuomenės, verslo ir vietos valdžios atstovai buvo įtraukti į visus vietos plėtros strategijos rengimo etapus:

- tiriant VVG teritorijos socialinę, ekonominę ir aplinkos situacijas ir SSGG. Vietos bendruomenė buvo įtraukta: organizuojant susitikimus (juose vyko įvairiems sektoriams atstovaujančių gyventojų diskusijos apie vietovės dabartinę situaciją, vietovės stiprybes ir silpnybes, pageidaujamus pokyčius iki 2028 m.);
- nustatant VVG teritorijos gyventojų poreikius. Vietos gyventojai buvo kviečiami į viešus susitikimus, kurių metu buvo galimybės išreikšti savo nuomonę dėl Vilniaus rajono VVG gyventojų poreikių. Vietos gyventojai buvo raginami diskutuoti tarpusavyje dėl naujo VPS laikotarpio galimybių, susitarti tarpusavyje dėl pageidaujamų pokyčių ir krypčių naujuoju programos laikotarpiu ir išsakyti savo nuomonę.
- nustatant VPS priemones; planuojant VPS įgyvendinimą; planuojant VPS įgyvendinimo finansinius išteklius. Susitikimų metu vykusios diskusijos su vietos gyventojais apie naujo laikotarpio planus ir galimybes leido susidaryti vaizdą, kokių pokyčių nauju laikotarpiu tikimasi ir kokiais būdais vietos bendruomenė yra pasirengusi įsitraukti į pokyčių kūrimą. Išgryninant priemones, rengiant finansinį planą bei VPS įgyvendinimo etapus buvo atsižvelgta į vietos bendruomenės prioritetus ir lūkesčius.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

Iš apačios į viršų“ principo taip pat bus laikomasi ir įgyvendinant vietos plėtros strategiją. Strategijos įgyvendinimo metu bus bendradarbiaujama su skirtingais sektoriais ir visuomeninėmis organizacijomis, bendruomenėmis.

Rengiant kvietimus teikti vietos projektams dokumentaciją apie tai iš anksto bus skelbiama interneto svetainėje https://www.vrvvg.lt/, Vilniaus rajono VVG nariai skleis informaciją asmeniškai.

Projekto dokumentai bus paskelbti jau minėtoje interneto svetainėje, vietos gyventojai bus kviečiami per nustatytą laiką pateikti pastabas ir pasiūlymus.

Kvietimai teikti vietos projektų paraiškas bus skelbiami ne tik Vilniaus rajono VVG interneto svetainėje, bet ir asmeniškai kreipiantis į bendruomenės lyderius, jog šie informaciją apie galimybes pasinaudoti VPS parama paskleistų savo rate.

Vietos gyventojai galės siūlyti vietos projektų atrankos kriterijus, kuriuos apsvarstys Vilniaus rajono VVG valdyba. Atliekant surinktų vietos projektų vertinimą, informacija apie atskirų vertinimo etapų rezultatus bus skelbiama interneto svetainėje https://www.vrvvg.lt/.

VPS įgyvendinimo rezultatai reguliariai bus pristatomi jau minėtoje Vilniaus rajono VVG interneto svetainėje ir susitikimų su vietos bendruomene metu. Vietos lyderių bus prašoma pagalbos organizuojant susitikimus. Taip pat bus vykdomos gyventojų apklausos, jų metu bus prašoma išsakyti, kiek naudingi Vilniaus rajono VVG teritorijai yra įgyvendinti projektai, ar jų poveikis toks, kokio buvo tikimasi ir pan. Tai padės Vilniaus rajono VVG valdybai įvertinti, ar VPS projektų įgyvendinimas vyksta pagal planą, o gal yra reikalingi pakeitimai.

Vilniaus rajono VVG teritorijos aktyvinimo veiklos bus organizuojamos nuolat tikslinantis, kokios paramos labiausiai reikia potencialiems vietos projektų pareiškėjams. Vietos gyventojai, įstaigos ir organizacijos bus kviečiami išreikšti nuomonę dėl pageidaujamų paramos formų. Vilniaus rajono VVG ketina kviesti daugiau projektinės patirties turinčius gyventojus ir organizacijas prisidėti perteikiant savo patirtį mažiau patyrusiems.

13.3. Partnerystės principas

Principo laikymasis rengiant VPS:

Vilniaus rajono VVG rengdama vietos plėtros strategiją bei priimdama sprendimus dėl jos priemonių ir finansinio plano didelį dėmesį skyrė partnerystės principo laikymuisi. Vilniaus rajono VVG yra atvira naujiems nariams, užtikrina jiems lygias galimybes naujų narių priėmimo tvarkoje. Vilniaus rajono veikia partnerystės, grindžiamos trijų sektorių – pilietinės visuomenės, verslo ir vietos valdžios, principu.

Pagrindinė priemonė stiprinti partnerystės ryšius visuomenės, verslo ir vietos valdžios VPS rengimo metu – tiesioginis bendradarbiavimas, kviečiant skirtingų sektorių atstovus į susitikimus ir aktyvios diskusijos susitikimuose, ieškant bendrų ir visiems tinkamų sprendimų. Didelė, bet glaudi Vilniaus rajono VVG teritorija suteikia galimybę sukurti ilgalaikius ryšius tiek su vietos valdžios atstovais, tiek su bendruomeninių organizacijų ir kitų NVO atstovais, tiek su verslo atstovais.

Buvo organizuojami susitikimai su Vilniaus rajono VVG valdyba, pristatomi gyventojų poreikiai, esama rajono situacija, suformuojami galimos priemonės, paskirstomas vietos plėtros strategijos biudžetas.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

Vilniaus rajono VVG įgyvendindama VPS ketina vadovautis principais, kurie turėtų padėti išlaikyti stiprią partnerystę: 1) **realistiškumas** (principas reiškia sutarimą dėl bendrų veiklos tikslų ir jų įvykdymo terminų, atsižvelgiant į vietovės situaciją); 2) **pragmatiškumas** (tai reiškia nuolat siekti Vilniaus rajono VVG teritorijos vizijos ir vykdyti VVG misiją); 3) **aktualumas** (projektas turi atitikti VVG teritorijos problemas, lūkesčius ir norus). Reguliariai bus organizuojami Vilniaus rajono VVG valdybos posėdžiai, kuriuose bus aptariama VPS įgyvendinimo eiga, o iškilus problemoms, kartu bus ieškoma sprendimo būdų. Ketinama imtis priemonių, kurios padėtų Vilniaus rajono VVG nariams kūrybiškai tobulėti (pvz., patirties dalinimosi sesijos su Lietuvos ir užsienio vietos veiklos grupėmis, kūrybinės sesijos VVG nariams aktualiomis temomis ir pan.). Vilniaus rajono VVG interneto svetainėje bus skelbiama informacija apie galimybę tapti VVG nariu.

13.4. Bendradarbiavimo principas

Principo laikymasis rengiant VPS:

VPS rengimo metu bendradarbiavimo principo buvo laikomasi:

- Dalyvaujant VVG tinkle, LEADER renginiuose, kurie susiję su VPS rengimu ir pasirengimu ją įgyvendinti.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

VPS įgyvendinimo metu bendradarbiavimo principo bus laikomasi:

- Dalyvaujant VVG tinkle, nacionaliniuose ir Europos tinkluose, LEADER renginiuose, kurie susiję su VPS rengimu ir pasirengimu ją įgyvendinti.
- Bendradarbiaujant su kitomis Lietuvos VVG. Vilniaus rajono VVG dalyvaus regiono VVG susitikimuose pasitarti dėl neaiškumų, kilusių įgyvendinant VPS.
- Įgyvendinant strategiją Vilniaus rajono VVG ketina inicijuoti vietos lygmens bendradarbiavimą.
- Bendradarbiaujant su kitomis užsienio VVG. Palaikysime santykius su esamais partneriais ir ieškosime naujų partnerių bei kitų galimybių įgyvendinti tarptautinių projektų idėjas.

13.5. Inovacijų principas

Principo laikymasis rengiant VPS:

Vilniaus rajono VVG atstovai susitikimuose su vietos gyventojais viešai deklaravo būtinybę diegti kuo daugiau inovatyvių sprendimų.

Ieškant VPS pagrindinių sprendimų buvo akcentuojami visos teritorijos plėtros poreikiai, kuriuos galima spręsti socialinės partnerystės pagrindu. Todėl naujuoju laikotarpiu galimybės spręsti vietos plėtros klausimus yra siejamos ne tiek su atskirų naujų socialinių, ekonominių, aplinkosauginių ar technologinių sprendinių parengimu, kiek su naujomis strateginėmis VPS kryptimis ir valdymo inovacijomis.

VPS rengimo metu buvo aprobuotos naujos VPS strateginės kryptys: vietos bendruomenės įgalinimas veikti tinkluose; bendruomenės įgalinimas kurti ir stiprinti socialinės ekonomikos sektorių, įveiklinant viešuosius pastatus ir vykdant visuomenei naudingą veiklą; novatoriškų verslo projektų įgyvendinimas efektyviai panaudojant vietos išteklius ir didinant jų pridėtinę vertę; jaunimo vaidmens didinimas taikant naujas užimtumo formas.

Renginių dėl VPS rengimo dalyviai buvo supažindinti su Lietuvai vis dar nauja socialinio verslo praktika (užsienio gerosios patirties pavyzdžiais), išmaniaisiais kaimais, buvo diskutuota apie VVG teritorijos savanorystės potencialą ir jo panaudojimo galimybes inicijuojant ir įgyvendinant VVG teritorijos mastu novatoriškas iniciatyvas.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

Inovacijų diegimo sprendimai yra numatyti daugumoje VPS priemonių:

Vietos projektų pareiškėjai bus konsultuojami vietos projektų paraiškų rengimo metu, prireikus bus organizuojama metodinė pagalba inovacijų diegimo klausimais; vietos projektų įgyvendinimo taisyklėse bus detalizuoti reikalavimai vietos projektams, užtikrinantys novatorišką vietos projektų pobūdį. Vietos projektų atrankos metu taikoma balų sistema leis atrinkti pačius geriausius novatoriškus vietos projektus, kuriems bus skirtas finansavimas iš VPS.

VPS įgyvendinimo viešinimo kampanijos metu novatoriški projektai bus pristatomi kaip pavyzdiniai, prieš kiekvieną kvietimą teikti vietos projektų paraiškas bus papildomai informuojama, kokie yra reikalavimai vietos projektų novatoriškumui.

Vietos projektų pareiškėjai bus konsultuojami vietos projektų paraiškų rengimo metu, prireikus bus organizuojama metodinė pagalba inovacijų diegimo klausimais; vietos projektų įgyvendinimo taisyklėse bus detalizuoti reikalavimai vietos projektams, užtikrinantys novatorišką vietos projektų

pobūdį. Vietos projektų atrankos metu taikoma balų sistema leis atrinkti pačius geriausius novatoriškus vietos projektus, kuriems bus skirtas finansavimas iš VPS.

VPS įgyvendinimo viešinimo kampanijos metu novatoriški projektai bus pristatomi kaip pavyzdiniai, prieš kiekvieną kvietimą teikti vietos projektų paraiškas bus papildomai informuojama, kokie yra reikalavimai vietos projektų novatoriškumui.

13.6. Jaunimas

Principo laikymasis rengiant VPS:

Vilniaus rajono VVG veiksmai, susiję su principo laikymusi rengiant VPS:

Jauni asmenys buvo pasitelkti atliekant VVG teritorijos socialinės, ekonominės ir aplinkos situacijos analizę bei SSGG:

- jauni asmenys kartu su visais bendruomenės nariais buvo kviečiami dalyvauti susitikimuose, kurių metu buvo analizuojama dabartinė VVG teritorijos situacija. Buvo surengti susitikimai su jaunimo atstovais, kurių metu surinkta informacija apie jaunų asmenų situaciją, gyvenamosios vietovės privalumus (stiprybes) ir trūkumus (silpnybes).
- jau minėtuose susitikimuose su vietos bendruomenės nariais dalyvavo ir jauni asmenys, kurie išsakė savo nuomonę apie jaunimo poreikius. Susitikimai buvo skirti aptarti prioritetinius jaunimo poreikius naujuoju programavimo laikotarpiu. Susitikimų metu buvo užfiksuoti svarbiausi jaunimo žmonių poreikiai – tai jaunimo užimtumo galimybių didinimas (tiek organizuojant veiklas, skirtas jaunimui, tiek gerinant viešąją infrastruktūrą),jaunimo veiklos koordinavimas, jaunimo galimybių įsijungti į ekonominę veiklą (ypač turistų aptarnavimą) sudarymas.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

Jauni asmenys bus įtraukti į atskirus VPS administravimo ir įgyvendinimo procesus:

- organizuojant Vilniaus rajono VVG valdymo organo darbą, visu VPS įgyvendinimo laikotarpiu bus laikomasi principo, jog ne mažiau kaip du asmenys VVG valdyboje būtų iki 29 m. amžiaus.
- kviečiant teikti vietos projektų paraiškas, papildomai bus teikiama informacija, kokios yra galimybės vietos jaunimui, įgyvendinant VPS lėšomis finansuojamus projektus ir atkreipiamas dėmesys, jog projektams, kurių naudos gavėjai arba projektų dalyviai yra 14-29 m. ar 30-40 m. asmenys, bus papildomai skiriami naudos ir kokybės balai;
- bus atrenkami tik patys geriausi vietos projektai, atitinkantys 14-29 m. ir 30-40 m. asmenų poreikius. Vietos projektų paraiškose esant nepakankamai informacijos apie projekto naudą jauniems asmenims, vietos projektų pareiškėjų bus prašoma pateikti papildomą informaciją, kaip vietos projektas pakeis jaunų asmenų situaciją ilgalaikės perspektyvos požiūriu. Bus atsisakoma remti vienkartines akcijas, skirtas 14-29 m. ar 30-40 m. asmenims . Projekto pareiškėjų bus prašoma pagrįsti, jog projektas, kurio tikslinė grupė yra jauni asmenys, priklausantys 14-29 m. ar 30-40 m. amžiaus grupei(arba kurį įgyvendinant šie asmenys dalyvauja), teikia ilgalaikę naudą;
- pristatant VPS įgyvendinimo rezultatus bus atrenkami pavyzdiniai, 14-29 m. ar 30-40 m. amžiaus asmenims skirti projektai, kurie bus viešinami kaip gerosios praktikos pavyzdžiai. Vietos projektų pareiškėjai bus raginami atsižvelgti į jaunų asmenų poreikius ir į projekto rengimą įtraukti asmenis, priklausančius 14-29 m. ar 30-40 m. amžiaus grupei;
- vykdant VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo veiklas potencialūs vietos projektų pareiškėjai bus konsultuojami individualiai apie galimybes parengti jaunų asmenų (priklausančių 14-29 m. ar 30-40 m. amžiaus grupei) poreikius atitinkančius projektus. Prireikus bus organizuojamos specialistų konsultacijos. Vietos bendruomenė bus raginama kartu, sutelktai gerinti jaunų asmenų gyvenimo kokybę, suplanuojant tokias projektų veiklas, kurios būtų priimtinos įvairių amžiaus grupių gyventojams, tačiau būtinai ir jauniems asmenims.

13.7. Lyčių lygybė ir nediskriminavimas

Principo laikymasis rengiant VPS:

Į VPS rengimo procesą buvo raginami įsitraukti visi vietos gyventojai, neišskiriant gyventojų pagal lytį, amžių, įsitikinimus ir pan. Diskusijos bei susitikimais su vietos gyventojais aprėpė vyrus ir moteris, jaunimą ir vyresnio amžiaus gyventojus, taip pat skirtingų profesijų, skirtingo socialinio statuso ir skirtingo dydžio pajamas uždirbančius gyventojus

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

- administracijos darbuotojai bus atrenkami tik pagal jiems taikomus kvalifikacijos reikalavimus. Kliūtimi dirbti VVG administracijoje negalės būti tokie kriterijai kaip tautinė kilmė, religija ar įsitikinimai, negalia, šeimyninė padėtis, lytinė orientacija;
- organizuojant VVG valdybos darbą visu VPS įgyvendinimo laikotarpiu bus išlaikomas kriterijus, jog VVG valdyboje būtų įvairaus amžiaus atstovų. Bus laikomasi principo, jog būti išrinktam VVG valdybos nariu kliūtimi negali būti tautinė kilmė, religija ar įsitikinimai, negalia, šeimyninė padėtis, lytinė orientacija, taip išlaikoma lyčių pusiausvyra;
- kviečiant teikti vietos projektų paraiškas bus taikoma tinkamumo sąlyga pagrįsti, kad vietos projektas prisideda prie moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo principo įgyvendinimo ir/arba neturės neigiamos įtakos šio principo įgyvendinimui;
- bus tvirtinami tik projektai, atitinkantys reikalavimą nepažeisti moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo principo;
- pristatant VPS įgyvendinimo rezultatus bus pateikiami gerosios praktikos pavyzdžiai (jau įgyvendinti projektai), kuriais buvo prisidedama prie moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo principo įgyvendinimo. Potencialiems vietos projektų pareiškėjams bus nuolat primenama apie būtinybę imtis veiksmų, kad būtų prisidedama prie minėto principo įtvirtinimo Vilniaus rajono VVG teritorijoje;
- vykdant Vilniaus rajono VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo veiklas potencialūs vietos projektų pareiškėjai bus individuliai konsultuojami moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo principo įgyvendinimo klausimais, esant poreikiui potencialiems pareiškėjams bus teikiama kita metodinė pagalba.

14. VPS viešinimo ir VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo veiksmai

14.1. Informacija apie VPS viešinimą ir derinimą su visuomene VPS rengimo metu

VPS rengimo metu gautos pastabų ir veiksmų, kurių buvo imtasi reaguojant į pastabas, suvestinė pateikta **6 priede.**

14.2. VPS viešinimo ir VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo strategija VPS įgyvendinimo metu

Rengiant VPS siekiama pristatyti ir stiprinti „Iš apačios į viršų“ principo įgyvendinimą. Puoselėjant ir populiarinant kuriamus produktus ir paslaugas, siekiama atkreipti dėmesį į rajono vertybių išsaugojimą bei tokiu būdu mažinti socialinę atskirtį rajone. Parengta viešinimo strategija (pateikiama žemiau) skirta viešinti VPS, pasiekti kuo daugiau tikslinės grupės atstovų bei efektyviai informuoti visuomenę kiekviename strategijos įgyvendinimo etape.

VPS viešinimo strategija siekiama didinti Vilniaus rajono VVG bei vietos plėtros strategijos žinomumą, prieinamumą visiems gyventojams. Įgyvendinat viešinimo strategiją vadovausimės šiais žingsniais nustatant:

Viešinimo tikslai:

- ✓ Skatinti rajono gyventojus ir organizacijas kurti ir plėsti verslo iniciatyvas;
- ✓ Didinti užimtumą ir socialinę įtrauktį;
- ✓ Modernizuoti kaimo vietoves;

- ✓ Skatinti tvarią ūkinę veiklą.

Atsižvelgiant į pateiktus viešinimo tikslus, bus kuriama darni vidinė bei išorinė komunikacija.

Viešinimo uždaviniai:

- ✓ Informuoti potencialius pareiškėjus bei naudos gavėjus apie galimybes dalyvauti įgyvendinant VPS;
- ✓ Teikti praktinius patarimus;
- ✓ Vykdyti abipusę komunikaciją su tikslinėmis grupėmis, sukuriant ilgalaikį žinomumo efektą.

Tikslinė grupė:

- ✓ VVG teritorijos gyventojai;
- ✓ VVG teritorijoje veikiančios įmonės, įstaigos ir organizacijos;
- ✓ VVG teritorijos socialiai pažeidžiami asmenys ir (arba) jų grupės;
- ✓ VVG teritorijos poilsiautojai;
- ✓ Vietos ir užsienio turistai;
- ✓ VVG teritorijos darbingi asmenys.

Viešinimo strategijos veiksmų planas:

1) **Viešieji ryšiai.** Nuolat įgyvendinamas komunikacijos užtikrinimas tarp sektoriaus organizacijų ir potencialių pareiškėjų bei naudos gavėjų gyvuose susitikimuose ir ryšio priemonėmis.
2) **Žiniasklaidos programa**. Reguliariai įgyvendinamos programos kurių pagrindinis dėmesys skiriamas tikslinės auditorijos didinimui, informacijos parengimas ir perdavimas žiniasklaidos priemonėms (Vilniaus rajono VVG internetinėje svetainėje, savivaldybės ir jos biudžetinių įstaigų internetinės svetainės, vietinė spauda).
3) **Tiesioginės rinkodaros programa**. Reguliarus informacijos ir kitos medžiagos parengimas, ir išplatinimas tikslinei auditorijai.

Viešinimo kanalai:

- ✓ Visa su VPS rengimu ir įgyvendinimu susijusi informacija bus pateikta svetainėse: www.vrvvg.lt, www.vrsa.lt;
- ✓ Socialiniai tinklai - Facebook;
- ✓ Žiniasklaidos priemonės – savivaldybės ir jos biudžetinių įstaigų interneto svetainėse, vietinėje spaudoje;
- ✓ Susitikimai su tikslinėmis grupėmis (gyvi ir ryšio priemonėmis);
- ✓ Viešinimo plakatas.

Viešinimo strategija bus naudojama rengiant kvietimus teikti vietos projektų paraiškas, vykdant vietos projektų atranką ir viešinant įgyvendinimo rezultatus.

Potencialiems pareiškėjams bei projektų vykdytojams bus nuolat vykdomos sekančios veiklos:

- Nuolatinis VVG teritorijos gyventojų, organizacijų, verslo subjektų informavimas apie parengtą VPS, jos tikslus bei priemones;
- Nuolatinis VVG teritorijos gyventojų, organizacijų, verslo subjektų konsultavimas projektinių idėjų atitikimo VPS priemonėms klausimais;
- Reguliarūs potencialių vietos projektų vykdytojų mokymai paraiškų pildymo, mokėjimo prašymų ir ataskaitų pildymo ir su jais susijusių papildomų dokumentų rengimo klausimais;
- Reguliariai vykdomos viešųjų ryšių kampanijos, bendravimas su vietos žiniasklaida;
- Organizuojami reguliarūs susitikimai su potencialiais projektų vykdytojais ir VPS įgyvendinimo pristatymai, kurie užtikrins, kad įgyvendinant VPS būtų laikomasi visų LEADER metodo bei horizontaliųjų principų.

Šios VPS įgyvendinimo bei pareiškėjų ir projektų vykdytojų informavimo priemonės pasirinktos atsižvelgiant į 2014-2020 metų vietos plėtros strategiją, kadangi įgyvendinat strategiją šių priemonių įgyvendinimas efektyviausias. Naujuoju laikotarpiu, atsižvelgiant į šiuolaikinę visuomenę bei inovatyvių technologijų panaudojimą, daugiau veiklų bus vykdoma nuotoliniu būdu, konsultuojant, organizuojant susitikimus elektroninėmis ryšio priemonėmis.

15. VPS įgyvendinimo vidaus valdymo, stebėsenos ir vertinimo sistema

15.1. VPS įgyvendinimo vidaus valdymo, stebėsenos ir vertinimo sistemos apibūdinimas

Vilniaus rajono VVG sukurta horizontalios ir vertikalios partnerystės principu, vienija pilietinės visuomenės atstovus. VVG valdymo sistema ir organizacinė struktūra vykdoma pagal Vilniaus rajono VVG numatytus įstatus, Vilniaus rajono VVG administracijos vidaus darbo tvarką, Vilniaus rajono VVG valdybos darbo reglamentą. VVG narių skaičius yra kintantis, nes ji yra atvira naujiems nariams – tiek juridiniams, tiek fiziniams, veikiantiems ar gyvenantiems VVG teritorijoje, kas numatyta narystės Vilniaus rajono VVG tvarkos apraše. VVG užtikrina lanksčią, atvirą ir nediskriminuojančią (lyties, tautinės kilmės, amžiaus, religijos ar įsitikinimų, negalios, šeimyninės padėties, lytinės orientacijos pagrindu) priėmimo tvarką.

VVG valdymą ir stebėseną reglamentuoja įstatai. Juose apibrėžta kiekvieno valdymo organo funkcijos ir veiklos ribos. Valdyme išskiriamos trys pakopos:

- vietos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas;
- vietos veiklos grupės valdyba;
- vietos veiklos grupės pirmininkas.

Už nediskriminuojančių ir skaidrių VPS vykdymo ir stebėsenos procedūrų įgyvendinimą atsakinga Vilniaus rajono VVG. Įgyvendinant VPS bus laikomasi horizontaliųjų principų.

Horizontalieji principai reiškia vertybių ir praktikos rinkinį, kuriame pirmenybė teikiama teisingumui, įtraukčiai ir demokratiniam sprendimų priėmimui. Jie bus naudojami kuriant ir įgyvendinant projektus bei pačia VPS. Vertinant projektus ir atrenkant projektų vykdytojus vadovausimės šiais principais:

- **lygybė:** į VPS valdymo ir stebėsenos procedūras įtrauksime visų lyčių atstovus ir sieksime pašalinti disbalansą bei diskriminaciją. Taip pat sudarysime sąlygas visiems teikti vietos projektus neatsižvelgiant į projekto vykdytojų ir tikslinės grupės atstovų lytį.
- **įtraukimas:** visiems asmenims sieksime suteikti vienodas galimybes dalyvauti tiek VPS įgyvendinime, tiek stebėsenoje turėti lygias teises ir galimybes užimti darbo vietas, gauti švietimą, naudotis VVG paslaugomis ir kt. Be to, vadovaujantis šiuo principu sieksime skatinti socialinę integraciją ir užkirsti kelią socialinei atskirčiai.
- **dalyvavimas sprendimų priėmime:** teiksime pirmenybę dalyvaujamiesiems sprendimų priėmimo procesams, kai visi turi vienodą žodį priimant sprendimus. Šis principas yra svarbus visuomenės teisingumo ir socialinio teisėtumo aspektas, priimant sprendimus dėl projektų vykdytojų.
- **skaidrumas:** sieksime užtikrinti viešumo, atvirumo ir skaidrumo principą, informuodami visuomenę apie savo veiklą, priimtus sprendimus ir kitus svarbius dalykus.
- **atskaitomybė:** teiksime pirmenybę atskaitomybei už sprendimų priėmimo procesus ir rezultatus ir sieksime užtikrinti, kad sprendimus priimantys asmenys būtų atsakingi už savo veiksmus.
- **savitarpio pagalba:** skatinsime savitarpio pagalbą ir bendradarbiavimo veiksmus, pabrėždami bendruomenės paramos ir solidarumo svarbą. Šis principas yra svarbus, kadangi jis padeda užtikrinti socialinį teisingumą ir lygybę, atsakomybę bei solidarumą veikloje. Taip pat jis labai svarbus siekiant užtikrinti socialinę gerovę ir teisingumą projektų vykdytojams, nes tik įgyvendinant savitarpio pagalbos principą galima pasiekti harmoningą ir solidaria VVG veiklą.

Horizontalieji principai teikia pirmenybę teisingumui, įtraukčiai, demokratiniam sprendimų priėmimui ir kolektyviniams veiksmams, kurie gali duoti teisingesnių ir tvaresnių rezultatų socialiniame, politiniame ir vystymosi VVG veiklos kontekste.

15.2. VPS įgyvendinimo vidaus valdymo, stebėsenos ir vertinimo funkcijos pagal subjektus

15.2.1.	VVG nariai	**VVG nariai** susipažįsta su VVG pirmininko ataskaitą apie VPS vykdymą; teikia rekomendacijas/siūlymus VVG valdybai dėl VPS vykdymo.
15.2.2.	VVG kolegialaus valdymo organo nariai	**VVG valdyba** svarsto ir tvirtina VPS vykdymo, priežiūros ir stebėsenos tvarkas ir pakeitimus; priima sprendimą dėl VPS valdymo; svarsto ir tvirtina VPS vykdymo ataskaitas ir pakeitimus
15.2.3.	VPS administravimo vadovas	**VPS administravimo vadovas** teikia pasiūlymus apie VPS vykdymo ir stebėsenos tvarkas; teikia pasiūlymus VVG valdybai dėl VPS vykdymo ir priežiūros grupės sudarymo (narių ir jų keitimo); koordinuoja ir prižiūri VPS vykdymo ir stebėsenos grupės veiklą.
15.2.4.	VPS finansininkas ir (arba) buhalteris	**VVG finansininkas** identifikuoja VPS vykdymo problemas, surenka, išanalizuoja duomenis iš įvairių šaltinių apie VPS vykdymą; saugo su VPS vykdymu ir stebėsena susijusius dokumentus.
15.2.5.	VPS administratorius (-iai)	**VPS administratorius** identifikuoja VPS vykdymo problemas, renka ir sistemina informaciją iš įvairių šaltinių apie VPS vykdymo pažangą; ruošia VPS vykdymo ataskaitas; organizuoja tyrimus apie VPS vykdymą ir stebėseną.
15.2.6.	VPS viešųjų ryšių specialistas (-ai)	**VPS viešųjų ryšių specialistas** organizuoja ir vykdo VPS vykdymo ir stebėsenos ataskaitas, viešina VPS plano pakeitimus (Vilniaus rajono VVG interneto svetainė, spauda ir informaciniai bukletai)

IV dalis: VPS priedai

Priedas	**Priedo pavadinimas**
1 priedas	VVG narių sąrašas
2 priedas	VVG kolegialaus valdymo organo narių sąrašas
3 priedas	VVG administracijos darbuotojų pareigybės ir funkcijos
4 priedas	VPS priemonių rezultato rodikliai ir jų reikšmių pagrindimas
5 priedas	VPS sąsaja su VVG teritorijos strateginiais dokumentais ir Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS)
6 priedas	VPS rengimo metu gautų pastabų suvestinė
7 priedas	Išplėstinis remtinų veiklų sąrašas
8 priedas	Planuojamų paramos sumų VPS priemonėms pagrindimas
9 priedas	Išnašos
10 priedas	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.
11 priedas	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.
12 priedas	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.
13 priedas	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.
14 priedas	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.
15 priedas	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.

1 priedas. VVG narių sąrašas

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujamas sektorius	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	Papildoma informacija
1	2	3	4	5	6
1.	Zujūnų bendruomenės centras	Violeta Jankauskienė	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Zujūnų sen.	VVG pirmininkė
2.	Mickūnų seniūnijos seniūnė	Renata Mickevič	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	VRSA	VVG valdybos pirmininkė
3.	VRSA investicinio skyriaus specialistė	Elina Dovgerd	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	VRSA	VVG valdybos n.
4.	VRSA viešųjų pirkimų skyriaus vedėjas	Aleksandr Liachovič	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	VRSA	VVG valdybos n.
5.	Visuomeninė organizacija Nemėžio kaimo bendruomenė	Darjuš Kondratovič	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Nemėžio sen.	VVG valdybos n.
6.	Mickūnų jaunimo bendruomenė	Česlava Zadranovič	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Mickūnų sen.	VVG valdybos n.
7.	Veriškių bendruomenė	Vladyslav Maliuk	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Sužionių sen.	VVG valdybos n
8.	Slabados kaimo bendruomenė	Loreta Pozlevič	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Lavoriškių sen.	VVG valdybos n.
9.	Juodšilių seniūnijos kaimų bendruomenė	Julija Helena Blaževičiutė	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Juodšilių sen.	VVG valdybos n.
10.	Čekoniškių bendruomenės atstovė	Joana Šekštelienė	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Zujūnų sen.	VVG valdybos n.

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujamas sektorius	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	Papildoma informacija
11.	Mickūnų bendruomenė	Eva Kanaškova	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Mickūnų sen.	VVG valdybos n.
12.	UAB „Anvitus“ vadovas	Tadeušas Žygis	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Maišiagalos sen.	VVG valdybos n.
13.	UAB Vestimenta	Jelena Polujanska	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Medininkų sen.	VVG valdybos n.
14.	MB Kamilės projektai	Kamilia Borkovska	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Zujūnų sen.	VVG valdybos n.
15.	UAB Rojasa	Roman Tomaševski	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Paberžės sen.	VVG valdybos n
16.	Ūkininkas	Demin Zdanovič	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Zujūnų sen.	VVG valdybos n.
17.	Visalaukio bendruomenė	Robert Komarovski	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Paberžės sen.	VVG narys
18.	Juodšilių seniūnijos seniūnas	Tadeuš Aškelianec	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	Juodšilių sen.	VVG narys
19.	VRSA investicijų skyriaus vedėja	Dorota Korvin-Piotrovska	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	-	VVG narė
20.	VRSA korupcijos prevencijos specialistas	Edward Zakszewski	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	-	VVG narys
21.	Slabados kaimo bendruomenė	Zbignev Glazko	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Lavoriškių sen.	VVG narys
22.	Zujūnų bendruomenės centras	Rima Dubickaja	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Zujūnų sen.	VVG narė
23.	Juodšilių seniūnijos kaimų bendruomenė	Danuta Darčianova	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Juodšilių sen.	VVG narė

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujamas sektorius	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	Papildoma informacija
24.	UAB „ŠOTOPA“	Edvard Tomaševič	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Mickūnų sen.	VVG narys
25.	UAB „Adveitas“ vadovas	Andžej Leonovič	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Medininkų sen.	VVG narys
26.	Maišiagalos bendruomenės centras	Rita Tamašunienė	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Maišiagalos sen.	VVG narė
27.	Zujūnų bendruomenės centras	Irena Sakson	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Zujūnų sen.	VVG narė
28.	Mykoliškių bendruomenė	Artūr Stankevič	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Rukainių sen.	VVG narys
29.	VO Pagražinkim Lietuvą	Anton Šostko	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Nemenčinės m. sen.	VVG narys
30.	Rudaminos bendruomenė	Marjan Tereilis	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Rudaminos sen.	VVG narys
31.	Zujūnų bendruomenės centras	Renata Jundienė	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Zujūnų sen.	VVG narė
32.	Eurocentro bitė bendruomenė	Leopoldas Tarakevičius	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Nemenčinės sen.	VVG narys
33.	Riešės bendruomenė	Artūras Želnys	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Riešės sen.	VVG narys
34.	Kaimo turizmo ir amatų vystymo centras	Miroslava Snežko	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Sužionių sen.	VVG narė

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujamas sektorius	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	Papildoma informacija
35.	Zujūnų bendruomenės centras	Kristina Stefanovič	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Zujunų sen.	VVG narė
36.	Zujūnų bendruomenės centras	Lilija Krupičovič	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Zujunų sen.	VVG narė
37.	Dukštų Šv. Onos parapijos bendruomenė	Honorata Masalskienė	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Paberžės sen.	VVG narė
38.	Visalaukės kaimo bendruomenė	Dorota Naruševič	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Paberžės sen.	VVG narė
39.	Melekonių kaimo bendruomenė	Liudas Kaškonas	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Pagirių sen.	VVG narys
40.	Visuomeninė organizacija Nemėžio kaimo bendruomenė	Aleksandr Kondratovič	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Nemėžio	VVG narys
41.	Bendruomenė “Paberžės Santara“	Asta Šatienė	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Paberžės sen.	VVG narė
42.	Bendruomenė “Bukiškėnai“	Renata Augustaitienė	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Avžienių sen.	VVG narė
43.	Lavoriškių bendruomenės atstovas	Česlav Olševski	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Lavoriškių sen.	VVG narys
44.	Maišiagalos bendruomenės centras	Aldona Sadovska	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Maišiagalos sen.	VVG narė

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujamas sektorius	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	Papildoma informacija
45.	Juodšilių seniūnijos kaimų bendruomenė	Agnė Semionova	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Juodšilių sen.	VVG narė
46.	UAB AFAS	Anton Feliks Stankevič	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Rūkainių sen.	VVG narys
47.	Fizinis asmuo	Liucina Kotlovska	-	Sudervės sen.	VVG narė
48.	Fizinis asmuo	Jan Sinicki	-	Zujūnų sen.	VVG narys
49.	Fizinis asmuo	Liucijana Binkevič	-	Pagirių sen.	VVG narė
50.	Visuomeninė organizacija Nemėžio kaimo bendruomenė	Vladislav Kondratovič	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Nemėžio sen.	VVG narys
51.	Nemenčinės daugiafunkcinis kultūros centro direktorius	German Komarovski	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	Nemenčinės m. sen.	VVG narys
52.	Grigaičių bendruomenės atstovė	Halina Starikovič	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Šatrininkų sen.	VVG narė
53.	MB Imprimera	Marcin Dombovski	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Kalvelių sen.	VVG narys
54.	ASO Džiaugsmo dirbtuvės	Regina Žemaitienė	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Zujūnų sen.	VVG narė

2 priedas. VVG kolegialaus valdymo organo (KVO) narių sąrašas

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujamas sektorius	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	KVO narys nuo	Papildoma informacija
1	2	3	4	5	6	7
1.	Mickūnų seniūnijos seniūnė	Renata Mickevič	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	VRSA	2013-01-25	
2.	Vilniaus rajono savivaldybės Investicijų skyriaus specialistė	Elina Dovgerd	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	VRSA	2022-05-30	
3.	Vilniaus rajono savivaldybės Viešųjų pirkimų skyriaus vedėjas	Aleksandr Liachovič	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	VRSA	2019-05-28	
4.	Visuomeninė organizacija Nemėžio kaimo bendruomenė	Dariuš Kondratovič	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Nemėžio sen.	2022-05-30	
5.	Mickūnų jaunimo bendruomenė	Česlava Zadranovič	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Mickūnų sen.	2018-03-14	
6.	Veriškių bendruomenė	Vladyslav Maliuk	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Sužionių sen.	2023-05-12	
7.	Slabados kaimo bendruomenė	Loreta Falčik	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Lavoriškių sen.	2021-05-14	
8.	Juodšilių seniūnijos kaimų bendruomenė	Julija Helena Blaževičiutė	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Juodšilių sen.	2022-05-30	

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujamas sektorius	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	KVO narys nuo	Papildoma informacija
9.	Čekoniškių bendruomenės atstovė	Joana Šekštelienė	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Zujūnų sen.	2018-03-14	
10.	Mickūnų bendruomenė	Eva Kanaškova	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Mickūnų sen.	2021-05-14	
11.	Ūkininkas	Demin Zdanovič	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Zujūnų sen.	2022-05-12	
12.	UAB „Anvitus“ vadovas	Tadeušas Žygis	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Maišiagalos sen.	2018-03-14	
13.	UAB Vestimenta	Jelena Polujanska	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Medininkų sen.	2021-05-14	
14.	MB Kamilės projektai	Kamilia Borkovska	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Zujūnų sen.	2021-05-14	
15.	UAB Rojasa	Roman Tomaševski	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Pagirių sen.	2015-06-19	

3 priedas. VVG administracijos darbuotojai

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
1.	VPS administravimo vadovas	**Kvalifikacijos reikalavimai:** 1. Turėti aukštąjį išsilavinimą; 2. turėti žinių LEADER metodo įgyvendinimo ir kitose kaimo plėtros srityse; 3. turėti ne mažesnį negu 3 m. darbo patirtį projektų valdymo srityje arba ne mažesnį negu 5 m. darbo patirtį VPS administravimo ir įgyvendinimo srityje; VPS administravimo vadovo pareigų negali eiti asmuo, tuo pat metu esantis VVG kolegialaus valdymo organo nariu; 4. būti susipažinusiam su informacinėmis ir ryšių technologijomis bei mokėti pritaikyti įgytas žinias praktiškai; 5. mokėti valdyti, sisteminti ir apibendrinti informaciją, apibrėžti problemas ir numatyti jų sprendimo būdus bei metodus, apibrėžti tikslus ir uždavinius; 6. gebėti savarankiškai planuoti ir organizuoti savo darbą; 7. sklandžiai dėstyti mintis žodžiu ir raštu, išmanyti dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisykles, gebėti jas taikyti praktiškai; 8. mokėti anglų kalbą pažengusio	**Funkcijos:** ➢ organizuoja VVG administruojančių darbuotojų darbą, tvirtina vidaus tvarkos taisykles; ➢ rengia darbuotojų pareigybių aprašymus, darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijas, leidžia įsakymus veiklos, darbuotojų, atostogų, komandiruočių klausimais; ➢ priima ir atleidžia VPS finansininką (-us), administratorių (-ius), viešųjų ryšių specialistą (-us); ➢ planuoja, organizuoja ir kontroliuoja darbuotojų darbą; ➢ organizuoja VVG administruojančių darbuotojų mokymą bei jų kvalifikacijos kėlimą; ➢ koordinuoja, kontroliuoja, vykdo VPS įgyvendinimą; ➢ atlieka VPS įgyvendinimo stebėseną ir teikia kasmetines ataskaitas visuotiniam narių susirinkimui; ➢ bendrauja su potencialiais pareiškėjais, konsultuoja, informuoja, teikia metodinę pagalbą; ➢ palaiko glaudžius ryšius su NMA, ŽŪM, VVG tinklu, Kaimo tinklu ir kitomis organizacijomis dalinantis informacija, patirtimi sprendžiant strategijos įgyvendinimo klausimus;	Violeta Jankauskienė

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
		vartotojo B2 lygiu.	➢ organizuoja posėdžius, rengia VVG posėdžių protokolus; ➢ vykdo mažos vertės viešuosius pirkimus, siekdamas efektyviai panaudoti VVG skirtas lėšas; ➢ užtikrina visus VRVVG įsipareigojimus valstybinėms, regioninėms ir vietinėms biudžetinėms institucijoms, valstybiniams nebiudžetiniams socialiniams fondams, tiekėjams, banko įstaigoms bei darbo sutarčių vykdymą; ➢ vykdo kitas VRVVG valdybos suformuluotas užduotis; ➢ laikosi darbo tvarkos taisyklių, saugos ir sveikatos, priešgaisrinių saugos norminių aktų reikalavimų bei kirų organizacijos nustatytų taisyklių; ➢ skatina laisvą kūrybinę iniciatyvą ir kiekvieno darbuotojo atsakomybę už jam pavestų darbų įvykdymą, protingą riziką darbe bei VRVVG vardo saugojimą	
2.	VPS finansininkas ir (arba) buhalteris	**Kvalifikacijos reikalavimai:** 1. turėti aukštąjį išsilavinimą buhalterinės apskaitos tvarkymo srityje; 2. turėti žinių LEADER metodo įgyvendinimo ir kitose kaimo plėtros srityse; 3. turėti ne mažesnį negu 2 m. darbo patirtį finansinės apskaitos tvarkymo ir (arba) finansų valdymo	**Funkcijos:** ➢ rengia ir vykdo VRVVG apskaitos politiką, laikydamasis apskaitos taisyklių ir instrukcijų; ➢ organizuoja ir kontroliuoja finansinę-buhalterinę apskaitą, užtikrina finansinių – ūkinių operacijų teisėtumo, organizacijos lėšų naudojimo įstatymų nustatyta tvarka ir tinkamo dokumentų įforminimo kontrolę;	Irena Sakson

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
		srityje arba ne mažesnį negu 5 m. darbo patirtį finansinės apskaitos tvarkymo ir (arba) finansų valdymo srityje; 4. būti susipažinusiam su informacinėmis ir ryšių technologijomis bei mokėti pritaikyti įgytas žinias praktiškai; 5. mokėti valdyti, sisteminti ir apibendrinti informaciją, apibrėžti problemas ir numatyti jų sprendimo būdus bei metodus, apibrėžti tikslus ir uždavinius; 6. gebėti savarankiškai planuoti ir organizuoti savo darbą; 7. sklandžiai dėstyti mintis žodžiu ir raštu, išmanyti dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisykles, gebėti jas taikyti praktiškai; 8. mokėti anglų kalbą pažengusio vartotojo B2 lygiu.	➢ tvarko pinigų gavimo ir mokėjimo apskaitą; ➢ suveda pirminius dokumentus į buhalterinius apskaitos registrus; ➢ veda ilgalaikio turto apskaitą; ➢ pildo ir pateikia Sodros, mokesčių inspekcijos, registro centro ir statistines ataskaitas pagal nustatytus šių institucijų terminus; ➢ rengia VRVVG metinę finansinę atskaitomybę, t.y. balansą, veiklos rezultatų ataskaitą ir aiškinamąjį raštą ir pristato metinės finansinės atskaitomybės tvirtinimą visuotiniam nariu susirinkimui; ➢ tvarko personalo apskaita; ➢ pildo darbo laiko apskaitos žiniaraščius; ➢ rengia VPS mokėjimo prašymus; ➢ rengia metinius VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašus; ➢ tvarko biuro dokumentaciją, ➢ rengia įsakymus; ➢ teikia informacinę, konsultacinę ir metodinę pagalbą bendruomenėms	
3.	VPS administratorius	**Kvalifikacijos reikalavimai:** 1. turėti aukštąjį išsilavinimą; 2. turėti žinių LEADER metodo įgyvendinimo ir kitose kaimo plėtros srityse; 3. arba turėti ne mažesnę negu 2 m. darbo ir (arba) savanoriško darbo	**Funkcijos:** ➢ vykdo strategijos įgyvendinimą; ➢ parengia įvairių taisyklių, tvarkų projektus (Vietos projektų atrankos ir tvirtinimo vidaus taisykles; ➢ Strategijos vykdytojo vietos projektų atrankos darbo reglamentą;	Anželika Kerbed

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
		patirtį projektų valdymo arba VPS administravimo ir įgyvendinimo srityje 4. būti susipažinusiam su informacinėmis ir ryšių technologijomis bei mokėti pritaikyti įgytas žinias praktiškai; 5. mokėti valdyti, sisteminti ir apibendrinti informaciją, apibrėžti problemas ir numatyti jų sprendimo būdus bei metodus, apibrėžti tikslus ir uždavinius; 6. gebėti savarankiškai planuoti ir organizuoti savo darbą; 7. sklandžiai dėstyti mintis žodžiu ir raštu, išmanyti dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisykles, gebėti jas taikyti praktiškai; 8. mokėti anglų kalbą pažengusio vartotojo B2 lygiu.	➢ Vietos projektų paraiškų registravimo, vertinimo, vertinimo ataskaitų rengimo ir teikimo strategijos vykdytojo valdymo organui tvarkos aprašą; ➢ parengia Kvietimus teikti vietos projektų paraiškas; ➢ atlieka visa procedūra nuo VP paraiškų gavimo ir registravimo iki galutinio vertinimo ir PVA ataskaitos parengimo; ➢ paruošia dokumentacija Vietos projektų atrankos posėdžiui (PAK); ➢ rengia VP paramos sutartys ir sutarčių pakeitimus; ➢ administruoja vietos projektus; ➢ atlieka VP patikras; ➢ atlieka po projektinės veiklos priežiūrą; ➢ atlieka VP viešųjų pirkimų tikrinimą; ➢ teikia informacinę, konsultacinę ir metodinę pagalbą bendruomenėms; ➢ atlieka viešųjų pirkimų procedūras (VVG pirkimai); ➢ projekto administratorius vykdo kitas teisės aktų nustatytas funkcijas, nenuolatinio pobūdžio VVG pirmininko teisėtus nurodymus; ➢ renka ir saugo visą su projekto įgyvendinimu susijusią medžiagą ir dokumentus; ➢ užtikrina, kad Projekto įgyvendinimo metu būtų tinkamai ir laiku vykdomos veiklos bei atstovauja dalyvaudamas Projekto renginiuose;	

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
4.	VPS administratorius	**Kvalifikacijos reikalavimai:** 9. turėti aukštąjį išsilavinimą; 10. turėti žinių LEADER metodo įgyvendinimo ir kitose kaimo plėtros srityse; 11. arba turėti ne mažesnę negu 2 m. darbo ir (arba) savanoriško darbo patirtį projektų valdymo arba VPS administravimo ir įgyvendinimo srityje būti susipažinusiam su informacinėmis ir ryšių technologijomis bei mokėti pritaikyti įgytas žinias praktiškai; 12. mokėti valdyti, sisteminti ir apibendrinti informaciją, apibrėžti problemas ir numatyti jų sprendimo būdus bei metodus, apibrėžti tikslus ir uždavinius; 13. gebėti savarankiškai planuoti ir organizuoti savo darbą; 14. sklandžiai dėstyti mintis žodžiu ir raštu, išmanyti dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisykles, gebėti jas taikyti praktiškai; 15. mokėti anglų kalbą pažengusio vartotojo B2 lygiu.	**Funkcijos:** ➢ vykdo strategijos įgyvendinimą; ➢ parengia įvairių taisyklių, tvarkų projektus (Vietos projektų atrankos ir tvirtinimo vidaus taisykles; ➢ Strategijos vykdytojo vietos projektų atrankos darbo reglamentą; ➢ Vietos projektų paraiškų registravimo, vertinimo, vertinimo ataskaitų rengimo ir teikimo strategijos vykdytojo valdymo organui tvarkos aprašą; ➢ parengia Kvietimus teikti vietos projektų paraiškas; ➢ atlieka visa procedūra nuo VP paraiškų gavimo ir registravimo iki galutinio vertinimo ir PVA ataskaitos parengimo; ➢ paruošia dokumentacija Vietos projektų atrankos posėdžiui (PAK); ➢ rengia VP paramos sutartys ir sutarčių pakeitimus; ➢ administruoja vietos projektus; ➢ atlieka VP patikras; ➢ atlieka po projektinės veiklos priežiūrą; ➢ atlieka VP viešųjų pirkimų tikrinimą; ➢ teikia informacinę, konsultacinę ir metodinę pagalbą bendruomenėms; ➢ atlieka viešųjų pirkimų procedūras (VVG pirkimai);	Agnė Jakubickaitė

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
			➢ projekto administratorius vykdo kitas teisės aktų nustatytas funkcijas, nenuolatinio pobūdžio VVG pirmininko teisėtus nurodymus; ➢ renka ir saugo visą su projekto įgyvendinimu susijusią medžiagą ir dokumentus; ➢ užtikrina, kad Projekto įgyvendinimo metu būtų tinkamai ir laiku vykdomos veiklos bei atstovauja dalyvaudamas Projekto renginiuose;	
5.	VPS viešųjų ryšių specialistas	**Kvalifikacijos reikalavimai:** 1. turėti aukštąjį universitetinį arba jam prilygintą išsilavinimą; 2. turėti žinių LEADER metodo įgyvendinimo ir kitose kaimo plėtros srityse; 3. arba turėti ne mažesnį negu 1 m. darbo patirtį VPS administravimo ir įgyvendinimo srityje; 4. būti susipažinusiam su informacinėmis ir ryšių technologijomis bei mokėti pritaikyti įgytas žinias praktiškai; 5. mokėti valdyti, sisteminti ir apibendrinti informaciją, apibrėžti problemas ir numatyti jų sprendimo būdus bei metodus, apibrėžti tikslus ir uždavinius; 6. gebėti savarankiškai planuoti ir organizuoti savo darbą; 7. sklandžiai dėstyti mintis žodžiu	**Funkcijos:** ➢ nuolatinį VVG teritorijos gyventojų, organizacijų, verslo subjektų informavimą apie parengtą VPS, jos tikslus, prioritetus bei priemones; ➢ vykdo VVG teritorijos gyventojų, organizacijų, verslo subjektų konsultavimą projektinių idėjų atitikimo VPS klausimais; ➢ vykdo potencialių vietos projektų vykdytojų mokymą paraiškų pildymo, mokėjimo prašymų ir ataskaitų pildymo ir su jais susijusių papildomų dokumentų rengimo klausimais; ➢ vykdo viešųjų ryšių kampanijas, vykdo bendravimą su vietos žiniasklaida, rengia straipsnius; ➢ organizuoja mokymus VVG nariams ir potencialiems projektų vykdytojams; ➢ kviečia VVG narius į visuotinius ir valdybos posėdžius, rengia posėdžių protokolus; ➢ organizuoja susitikimus su potencialiais projektų vykdytojais ir vykdo reguliarius VPS įgyvendinimo pristatymus, užtikrina, kad	Simona Jasiūnė

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
		ir raštu, išmanyti dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisykles, gebėti jas taikyti praktiškai; 8. mokėti anglų kalbą pažengusio vartotojo B2 lygiu.	įgyvendinant VPS būtų laikomasi visų LEADER metodo bei horizontaliųjų principų; ➢ renka ir saugo visą su projekto įgyvendinimu susijusią medžiagą ir dokumentus; ➢ užtikrina, kad Projekto įgyvendinimo metu būtų tinkamai ir laiku vykdomos veiklos bei atstovauja dalyvaudamas Projekto renginiuose;	

4 priedas. VPS priemonių rezultato rodikliai ir jų reikšmių pagrindimas

1. **VPS priemonių rezultato rodikliai (ES bendrieji):**

1	2	3	4	5	6	7	8	9
			1 priemonė	2 priemonė	3 priemonė	4 priemonė	5 priemonė	6 priemonė
Rodiklio kodas	**Rodiklis**	**Iš viso**	Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas	Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu	Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius	Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas	Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas	Skatinti dalinimąsi patirtimi ir žiniomis
A	**ES bendrieji rezultato rodikliai:**							
R.3	Žemės ūkio sektoriaus skaitmeninimas. Ūkių, pagal BŽŪP gaunančių paramą skaitmeninėms ūkininkavimo technologijoms plėtoti, skaičius	0	0	0	0	0	0	0
R.37	Ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas kaimo vietovėse. BŽŪP projektais remiamas naujų darbo vietų kūrimas	12,50	0,00	2,00	0,00	2,50	8,00	0,00
R.39	Kaimo ekonomikos plėtojimas. Kaimo verslo įmonių, įskaitant bioekonomikos įmones, kuriamų naudojantis pagal BŽŪP skiriama parama, skaičius	15	0	2	0	5	8	0
R.41	Europos kaimo tinklų kūrimas. Kaimo gyventojų, kuriems, naudojantis BŽŪP parama, sudarytos palankesnės sąlygos naudotis paslaugomis ir infrastruktūra, skaičius	25 398	14 704	490	400	4 900	4 904	0
R.42	Socialinės įtraukties skatinimas. Asmenų, kuriems taikomi remiami socialinės įtraukties projektai, skaičius	276	0	196	80	0	0	0

2. **VPS rodikliai (produkto, rezultato) VPS priemonių lygiu:**

☒ Netaikoma

☐ Taikoma

Jei taikoma, žr. VPS II dalies (Excel) 11.1 lapą (3 lentelė).

3. **VPS priemonių rezultato rodiklių reikšmių pagrindimas:**

1	2	3	4
VPS priemonės numeris	**VPS priemonė**	**Kiekybinis tikslas iki 2029 m.**	**Kiekybinio tikslo pagrindimas**
R.3	Žemės ūkio sektoriaus skaitmeninimas. Ūkių, pagal BŽŪP gaunančių paramą skaitmeninėms ūkininkavimo technologijoms plėtoti, skaičius		
1 priemonė	Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas	0	
2 priemonė	Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu	0	
3 priemonė	Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius	0	
4 priemonė	Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas	0	
5 priemonė	Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas	0	
6 priemonė	Skatinti dalinimąsi patirtimi ir žiniomis	0	
R.37	**Ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas kaimo vietovėse. BŽŪP projektais remiamas naujų darbo vietų kūrimas**		
1 priemonė	Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas	0	Viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas (ne pelno) priemone darbo vietų kurti nebus privaloma
2 priemonė	Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu	2	Planuojama paremti 2 socialinio verslo projektus. Vieną projektą įgyvendins vienas viešasis juridinis asmuo. DV kūrimas yra privalomas, ne mažiau 1 DV. DV gali būti sukurta kaip papildoma jau dirbančiam asmeniui ir (arba) naujam darbuotojui.
3 priemonė	Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius	0	Netaikoma

4 priemonė	Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas	2,5	Pagal priemonę planuojama paremti 5 bendruomeninio verslo projektus. Vieną projektą įgyvendinti viena bendruomeninė organizacija. DV kūrimas yra privalomas, ne mažiau 0,5 DV vienam projektui. DV gali būti sukurta kaip papildoma jau dirbančiam asmeniui ir (arba) naujam darbuotojui
5 priemonė	Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas	8	Planuojama paremti 8 projektus, 4 projektus verslo pradžiai ir 4 projektus verslo plėtrai. DV kūrimas yra privalomas: verslo pradžios atveju ne mažiau kaip po 1 DV, viso 4 DV, verslo plėtros atveju ne mažiau kaip po 1 DV, viso 4 DV.
6 priemonė	Skatinti dalinimąsi patirtimi ir žiniomis	0	Netaikomas
R.39	**Kaimo ekonomikos plėtojimas. Kaimo verslo įmonių, įskaitant bioekonomikos įmones, kuriamų naudojantis pagal BŽŪP skiriama parama, skaičius**		
1 priemonė	Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas	6	Pagal priemonę planuojama paremti 6 tęstinius viešųjų paslaugų prieinamumo didinimo projektus, kurie bus rengiami kartu su VP. Skaičiuojami unikalūs viešieji juridiniai asmenys gavę paramą viešųjų paslaugų kūrimui ir (arba) plėtrai.
2 priemonė	Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu	2	Pagal priemonę planuojama paremti 2 Socialinio verslo projektus. Skaičiuojami unikalūs viešieji (arba) privatūs juridiniai asmenys gavę paramą socialinio verslo pradžiai arba plėtrai
3 priemonė	Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius	0	Netaikomas
4 priemonė	Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas	5	Pagal priemonę planuojama paremti 5 bendruomeninio verslo projektus. Skaičiuojamos unikalios bendruomenės gavę paramą bendruomeninio verslo pradžiai arba plėtrai

5 priemonė	Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas	8	Pagal priemonę planuojama paremti 8 projektus, 4 projektus verslo pradžiai ir 4 projektus verslo plėtrai. Skaičiuojami unikalūs privatūs juridiniai ir (arba) fiziniai asmenys gavę paramą verslo pradžiai arba plėtrai
6 priemonė	Skatinti dalinimąsi patirtimi ir žiniomis	0	Netaikomas
R.41	**Europos kaimo tinklų kūrimas. Kaimo gyventojų, kuriems, naudojantis BŽŪP parama, sudarytos palankesnės sąlygos naudotis paslaugomis ir infrastruktūra, skaičius**		
1 priemonė	Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas	14704	Pagal priemonę planuojama paremti 8 viešųjų paslaugų plėtros projektus. Vieną VP įgyvendins vienas juridinis asmuo, tikėtina, kad iš skirtingų seniūnijų. Skaičiuojama, kad potencialiai galintys pasinaudoti paslaugomis asmenys po vieno projekto įgyvendinimo bus 1838 asm.,viso 15 proc. raj. gyv.
2 priemonė	Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu	490	Pagal priemonę planuojama paremti 2 socialinio verslo projektus. Vieną projektą įgyvendins vienas juridinis asmuo. Skaičiuojama, kad potencialiai socialinio verslo klientais arba 1 VP metu sukurtomis paslaugomis ir (arba) produktais galės pasinaudoti 245 asm.
3 priemonė	Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius	400	Pagal priemonę planuojama paremti 8 veiklos projektus. Vieną projektą įgyvendins vienas juridinis asmuo. skaičiuojama, kad potencialiai vieno projekto veiklų dalyviais ir (arba) naudos gavėjais galėtų būti po 50 asm. Viso 400 asm.
4 priemonė	Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas	4900	Pagal priemonę planuojama paremti 5 projektus Skaičiuojama, kad potencialiai bendruomeninio verslo klientais ir (arba) galutiniais naudos gavėjais galėtų būtį po 980 asm. Viso 5 proc . rajono gyventojų.

5 priemonė	Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas	4904	Pagal priemonę planuojama paremti 8 projektus,4 projektus verslo pradžiai ir 4 projektus verslo plėtrai. Skaičiuojama, kad potencialiai privataus verslo klientais galėtų būti ir projekto metu sukurtomis paslaugomis ir (arba) produktais galėtų naudotis po 613 asm. Viso 5 proc . rajono gyventojų.
6 priemonė	Skatinti dalinimąsi patirtimi ir žiniomis	0	Netaikomas
R.42	**Socialinės įtraukties skatinimas. Asmenų, kuriems taikomi remiami socialinės įtraukties projektai, skaičius**		
1 priemonė	Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas	0	
2 priemonė	Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu	196	Planuojama paremti 1 socialinio verslo projektą. Skaičiuojama, kad potencialiai socialinio verslo klientais arba projekto metu sukurtomis paslaugomis ir (arba) produktais galės pasinaudoti 245 asm., iš jų ne mažiau kaip 40 proc. 98 asm. socialiai pažeidžiami asmenys.
3 priemonė	Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius	80	Pagal priemonę planuojama paremti 8 veiklos projektus. Projektų atrankos kriterijuose planuojama nurodyti, kad ne mažiau kaip 20 proc. visų potencialiai galimų veiklų dalyvių ir (arba) naudos gavėjų iš planuojamų 50 iš kiekvieno projekto būtų mažiau galimybių turintys asmenys arba jų grupė.
4 priemonė	Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas	0	Netaikomas
5 priemonė	Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas	0	Netaikomas
6 priemonė	Skatinti dalinimąsi patirtimi ir žiniomis	0	Netaikomas

4. **Įgyvendinant VPS planuojamų sukurti darbo vietų paskirstymas pagal amžių ir lytį:**
   ☒ Netaikoma
   ☐ Taikoma

1	2	3	4	5	6	7	8
	N.37	1 priemonė	2 priemonė	3 priemonė	4 priemonė	5 priemonė	6 priemonė
	Iš viso	Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas	Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu	Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius	Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas	Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas	Skatinti dalinimąsi patirtimi ir žiniomis
Kiekybinis tikslas iki 2029 m. (rodiklis R.37)	12,5	0	2	0	2,5	8	0
Ar aktualus darbo vietų paskirstymas pagal lytį?		Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Ar aktualus darbo vietų paskirstymas pagal amžių?		Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Sukurtų DV pasiskirstymas pagal lytį:	12,5	0	2	0	2,5	8	0
Sukurtų darbo vietų skaičius moterims	0	netaikoma	netaikoma	netaikoma	netaikoma	netaikoma	netaikoma
Sukurtų darbo vietų skaičius vyrams	0	netaikoma	netaikoma	netaikoma	netaikoma	netaikoma	netaikoma
Sukurtų darbo vietų skaičius bet kurios lyties asmenims	12,5	netaikoma	2	netaikoma	2,5	8	netaikoma
Sukurtų DV pasiskirstymas pagal amžių:	12,5	0	2	0	2,5	0	8
Sukurtų darbo vietų skaičius asmenims iki 40 m. (imtinai)	0	netaikoma	netaikoma	netaikoma	netaikoma	netaikoma	netaikoma
Sukurtų darbo vietų skaičius asmenims nuo 41 m.	0	netaikoma	netaikoma	netaikoma	netaikoma	netaikoma	netaikoma
Sukurtų darbo vietų skaičius bet kurio amžiaus asmenims	12,5	netaikoma	2	netaikoma	2,5	netaikoma	8

5 priedas. VPS sąsaja su VVG teritorijos strateginiais dokumentais ir Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS)

<table>
<tr><th>Eil. Nr.</th><th>Strateginis dokumentas</th><th colspan="2">VPS sąsajos pagrindimas</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>VVG teritorijos savivaldybės plėtros strateginis planas</td><td>Vilniaus rajono VVG 2023-2028 metų vietos plėtros strategija</td><td>Vilniaus rajono savivaldybės 2016-2023 metų strateginis plėtros planas</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Darni plėtra Vilniaus rajone (kompleksinius aspektu: socialiniu, ekonominiu ir aplinkos požiūriu)

Priemonės:
1. Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas
2. Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu
3. Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius
4. Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas
5. Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas</td><td>Vilniaus rajono SPP prioritetai, tikslai ir uždaviniai:

I. Kokybiško ir prieinamo švietimo, laisvalaikio bei socialinių paslaugų visuomenei užtikrinimas

1.1. Tikslas:

Prieinama bei šiuolaikiška švietimo sistema

1.1.1. Uždavinys:

Gerinti ir vystyti švietimo įstaigų infrastruktūrą

1.2. Tikslas:

Kultūros, sporto ir laisvalaikio infrastruktūros bei paslaugų vystymas

1.2.1. Uždavinys:

Gerinti kultūros infrastruktūrą ir užtikrinti turiningą laisvalaikį

II. Palankios aplinkos verslo ir turizmo plėtrai sukūrimas

2.1. Tikslas:

Efektyvaus savivaldybės darbo užtikrinimas bei teikiamų paslaugų kokybės gerinimas</td></tr>
</table>

				2.1.2. Uždavinys: Skatinti efektyvią komunikaciją bei bendradarbiavimą 2.2. Tikslas: Investicijų skatinimas ir verslo aplinkos gerinimas 2.2.2. Uždavinys: Vykdyti verslo rėmimo ir verslumo skatinimo iniciatyvas 2.3. Tikslas: Rajono turizmo potencialo išnaudojimas 2.3.1. Uždavinys: Skatinti kultūros paveldo atnaujinimą ir panaudojimą 2.3.2. Uždavinys: Skatinti 1–2 dienų turizmą **III. Darni rajono teritorijų plėtra bei sistemingas infrastruktūros vystymasis** 3.2. Tikslas: Teikiamų komunalinių paslaugų kokybės gerinimas ir prieinamumo didinimas kartu tausojant aplinką 3.2.4. Uždavinys: Skatinti atsinaujinančių energijos išteklių vartojimą
2.	VVG teritorijoje patvirtintas regiono plėtros planas		**Vilniaus rajono VVG 2023-2028 metų vietos plėtros strategija**	**2022-2030 Vilniaus regiono plėtros planas**

		Darni plėtra Vilniaus rajone (kompleksinius aspektu: socialiniu, ekonominiu ir aplinkos požiūriu) **Priemonės:** 1. Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas 2. Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu 3. Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius 4. Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas 5. Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas	**1 Tikslo:** Mažinti ekonominius netolygumus. **Uždavinius:** **1.1.Sudaryti patrauklias sąlygas pritraukti investicijas, vidiniams netolygumams mažinti** VPS siekiama skatinti modernių technologijų ir verslo būdų naudojimą, kuris skatina aukštesnę pridėtinę vertę. Siekiame skatinti technologijų plėtrą, suteikti paramą naujų produktų ir paslaugų kūrimui, taip pat skatinti kūrybingumą ir kūrybinį mąstymą. Aukštos pridėtinės vertės produktai ir paslaugos paprastai yra susiję su autentiškų, vietos paslaugų, produktų ar gaminių gamybą ir tiekimu rinkai, aukštesniu technologiniu lygiu ir sprendžia sudėtingesnes problemas, tokiu būdu prisidedant prie socialinės gerovės didinimo ir tvarios plėtros. ***(Priemonės tikslui pasiekti – VPS 5 priemonė „Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas“)*** **1.2.Paskatinti tolygią kūrybinės ekonomikos ir turizmo plėtrą** VPS siekiama padėti pagerinti kaimo bendruomenės gyvenimo kokybę ir gerinti gyventojų gerovę. Socialinė infrastruktūra apima visas socialines paslaugas, kurios teikiamos kaimo gyventojams, įskaitant mokyklas, kultūros centrus, sporto aikšteles, bibliotekas ir kitas reikalingas paslaugas. Dažnai kaimo gyventojams sunkiau pasiekti

			paslaugas dėl atstumo ir transporto trūkumo, taigi reikia investuoti į mobilių, skaitmeninių ir modernių paslaugų kūrimą. Priemone siekiama skatinti turizmą kaimo vietovėse investuojant į turizmo infrastruktūros plėtrą, pavyzdžiui, rekreacinės zonas, kultūros ir gamtos objektus. VPS siekiama, kad socialinė ir ekonominė plėtra būtų tikra, svarbu užtikrinti, kad visi gyventojai turėtų vienodas galimybes dalyvauti vystymosi procese, būtina remti ir skatinti veiksmus, kurie skirti įvairioms neformalioms iniciatyvoms remti, kurios skatina žmonių socialinę integraciją, susijusią ne tik su užimtumu, emocine ir fizine sveikata, sveika gyvensena, bet ir su klimato kaitos keliamais iššūkiais. Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis gali suteikti vertingos patirties ir padėti išvengti klaidų. NVO gali dalyvauti mokymuose ir seminaruose, kuriuose gali įgyti žinių ir įgūdžių perimti ir teikti viešąsias paslaugas, vystyti socialinį verslą ir didinti viešųjų paslaugų prieinamumą. VPS taip pat siekiama skatinti verslumą ir ekonomikos augimą, tuo pačiu skatinti atsakingą požiūrį į aplinkosaugą. Tai gali būti pasiekiama skatinant vietos verslų kūrimą ir plėtrą, taip pat skatinant tvarų vartojimą ir atsakingą gamybos procesų valdymą. Tvariai ir socialiai atsakingai ekonomikos vystymuisi būtina pasitelkti regiono patrauklumą turistams ir menininkams, stiprinti bendradarbiavimą tarp privataus ir viešojo

			sektoriaus, pritaikyti turizmo infrastruktūrą lankytojų poreikiams. Tai didintų atsparumą nepalankiems veiksniams ir leistų išlaikyti turizmo sektoriaus konkurencingumą, ieškoti naujų galimybių kūrybinių industrijų rinkoje. ***(Priemonės tikslui pasiekti – VPS 1 priemonė „Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas“; VPS 3 priemonė „Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius“; VPS 4 priemonė „Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas“)*** **3 Tikslo:** Mažinti socialinę atskirtį **Uždavinį: 3.1. Užtikrinti kokybiškas socialines paslaugas** VPS siekiama mažinti socialinę atskirtį plėtojant socialines paslaugas ir mažinti disbalansą tarp regionų. Vykdoma socialinių paslaugų pertvarka sudaro prielaidas integruoti pažeidžiamas gyventojų grupes į visuomenę, teikti kompleksiškas, individualius poreikius atitinkančias paslaugas bendruomenėje ar šeimoje, t. y. sumažinti kokybiškų, prieinamų paslaugų trūkumą ir sumažinti neigiamas visuomenės nuostatas, susijusias su pažeidžiamų grupių integracija. Priemone taip pat siekiama prisitaikyti prie naujų technologijų, socialinių inovacijų įgyvendinimo. Technologijos gali padėti NVO efektyviau ir greičiau pasiekti

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>savo tikslus ir suteikti geriausias galimybes didinti paslaugų prieinamumą. Tai taip pat gali padėti NVO užmegzti ryšius su savo klientais ar partneriais.
(Priemonės tikslui pasiekti – VPS 2 priemonė „Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu“)</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS)</td><td>Vilniaus rajono VVG 2023-2028 metų vietos plėtros strategija</td><td>Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS)</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Darni plėtra Vilniaus rajone (kompleksinius aspektu: socialiniu, ekonominiu ir aplinkos požiūriu)

Priemonės:
1. Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas
2. Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu
3. Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius
4. Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas
5. Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas</td><td>Priority: 1 - Innovative societies
Programme objective 1.1. Resilient economies and communities
Programme objective 1.2. Responsive public services

Priority: 3 - Climate-neutral societies
Programme objective 3.1. Circular economy
Programme objective 3.2. Energy transition
Programme objective 3.3. Smart green mobility</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Viensektorės žuvininkystės VVG VPS (taikoma, kai tokia VPS yra patvirtinta VVG teritorijoje)</td><td colspan="2">Netaikoma</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Interreg VI-A Lithuania-Poland cooperation programme (Programme)</td><td>Vilniaus rajono VVG 2023-2028 metų vietos plėtros strategija</td><td>Interreg VI-A Lithuania-Poland cooperation programme (Programme)</td></tr>
</table>

			Darni plėtra Vilniaus rajone (kompleksinius aspektu: socialiniu, ekonominiu ir aplinkos požiūriu) **Priemonės:** 1. Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio Vilniaus rajono kūrimas 2. Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu 3. Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius 4. Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas 5. Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas	**Priority: 1** Promoting environmental wellbeing **Specific Objective** 1.1: Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution **Priority: 2** Promoting physical, emotional and cultural wellbeing **Specific Objective 2.1:** Enhancing the role of culture and sustainable tourism in economic development, social inclusion and social innovation **Specific Objective 2.2:** Enhancing the role of culture and sustainable tourism in economic development, social inclusion and social innovation

6 priedas. VPS rengimo metu gautų pastabų suvestinė

Eil. Nr.	Pastabos autorius (vardas, pavardė, organizacija), gavimo būdas (žodžiu, raštu, VPS pristatymo, susitikimo metu ar pan.)	Pastabos gavimo data	Pastaba	VVG atsakymas ir veiksmai reaguojant į pastabą
1	**2**	**3**	**4**	**5**
1.	UAB „Eurointegracijos projektai“	2022 10 25	Pagal ekspertų pateiktus VVG atstovaujamos teritorijos socialinės, ekonominės bei aplinkos situacijos ir gyventojų poreikių analizę ir duomenų apibendrinimą VPS I dalyje pateikiate statistinių duomenų ir informacijos lyginamąją analizę ir skirtingų rodiklių pokyčio rodiklius 2014-2022 metais, tačiau nėra nurodyta „Status quo“ rodiklis.	Atsižvelgta (pakoreguota)
2.	UAB „Eurointegracijos projektai“	2022 10 25	Pagal ekspertų pateiktus VVG atstovaujamos teritorijos gyventojų poreikių ir VVG atstovaujamos teritorijos stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (SSGG) aprašymus ir apibendrinimus, organizuojant Focus grupes ir tikslinės informacijos analizę p**ateikiate** situacijos analizę labai plačia apimtimi, o SSGG analizėje galima numatyti tik iki 10 teiginių, todėl siūloma SSGG analizės teiginius grupuoti ir sumažinti teiginių skaičių	Atsižvelgta (pakoreguota)
3.	UAB „Eurointegracijos projektai“	2022 10 25	Pagal ekspertų pateiktus VVG atstovaujamos teritorijos plėtros poreikių identifikavimą ir apibendrintą informaciją ir numatytas VPS priemones ir VPS biudžetą **numatote** per didelį poreikių skaičių. Siūlome pateikti ne daugiau 5 VVG teritorijos poreikių, kurie bus įgyvendinti finansuojant 5 VPS priemones	Atsižvelgta (pakoreguota)
4.	UAB „Eurointegracijos projektai“	2023 04 03	Atsižvelgiant į VPS priemonių rūšis, VPS Exel 10 lapo 10.18. punkte nurodytos galimos remti veiklos labiau panašios į tinkamas finansuoti išlaidas arba priemones veikloms įgyvendinti, todėl siūloma VPS priede numatyti platesnį remtinų veiklų sąrašą. Papildomą sąrašą parengti	Atsižvelgta (pakoreguota)

Eil. Nr.	Pastabos autorius (vardas, pavardė, organizacija), gavimo būdas (žodžiu, raštu, VPS pristatymo, susitikimo metu ar pan.)	Pastabos gavimo data	Pastaba	VVG atsakymas ir veiksmai reaguojant į pastabą
1	2	3	4	5
			kaip priedą, kadangi VPS Exel 10 lapo 10.18 punkte galimas simbolių skaičius yra tik 300.	
5.	UAB „Eurointegracijos projektai“	2023 04 03	VPS Exel formos 10 lentelės 10.11 punktą papildyti numatant pagrindines problemas.	Atsižvelgta (pakoreguota)
6.	UAB „Eurointegracijos projektai“	2023 04 03	VPS Exel 12 lentelės „VPS priemonių rezultato rodiklių pagrindimas“ lentelėje neaiškiai pateikta informacija kaip apskaičiuotas kiekvienas rodiklis, t.y jo skaitinė reikšmė Pvz.: 4 Priemonės „Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas“ sukurtų darbo vietų skaičius – 2,5 DV. Reikia konkretesnio paaiškinimo kaip apskaičiuota. Ir atitinkamai visų priemonių nurodyti rodikliai.	Atsižvelgta (pakoreguota)

7 priedas. Išplėstinės remtinų veiklų sąrašas

PAŽANGUS KAIMAS - SĄVOKA

Pažangaus kaimo koncepcijoje išreiškiamas glaudus bendruomenių, gamybos ir vartojimo būdų, jų kultūros ir aplinkos, kurioje gyvena, ryšys. Toks ryšys egzistuoja prioritetą teikiant vietos ekonomikai. Stiprinant vietos ekonomiką diegiami dalijimosi, žiedinės, bioištekliais pagrįstos ekonomikos principai. Nauji gamybos ir vartojimo modeliai sudaro sąlygas mokyti žmones, skatinti jų supratingumą apie maistą ir aplinkosaugą, gilinti gamintojų žinias ir saugoti skirtingą kultūrinį tapatumą. Ūkininkai, kaimo gyventojai ir kaimo socialinės infrastruktūros institucijų darbuotojai yra pagrindiniai pažangos kaime skatintojai.

Pagrindiniai pažangaus kaimo vystymo principai:

- **Tikslusis ūkininkavimas (žemdirbystė)**: mažinant sąnaudas, maksimaliai išnaudojant jutiklius ir sprendimų palaikymo sistemas, kartu gerinant maisto tiekimo grandinę, tausojant dirvožemį, apsaugant išteklius ir aplinką.
- **Skaitmeninės ir kitos inovacijoms atviros platformos**, kur siūlomos visos pagrindinės paslaugos, pvz., e. mokymai, e. sveikata (geresnė prieiga prie medicininės priežiūros), e. administravimas, transportavimas, maitinimas, socialinės paslaugos, apeinant oligopolines mažmeninės prekybos struktūras, geresnė produktų kokybė ir didesnis pasirinkimas
- **Dalijimosi ekonomika**: brangiais techniniais sprendimais ir įranga
- **Žiedinė ekonomika,** padedanti mažinti atliekas ir tausoti išteklius
- **Bioištekliais** (atsinaujinančiais) pagrįsta ekonomika, besiremianti moksliniais tyrimais, inovacijomis ir technologijomis
- **Atsinaujinančioji energija** ypač svarbi kaimo vietovėse, kurios pasižymi ne tik erdve, bet ir lengva prieiga prie reikiamų gamtos išteklių (vėjo, saulės, vandens, dirvožemio, medienos, biomasės)
- **Kaimo turizmas**, apimantis ekologinį, sveikatai palankų maistą ir poilsį, rekreacinį turizmą, sudaro galimybes kurti naujas didelės vertės darbo vietas
- **Socialinės inovacijos** kaimo paslaugų ir verslumo srityje
- **Įtraukios socialinės infrastruktūros**, partnerystės organizacinio mechanizmo kūrimas ir diegimas (gyvosios laboratorijos, klasteriai, tinklai).

TVARUS TURIZMAS – SĄVOKA

Tvarus turizmas remiasi **keliais principais:**

1. **Aplinkos apsauga:** Tvarus turizmas siekia sumažinti neigiamą poveikį aplinkai, pavyzdžiui, mažinant išmetamųjų teršalų kiekį, tausojant gamtos išteklius ir skatinant tvarią energetiką. Lankytinų vietų ir turistų skaičiaus reguliavimas: siekiant išvengti per didelio turistų srauto ir lankytinų vietų perteklinio apkrovimo, tvarus turizmas skatina reguliuoti turistų skaičių ir valdyti srautus.
2. Tvarus turizmas siekia skatinti vietinių produktų ir paslaugų naudojimą, vietos verslo plėtrą, taip prisidedant ne tik prie tvarios vietos ekonomikos plėtros bet ir prie klimato kaitos (CO2 emisijos mažinimo – logistika).
3. Kultūrinis ir paveldo išsaugojimas: Tvarus turizmas skatina apsaugoti vietos kultūrą, istoriją ir paveldą. Tai gali būti pasiekta per edukaciją ir informavimą turistams, užtikrinant, kad kultūrinės vietos būtų išsaugotos.

Eil. Nr.	VPS priemonė	VPS priemonės rūšis	Remtinos veiklos pagal 10.18 VPS EXEL punktą
1	2	3	4
1 priemonė	Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio	Viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas (ne pelno)	**Remtinos veiklos:** 1. Prieigos prie vertingų gamtos ir poilsio objektų gerinimas, parkų ir (arba) draustinių (dviračių, pažintinių ir pėsčiųjų takai), sporto aikštynai, laisvalaikio zonos ir kt.

Eil. Nr.	VPS priemonė	VPS priemonės rūšis	Remtinos veiklos pagal 10.18 VPS EXEL punktą
1	2	3	4
	Vilniaus rajono kūrimas		2. Traukos taškų (turizmo ir kultūros objektų, bendruomenės centrų, maitinimo įstaigų ir pažintinių teritorijų ir kt.) sujungimas formuojant pėsčiųjų – dviračių ir (arba) pažintinius ir (arba) rekreacinius maršrutus, paslaugų žiedus 3. Investicijos į pažangaus (sumanaus) kaimo kūrimą, klimatą ir ekologiškumą, tvarios infrastruktūros vystymą, technologinius ir skaitmeninius sprendimus 4. Atskirties mažinimas sugrąžinant bendruomenės erdves (pvz., bendruomenei priklausančias laisvalaikio patalpas, bendruomenės centrus, bendruomenės kavines ir pan.) 5. Socialinės infrastruktūros ir paslaugų (sporto, laisvalaikio, poilsio ir pan.) pasiekiamumas, ryšių tarp erdvių, funkcijų ir žmonių veiklų kūrimas 6. Gyvenimo kokybės gerinimas, įskaitant taršos mažinimą, saugumą, socialinių, kultūrinių, sveikatinimo ir kt. poreikių geresnį tenkinimą 7. Lokalių, įvairias paslaugas koncentruojančių centrų kūrimas 8. Bendruomenės, senjorų, jaunimo centrų ar erdvių kūrimas 9. Jaunų ir (arba) 55+ specialistų ugdymui reikalingas technologijų, kultūros ir bendradarbiavimo centrų (tinklų) kūrimas 10. Naujų technologijų diegimas, gamtos išteklių ir kultūros paveldo išsaugojimui bei panaudojimui, taip pat skaitmeninimas, skirtas stebėti lankytojų srautus ir keistis duomenimis tarp partnerių (pvz., skaitmeninis kultūros paveldo vertybių ir kitų objektų išsaugojimas; kultūros institucijų bendradarbiavimas, skaitmeninių edukacinių, švietimo programų diegimas, skaitmeninių technologijų pagalba sukurti virtualūs gidai ir (arba) kitos iniciatyvos ir pan.) 11. Natūralių gamtinių išteklių ir (arba) zonų plėtojimas ir populiarinimas. Sveikos gyvensenos skatinimas 12. Dviračių ir pėsčiųjų eismui bei kitoms nemotorizuotoms judėjimo formoms ir turizmui skatinti skirtų priemonių įgyvendinimas
4 priemonė	Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas	Bendruomeninis verslas	

Eil. Nr.	VPS priemonė	VPS priemonės rūšis	Remtinos veiklos pagal 10.18 VPS EXEL punktą
1	2	3	4
			13. Naujomis technologijomis grįstas paveldo ir paveldo vietovių naudojimas, įskaitant pajamas generuojančią veiklą, taip pat jos finansinio tvarumo užtikrinimas 14. Gebėjimų ugdymas ir kiti veiksmai, skirti ekologiškam ir skaitmeniniam perkvalifikavimui ir kvalifikacijos kėlimui, bei šių priemonių diegimas, reikalingi siekiant užtikrinti atsparias ir tvarias darbo vietas turizmo sektoriuje 15. Skatinti socialinės įtraukties priemones, skirtas kovoti su socialinės atskirties rizika, kylančia dėl su klimatu susijusių iššūkių (stovyklos, neformalus ugdymas ir pan.) 16. Remti bendrųjų kompetencijų, įskaitant skaitmeninius įgūdžius ir inovacijų valdymą, įgijimą, daugiausia dėmesio skiriant teritorinių ir socialinių skirtumų mažinimui 17. Bendruomeninių prekybos centrų, prekybos vietų kūrimas siekiant sumažinti ekonominius skirtumus tarp miesto ir kaimo 18. Didinti el. paslaugų teikimo mastą, kokybę ir piliečių naudojimąsi šiomis paslaugomis, ypatingą dėmesį skiriant kaimo vietovėms ir vyresnio amžiaus žmonėms bei bendradarbiavimui tarp sektorių 19. Viešųjų turizmo paslaugų ir poilsio erdvių plėtojimas ir populiarinimas 20. Ekologinio ir tvaraus turizmo ir poilsio plėtra 21. Bendrų turizmo ir kultūros maršrutų, produktų ir paslaugų kūrimas 22. Turizmo ir poilsio sektoriaus plėtra, taikant tvaraus ir žiedinio verslo modelių principus, leidžiančius užtikrinti, kad sektorius išliktų konkurencingas, atsparus ir aplinkos, socialiniu ir ekonominiu požiūriu tvarus 23. Lėtojo turizmo modelio (koncepcijos) įgyvendinimas 24. Aktyvaus turizmo ir poilsio koncepcijos įgyvendinimas 25. Šiuolaikinių, skaitmeninių ir interaktyvių produktų kūrimas, siekiant įtraukti naujus nedidelius operatorius ir vietos bendruomenes

Eil. Nr.	VPS priemonė	VPS priemonės rūšis	Remtinos veiklos pagal 10.18 VPS EXEL punktą
1	2	3	4
			teikti turizmo, poilsio, edukacines, neformalaus ugdymo ir susijusias paslaugas 26. Kultūros ir istorijos paveldo išsaugojimo užtikrinimas ir išsaugojimas (įskaitant kultūros / istorijos paveldo vietovių plėtrą), kultūros ir paveldo vaidmens stiprinimas kuriant darbo vietas ir skatinant vietos ekonominę plėtrą 27. Dalinimosi platformų kūrimas ir visuomenės švietimo apie jų naudą skatinimas 28. Bendradarbiavimo tinklų kūrimas, mokymai, keitimasis patirtimi, dalijimasis geraja patirtimi tarp įvairių sektorių ir organizacijų 29. Sociokultūrinio ugdymo plėtojimas: rekreacija (poilsis ir laisvalaikis), švietimas ir auklėjimas, menas ir kultūra
2 priemonė	Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu	Socialinis verslas	**Remtinos veiklos:** 1. Priemonės, didinančios vietos ekonominį plėtros potencialą ir taip netiesiogiai sprendžiančios socialinės įtraukties, socialinių vietos bendruomenių tvarumo problemas (pvz. propaguojant mažiau žinomas didelio potencialo turizmo vietas; skatinant naujoviškų socialinių paslaugų teikimą turizmo ir kultūros srityse; palengvinant prieigą prie kultūros ir turizmo objektų, pritraukiant socialinių grupių auditorijas; skatinant su turizmu susijusį socialinį verslumą leidžiantį kurti ir subalansuoti socialinę ir ekonomines naudą ir kt.) 2. Integruotų paslaugų, apjungiančių socialinius ir (arba), švietimo ir (arba), fizinės ir psichologinės sveikatos elementus, plėtojimas 3. Socialinių inovacijų įgyvendinimas neformalaus švietimo (ugdymo) ir užimtumo srityse, ypač ikimokyklinio ir pradinio amžiaus vaikams 4. Sveikatingumo ugdymas ir visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumo gerinimas 5. Veiksmai ir bendradarbiavimas skatinant aktyvų ir sveiką senėjimą (pvz., fizinio aktyvumo veiklos, reguliarūs sveikatos patikrinimai, medicininė pagalba ir kt.)

Eil. Nr.	VPS priemonė	VPS priemonės rūšis	Remtinos veiklos pagal 10.18 VPS EXEL punktą
1	2	3	4
			6. Socialinės infrastruktūros ir paslaugų, skirtų šeimai, vaikui, senjorui ar kitai tikslinei grupei, kūrimas ir (arba) plėtra - 7. Socialinių paslaugų efektyvumo didinimas ir diversifikavimas taikant įrodymais pagrįstas priemones, naujus požiūrius, priemones, metodus ir kt. - 8. Tinklų kūrimas, mokymai, keitimasis patirtimi, dalijimasis gerąja patirtimi tarp suinteresuotųjų šalių, dalyvaujančių teikiant socialines paslaugas - 9. Skatinti socialinės įtraukties priemones, skirtas kovoti su socialinės atskirties rizika, kylančia dėl su klimatu susijusių iššūkių - 10. Efektyvus paslaugų pasiekiamumas, socialinių paslaugų įvairovės ir lygybės tarp socialinių grupių didinimas 11. Tvarus vartojimas-naudojimas, žmonėms ir aplinkai draugiškų daiktų gamyba, atnaujinimas ir kt. veiklos 12. Dalinimosi platformų kūrimas ir visuomenės švietimo apie jų naudą skatinimas 13. Darnaus vartojimo ir antrinio dizaino idėjos plėtojimas, saugesnės ir sveikesnės aplinkos kūrimas 14. Visuomenės saugumo užtikrinimas beglobių ir (arba) su psichikos sutrikimų turinčių gyvūnų atžvilgiu 15. Naminių gyvūnų priežiūros ir sveikatinimo centrų kūrimas 16. Bendruomeninių prekybos centrų, prekybos vietų kūrimas siekiant sumažinti ekonominius skirtumus tarp miesto ir kaimo 17. Psichikos sveikatos gerinimas (pvz., jaunimui ir vyresnio amžiaus žmonėms, netektį patyrusiems žmonėms, patyrusiems smurtą šeimoje, vaikų prievartą, priklausomybę, atskirtį dėl gyvenamosios vietovės ir kt.)

Eil. Nr.	VPS priemonė	VPS priemonės rūšis	Remtinos veiklos pagal 10.18 VPS EXEL punktą
1	2	3	4
			18. Atskirties mažinimas sugrąžinant bendruomenės erdves (pvz., bendruomenei priklausančias laisvalaikio patalpas, bendruomenės centrus, bendruomenės kavines ir pan.)
3 priemonė	Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius	Veiklos projektai	**Remtinos veiklos:** 1. Veiklos, susijusios su kūrybinėmis industrijomis, amatais, kultūriniais renginiais, aktyvaus laisvalaikio galimybėmis, edukacine ir interaktyvia veikla, gastronomija ir kt. ir (arba) jų pozicionavimo tam tikroms grupėms (Pvz.: turistų, lankytojų, poilsiautojų, gyventojų ir pan) stiprinant vietos ekonomiką ir prisidedant prie turizmo sezoniškumo mažinimo; 2. Tinklų kūrimas, mokymai, keitimasis patirtimi, dalijimasis gerąja patirtimi tarp įvairių sektorių ir organizacijų 3. Skatinti socialinės įtraukties priemones, skirtas kovoti su socialinės atskirties rizika, kylančia dėl su klimatu susijusių iššūkių (stovyklos, neformalus ugdymas ir pan.) 4. Bendrų iniciatyvų ir sąmoningumo didinimo veiklų kūrimas, siekiant palengvinti socialinį ir verslumo vystymąsi 5. Remti bendrųjų kompetencijų, įskaitant skaitmeninius įgūdžius ir inovacijų valdymą, įgijimą, daugiausia dėmesio skiriant teritorinių ir socialinių skirtumų mažinimui 6. Jaunų ir (arba) 55+ specialistų ugdymui reikalingas technologijų, kultūros ir bendradarbiavimo tinklų kūrimas ir neformalus ugdymas 7. Sveikatingumo ir visuomenės supratimo apie sveiką gyvenseną ugdymas 8. Sporto ir sveikos gyvensenos propagavimo iniciatyvų, programų kūrimas ir galimų sprendimų išbandymas vietos lygmeniu 9. Visuomenės edukavimas apie gamtą ir jos išsaugojimo svarbą 10. Socialinių ryšių tarp žmonių ir organizacijų kūrimas

Eil. Nr.	VPS priemonė	VPS priemonės rūšis	Remtinos veiklos pagal 10.18 VPS EXEL punktą
1	2	3	4
			11. Sociokultūrinių veiklų organizavimas – dviejų ar daugiau organizacijų ir (arba) įstaigų įtraukimas dirbti kartu tam tikroje grupėje ar organizacijoje, kur yra sudaromos palankios sąlygas tam tikrai tikslinei (-ėms) grupei (-ėms) bendros veiklos metu realizuoti socialinius, kultūrinius ir švietėjiškus poreikius, siekiant konkretaus tikslo ar tikslų visumos t.y. integruotis į visuomenę 12. Sociokultūrinio ugdymo plėtojimas: rekreacija (poilsis ir laisvalaikis), švietimas ir auklėjimas, menas ir kultūra, bendruomenės kūrimas 13. Didinti įvairaus amžiaus grupių gyventojų motyvaciją įsitraukti į bendruomenės kultūrinį ir socialinį gyvenimą, saugoti tradicijas bei papročius 14. Visuomenės edukavimas apie gamtą ir jos išsaugojimo svarbą. 15. Sociokultūrinio ugdymo plėtojimas: rekreacija (poilsis ir laisvalaikis), švietimas ir auklėjimas, menas ir kultūra
5 priemonė	Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas	Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra	**Tinkamumo sąlyga pareiškėjams:** 1. **UAB; MB; ūkininkas,** teikiantis verslo plėtros projektą veiklą vykdo ne mažiau kaip vienerius pilnus ataskaitinius finansinius metus iki paraiškos pateikimo ir turi ne mažiau kaip 1 DV. 2. **UAB; MB; ūkininkas,** teikiantis verslo pradžios projektą veiklą vykdo ne ilgiau nei 6 mėn. iki paraiškos pateikimo **Remtinos veiklos:** 1. Parama verslui, kuris apima viso ir (arba) dalies žiedinės ekonomikos ciklo įgyvendinimą 2. Aplinkai draugiško, vietos tradicijomis ir ištekliais grįsto verslo kūrimas ir (arba) plėtra 3. „Praktinių dirbtuvių“ privataus verslo sektoriuje, kūrimas 4. Aktyvaus ir (arba) pasyvaus turizmo ir (arba) poilsio plėtra 5. Parama informacinių ir skaitmeninių technologijų, įskaitant pagalbinę infrastruktūrą ir įrangą, diegimui ir (arba) naudojimui įmonėse,

Eil. Nr.	VPS priemonė	VPS priemonės rūšis	Remtinos veiklos pagal 10.18 VPS EXEL punktą
1	2	3	4
			įskaitant darbuotojų įgūdžių tobulinimą, siekiant padidinti tų įmonių našumą 6. Skatinti tiesioginį vietinių produktų gamybą ir (arba) pardavimą (ūkiuose, vietinėse parduotuvėse, festivaliuose ir mugėse ir pan.) 7. Skatinti antrinį žaliavų ir (arba) daiktų panaudojimą, jų atnaujinimą arba perdirbimą ir (arba) pardavimą 8. Skatinti lengvesnį kliento pasiekiamumą remiant elektroninę prekybą savo pačių pagamintais ir (arba) perdirbtais produktais ir (arba) gaminiais ir (arba) daiktais; įvairių rinkodaros priemonių diegimą 9. Skatinti dalijimosi ekonomiką

8 **Priedas.** Planuojamų paramos sumų VPS priemonėms pagrindimas

VPS priemonėms pagrindimas
(planuojamos paramos sumos VPS priemonėms nurodytos VPS formos II dalies (Excel) 10 lapo 10.27 punkte)

1	2	3	4	5
VPS priemonės numeris	**VPS priemonė**	**Ar panaši priemonė buvo įgyvendinama pagal 2014-2020 m. VPS?**	**Informacija apie 2014-2020 m. įgyvendintą panašią VPS priemonę (pavadinimas, kodas, lėšų suma ir dalis nuo visos vietos projektams skirtos sumos, paremtų projektų skaičius)**	**Kaip buvo nustatyta 2023-2029 m. VPS priemonės paramos suma?**
Nepildykite	Nukopijuokite informaciją iš VPS formos Excel 7 lapo 2 stulpelio	Pasirinkite "Taip" arba "Ne"	Jei 3 stulpelyje pasirinkote "Taip", nurodykite, koks buvo panašios 2014-2020 m. vykdytos priemonės pavadinimas, kodas, biudžetas (paramos suma eurais), kokią dalį nuo visos vietos projektams skirtos sumos sudarė panašios priemonės biudžetas 2014-2020 m., kiek projektų buvo paremta ir pan.	Nurodykite, kaip nustatant paramos sumą 2 stulpelyje nurodytai VPS priemonei buvo atsižvelgta į VVG teritorijos poreikius ir VVG teritorijai aktualius BŽŪP tikslus, kokiais kitais argumentais buvo vadovaujamasi paskirstant paramos lėšas tarp VPS priemonių.
1 priemonė	Stipresnio, atsparaus, apjungto (integruoto) ir klestinčio	Taip	„Viešųjų erdvių bei infrastruktūros tvarkymas ir įrengimas“ (kodas LEADER-19.2.-SAVA-7). Paremta 12 VP. Lėšų suma 620 593,00 (12,16 proc. nuo	Nustatant paramos sumas šioms VPS priemonėms buvo remtasi: 1) įgyvendintos VPS praktika

	Vilniaus rajono kūrimas		projektams skirtos sumos). Maksimali paramos suma vienam projektui 54 998,80 Eur.	ir lėšų poreikiu pagal pateiktus projektus; 2) galima maksimalia projekto verte; 3) tikslinių grupių (NVO, verslo, Vilniaus RSA ir jos biudžetinių įstaigų; skirtingų socialinių grupių) poreikiais - 10ies tikslinių susitikimų metu išsakytu poreikiu; 4) rinkos kainomis. VPS priemonėmis siekiame kuo didesnio poveikio ir suteikti galimybę kuo didesnei Vilniaus rajono gyventojų daliai pasinaudoti projektų rezultatais. Bendra VPS vertė yra sąlyginai maža lyginant su Vilniaus rajono teritorija, gyventojų organizacijų ir įstaigų skaičiumi, todėl siekiant didesnės sklaidos ir didesnio poveikio buvo pasirinktas toks VPS priemonėms skirtos paramos apskaičiavimo modelis, t.y. skiriama sąlyginai nedidelė paramos suma vienam vietos projektui, išskyrus 2 maksimalius projektus, kuriuos planuoja įgyvendinti Vilniaus RSA ir kurių rezultatais tikėtina galės naudotis jei ne visi, tai didžioji dalis Vilniaus rajono gyventojų.
2 priemonė	Skatinti integruotą socialinę ir aplinkosaugos plėtra vietos lygmeniu	Taip	„NVO socialinio verslo kūrimas ir plėtra“ (kodas: LEADER-19.2-SAVA-1).Paremta 11VP. Lėšų suma 983 673,00 (19,28 proc. nuo projektams skirtos sumos). Maksimali paramos suma VP -119 836,00Eur.	
3 priemonė	Puoselėti tradicijas, sveiką gyvenseną ir tarpusavio ryšius	Taip	„Kultūros savitumo ir tradicijų išsaugojimas, gyventojų aktyvumo ir pilietiškumo skatinimas, bendrų iniciatyvų rėmimas“ (kodas: LEADER-19.2-SAVA-6). Paremta 26 VP. Lėšų suma 410 441,00 (8,04 proc. nuo projektams skirtos sumos). Maksimali paramos suma VP -18 000,00Eur.	
4 priemonė	Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas	Taip	„Bendruomenių ir kitų pelno nesiekiančių organizacijų verslumo ir partnerystės skatinimas “ (kodas: LEADER-19.2-SAVA-5) Paremta 15VP. Liko paremti 3 VP pagal numatytus rodiklius. Lėšų suma 1 439 699,00 (28,22 proc. nuo projektams skirtos sumos). Maksimali paramos suma VP 133 350.00Eur.	
5 priemonė	Aukštesnės pridėtinės vertės ekonomikos skatinimas	Taip	VPS priemonė „Ūkio ir verslo plėtra“ (kodas LEADER-19.2.-6). VPS Priemonei „Ūkio ir verslo plėtra“ skirta lėšų suma 1 356 031,00 (26,58proc nuo projektams skirtos sumos). Veiklos sritis „Parama ne žemės ūkio verslui kaimo vietovėse pradėti“ (kodas LEADER-19.2-6.2.)Paremta 8 VP. Liko 5 VP. Maksimali	

			paramos suma VP 64 500.00Eur. Kita veiklos sritis „Parama ne žemės ūkio verslui kaimo vietovėse plėtoti“ (kodas LEADER-19.2-6.4). Paremta 14 VP. Maksimali paramos suma VP 100 613,60Eur.	

9 **Priedas.** Išnašos

1. Savivaldybės žemėlapis. Žiūrėta [2022-12-12]. Prieiga internete: https://www.geoportal.lt/savivaldybes/vilniaus_r

2. Nacionalinė Žemės Tarnyba. Prie Žemės Ūkio Ministerijos. Valstybės Įmonė Valstybės Žemės Fondas. LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS FONDAS 2022 M. SAUSIO 1D. Žiūrėta [2022-12-12]. Prieiga internete: https://zis.lt/wp-content/uploads/2022/02/Lietuvos_Respublikos_zemes_fondas_20220101.pdf

3. Vilniaus rajono savivaldybės administracija. Žiūrėta [2022-12-12]. Prieigai internete: https://www.vrsa.lt/

4. Lietuvos statistikos departamentas. 2021 m. surašymas. Žiūrėta [2022-12-12]. Prieigai internete: https://osp.stat.gov.lt/gyventoju-ir-bustu-surasymai1

5. Lietuvos statistikos departamentas. Statistinių rodiklių analizė - nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje. Žiūrėta [2022-12-12]. Prieigai internete: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/

6. Lietuvos statistikos departamentas. Statistinių rodiklių analizė - natūrali gyventojų kaita. Žiūrėta [2022-12-12] Prieigai internete: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/

7. Lietuvos statistikos departamentas. Statistinių rodiklių analizė - atvykusieji ir imigrantai; išvykusieji ir emigrantai. Žiūrėta [2022-12-12]. Prieigai internete: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/

8. Lietuvos statistikos departamentas. Statistinių rodiklių analizė – Neto tarptautinė migracija. Žiūrėta [2022-12-12]. Prieigai internete: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/

9. 2022 m. Vilniaus rajono savivaldybės Socialinių Paslaugų Planas. Žiūrėta [2022-12-12]. Prieiga internete: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/23d0a6a0a53111ecaf79c2120caf5094?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=b48f41fe-6599-4dc3-895d-87418280115a

10. Lietuvos statistikos departamentas. Statistinių rodiklių analizė – nedarbo lygis. Žiūrėta [2022-12-12]. Prieigai internete: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/

11. Lietuvos statistikos departamentas. Statistinių rodiklių analizė – nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje; Užimtumo tarnybos statistika. Žiūrėta [2022-12-12]. Prieigai internete: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/; https://uzt.lt/darbo-rinka/statistiniai-rodikliai/88

12. Lietuvos statistikos departamentas. Statistinių rodiklių analizė – Veikiantys ūkio subjektai metų pradžioje; nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje. Žiūrėta [2022-12-12] Prieigai internete: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/

13. Vilniaus rajono Turizmo ir Informacijos Centras (TIC). Žiūrėta [2022-12-12] Prieigai internete: https://www.vrtic.lt/tic/

14. Lietuvos statistikos departamentas. Statistinių rodiklių analizė – veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius metų pradžioje. Žiūrėta [2022-12-12] Prieigai internete: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/

15. VĮ Žemės Ūkio Informacijos ir Kaimo Verslo Centras. Žiūrėta [2022-12-12]. Prieigai internete: https://ismain.vic.lt/VurapPublic/Ataskaitos/EdvVed.
16. Švietimo Valdymo Informacinė Sistema (ŠVIS). Savivaldybių pažangos ataskaitos. Žiūrėta [2022-12-12]. Prieigai internete: https://www.svis.smm.lt/
17. Kultūros paveldo internetinis tinklapis. Žiūrėta [2022-12-12]. Prieigai internete: http://www.kulturospaveldas.lt/
18. Žemės ūkio naudmenų našumo balas. Žiūrėta [2022-12-12] Prieigai internete: https://www.de2.lt/naudinga-informacija/lentel%C4%97s/660-%C5%BEem%C4%97s-%C5%ABkio-naudmen%C5%B3-na%C5%A1umo-balai
19. Lietuvos statistikos departamentas. Statistinių rodiklių analizė – Darbo užmokestis (mėnesinis). Žiūrėta [2022-12-12] Prieigai internete: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/